

శిల్పసాహిత్యవర్షపత్రిక

31
1
69

గోపాలకృష్ణ ప్రొడక్షన్స్

కథానాయక్

దర్శకత్వం:
కె.హెమాంబరధరరావు

నిర్మాత:
కె.గోపాలకృష్ణ

సంగీతం:
టి.వి.రాజు

కెమెరా:
వియస్.ఆర్.స్వామి.w.i.c.a

వార్డులింగ్

MAVRANG

MAVRANG

సిరియల్

ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రికలో సిరియల్ గా తిరుమల రామచంద్రగారి బృహత్పదామంజరి అను కథ అన్న శాతవాహనం కాలములో గుణాధ్యక్షుడు వ్రాసిన బృహత్పదామంజరి అన్న ఒక టేనా? కాదా? ఏ విషయము వ్రాతకాధిముఖం తెలియవరచేయని సంపాదకులని కోరుచున్నాము. సి. తిరుమల శ్రీ. సి. జాహ్నవి, (నుహబాద్ నగర్)

జవాబు

* శాతవాహన కాలపు గుణాధ్యక్షుడు బృహత్పదామంజరిని వ్రాయలేదు; బృహత్పదామంజరిని వ్రాశాడని ప్రతీతి. ఆ బృహత్పదామంజరినే బృహత్పదామంజరిగా చెప్పినది క్షేమేంద్రుడు బృహత్పదామంజరి పీఠికలో తెలిపాడు. అతనికి ముందే కొందరు బృహత్పదామంజరిని సంగ్రహమన్న పేరుతో ఆ కథలను వ్రాశారు. క్షేమేంద్రుని తర్వాత సోమదేవ మూరి కథాసరితాంగరమన్న పేరుతో పుస్తకంగా వ్రాశాడు. - స.

సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక

మీ సంక్రాంతి సంచిక సర్వాంగసందర్భముగా వెలువడినది వదిలి ఎంతో అనందించినాను

డా. నారాయణరెడ్డిగారి గేయము "అమృతం కంది పెట్టున్నాను" ఎక్కెంటుగా యున్నది తరుచు ఖలువంటి గేయములు ప్రచురిస్తారని ఆశిస్తాను నారాయణరెడ్డిగారి చిగునామా తెలువవలసిందిగా కోరుతున్నాను

జనవరి 1968లో విడుదలైన సినిమాల గురించి మీరిచ్చిన వివరాలలో ఒకపాఠాన్ని దొర్లిన దని తెలుపుటకు చింతిస్తున్నాను 'రామ' చిత్రానికి సంగీతం సమకూర్చినది గోవర్ధన్ గారి మీరు ప్రకటించినట్లు 'పుంసాం' కాదని గమనించ ప్రార్థన ద్వారా హితేయశర్మ, (బెంగళూరు)

* సాధారణంగా రచయితల చిరునామాలు తెలుపటం సాధ్యంకాదుకాని శ్రీ నారాయణరెడ్డి ప్రమాఖ్యక్తి. వారి చిరునామా - రీడర్, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ, హైదరాబాదు.

* * *

సంక్రాంతి సంచికలో "మోహన్ కుమార్ వ్రాసిన 1968 లో తెలుగుచిత్ర పరిశ్రమ" వ్యాసంలో సి. యస్. రావు గత సంవత్సరములో ఏడు చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించి రికార్డు సృష్టించారన్నారు చాలా సంతోషం కాని సి. యస్. రావుగారు ఆరుచిత్రాలు. (నీలుపుద్గోపి, నిండుసంసారం, మనసంసారం, గోవులగోపన్న, బంగారుగాజులు, గ్రామదేవతలు) మాత్రమే దర్శకత్వం వహించారు. ఏడవచిత్రము ఏదో తెలియవచ్చినచో సంతోషించెదను. దయచేసి తెలియవరచేయరుకదా! -

సి. శంకర్ బాబు, (మచిలీపట్నం)

ఉత్తరాలు

వ్యాసాలు

క్రిమిటి క్షేమేంద్రగారి వ్యాసం 'సినిమాలపై అర్థంలేని విమర్శలు' చాలా చక్కగా వుంది. చాలా ఆలశ్యంగానేనా ఒక రచయిత్రుని పాత్రను మూటిగా, నిష్కర్షగా చెప్పటం శాస్త్రవ్యవస్థయే. రచయిత్రుని చెప్పినట్లు ఫాషన్ ముందు ప్రజలకి వచ్చి, ఆ తరువాత (సాన తెలుగుసినిమాలో కట్టకడవటం) వస్తోంది ముఖ్యంగా ఢిల్లీ, కలకత్తా, బొంబాయి లాంటి నగరాలలో మన హైందవవారి అలంకరణ చూస్తే యిప్పుడు అనభ్యుత, అనభ్యుత అని అవేదన పడుతున్న వారిందరో మతులు పోయేమో మరి! అంతేకాదు నగరాలకిని 'ఏ' సర్టిఫికేట్ ఇంగ్లీషు పిక్చర్స్ గల ధియేటర్లలో హాఫ్ సెన్చూరీ బోర్డులను, ప్రేక్షకులలో నగంపైగా ఆదాభిన్నం చూచినప్పుడు యింకా ఆశ్చర్యమేస్తుంది.

సెక్యు అవమానకరమైన విషయంకాదు. దాన్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేనివారూ, సంభ్రాంతి కరమైన 'సెమిటి ఎడ్యుకేషన్' లేనివారు దానిని అవమానకరమైన విషయంగా భావిస్తారు. ఈనాటి సినిమాలవల్ల సెక్యులరలం యువతరం నైతిక ప్రవర్తన పాక్షిక సోతోడనుకోవటం శుద్ధ పాపం. అది సెక్యులరం. మన సమాజంలో పుట్టి పెరిగి, జీర్ణించుకుపోయిన ప్రవహిస్తున్న సంకుచితత్వం కుసంస్కారాలవల.

సమాజాన్ని బాగుచేయదలచినవారు ఈనాటి సినిమాల సాహిత్యం జోలికికొక, మన సమాజంలోని సంకుచితత్వాన్ని కుసంస్కారాన్ని, నీచజీవిత విధానాలను పారద్రోలి ప్రయత్నిస్తే లోకానికి ఎంతో మేలు చేసిన వారవుతారు. అంతేకాదు సినిమాల, సాహిత్యం అనంతమే బాగై కూర్చుంటాయి.

నిరంజన్ రెడ్ చిల్డ్రన్స్ (51.ఎ.సి.బి)

* * *

సంక్రాంతి సంచికలో 'డాక్టర్లు! మందులు! వదిలి విచారించేమి. నీలంగా విమర్శాయంత బోపి కడితే తీవ్రంగా మూడు రోజులు పరీక్ష చేసి ఏదైనా కాన్సర్వేట్ గ్రాంట్ అయ్యుండా' అని యే డాక్టర్లైనా అంటాడా? ఇది హాస్యమా! పబ్లికా సమంజసమూ అవసరమనిపించలేదా?

వి. రాంబాబు (విశాఖపట్నం)

* * *

మనయంటి పరిపర ప్రభావాలు అయితే మన వరకే పరిమితమై వుంటుంది. కానీ ఈ సినిమాల అనుసరి మొత్తం దేశంపై తమ ప్రభావాన్ని చూపే దీనిమంచిచెడూ గమనించి చిత్రములు తీసిన యంత ఆలజడి లేకపోను.

పోలే డిక్టేటరు వ్రాసినట్లు శిల్పాలు చూస్తున్నాము, కానీ ఆ శిల్పాన్ని చూచునప్పుడు ఆ శిల్పియొక్క భావాలు కళ్ళను తలచుకుని అనందిస్తాము. ఆ శిల్పి యొక్క మధురభావాలు శిల్ప రూపము దాల్చినవి

కానీ అది వాస్తవంకాదుగదా? అర్థనగ్న శిల్పాలు చూచి సంతోష పడినంతగా మందరీమణులను చూచి అనందించగలమా? పూర్వం హిమాలయాలలో మన వారు దిగంబరులుగా సంచరించినది వాస్తవమే కానీ వారు ఈ పాపపు ప్రపంచానికి దూరంగా మనలైన సర్వసంగ పరిత్యాగులు, వారికి ఈ సమాజంలో పని లేదాకదా? మనకు సమాజంలో ప్రతిచిహ్న విషయంలో కూడా సలబంధం వుండేటట్లుతుంది. వీనిలో ఈ సినిమాల అనునవి ఒక ముఖ్యమైన భాగము.

ఒకచిత్రం లేక నాటకం యొక్క ప్రభావం సమాజంపై ప్రతిబింబిస్తుందన్న సత్యం తెలుపుటకు వెనుకటి సాహిత్యమూ, చలనచిత్రములే నిదర్శనములు ప్రస్తుత సినిమాలో ప్రభావతిగారు వ్రాసినట్లు సాధారణాలేకాక దర్శక, నిర్మాతలు కూడా బాధ్యులని చెప్పవచ్చును ఈనాటికి వారు ప్రజల అభిరుచిననుసరించి తీస్తున్నాయి మా తప్పేమీ లేదంటారు.

సాహిత్యవేత్త తమ వ్రాసిన సాహిత్యమున కెంత బాధ్యుల అదేవిధముగా చిత్రదర్శక, నిర్మాతలు చిత్రముయొక్క నైతిక విలువలకీ అంత బాధ్యులు యు. వారు తీయుచిత్రములు ప్రేక్షకులపై కొంతకుకొంత ప్రభావం కలిగివున్న ముద్రవేయాలి. ఇందులో ముఖ్యముగా వస్త్రాలంకరణను గురించి విమర్శిస్తున్నాము. సాత్రల అనభ్యుత వస్త్రాలంకరణల వల్ల సెక్యులరలం ప్రవర్తనవల్ల చిత్రం విజయవంతమగు ననుభావం కేవలం ఒక గ్రూడ్డి అపహాస మాత్రమే ముఖ్యముగా నిర్మాత, దర్శకులనుండి ఆంది తొలగాలి. అందును గురించి వారు కొంత వెనుకటి చిత్రాలను సామాజిక వ్యవస్థను ఆలోచించాలి.

చిత్రములు గొప్ప కళాఖండములు. చిత్రమునకు ఒకకావ్యము లేక ఒక నవలను ఆధారముగా తీయుదురుకదా? దీనిలో నవలసాటి తదిదర కావ్య లేక గ్రంథ సామాగ్రి వుండేదిరాని కానీ కళపేరుతో పచ్చిసెక్యులరలం చూపించిన ప్రేక్షకులలో స్వచ్ఛమైన భావము పోయి ప్రదేశభావాలకు దోహదము చేయనుకదా? వారి అభిరుచి దొంగతనమూ అందుకని మేము ప్రోత్సహిస్తున్నామంటే సరిపోయిందా? మన శక్తివంచన లేక బాగుకోవర ప్రయత్నించాలి

ఆనాటి సాహిత్యకారులకానీ, సాంఘికకారులకానీ ప్రణయగాథలుగానీ, ప్రణయలోకానికి భావవిస్తూ ఈనాటికి ఆరిపోలేదన అతిశయోక్తి కాదేమో!

"మర్రి శ్రీ", "దేవదాస్" మొదలగు సినిమాలలోని పాటలు ఈనాటికి ప్రజలు మరచిపోలేక, యున్నారు. నటనా, వస్త్రాలంకరణ, సంగీతము సృష్టము సమపాళ్ళలో రంగంపై చొప్పించి చిత్రములు తీసిన ఆనాటి దర్శకుల హద్దులునిారని భావకతయెట్టిదో మరపురాదు ఇంతకూ ఆనలా విషయం దర్శక నిర్మాతల నుండి ఈ కృత్రిమ యెన్నికపోయి వ్యాపార సరళికొంత తగ్గించుకుని కళాధాన అనునది మరచిపోక మంచి చిత్రములు తీసి విడుదల చేసిన ఆనాడుచూచిన ప్రజలు, ఈనాడు చూడకపోరు.

చిత్రము యొక్క రూపు మాపించి స్వచ్ఛమైన కథావస్తువునెన్నికని చిత్రము తీసిన తప్పక విజయ

రచయితలకు మనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన తన వ్రాత ప్రతులని తిప్పివ్వగోరే రచయితలు వ్రాత ప్రతులతోబాటే తగుమాత్రం తవలాదిళ్ళలు అతికించిన, వ్యంత చిరునామాకల కవరు కూడా పంపాలి. స్థాంపుల మాత్రం పంపరాదు. స్థాంపుల మాత్రం పంపించినట్లయితే వ్రాతప్రతులు తిప్పివ్వబడవు. వ్రాత ప్రతులలో గాక విడిగా వ్యంత చిరునామా, తగుమాత్రం పోస్టాజికా కవర్లు పంపించావ్రాతప్రతులు తిప్పింపబడవు.

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన వ్రాతప్రతుల విషయంలో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలా జరుగబడవు.

సవలలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన సవలల వ్రాత ప్రతులు పేమే తిప్పి పంపిస్తాయి. వ్రాత ప్రతులలో వ్యంత చిరునామాకల, తగు మాత్రం పోస్టాజీ అతికించిన కవర్లు పంపనవసరం లేదు. 100 రూపాయ పేమే వయిన ఉన్న వ్రాతప్రతులపే సవలలకింద పరిగణించబడుతాయి.

కార్టూన్లు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడిన కార్టూన్లు తిప్పి పంపగోరేవారు కార్టూన్లలో వ్యంత చిరునామాకల, తగుమాత్రం పోస్టాజీ అతికించిన కవర్లు జతపరిచి పంపాలి. స్థాంపుల మాత్రం పంపరాదు.

ఇలా వ్రాతప్రతుల, కార్టూన్లనీ పీరియం నంత భద్రంగా తిప్పిపంపే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం కాని, వాటి విషయమయిన ఎటువంటి భాధ్యతనీ స్వీకరించలేము. ఈ విషయమని గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్లు పంపగలరు.

సంపాదకుడు

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

ఉత్తరాలు

వంతము కాగలదు అంతేకానీ! అనభ్య అలంకరణ, పెక్కు ప్రదర్శనలు ముఖ్యముకాదని మనవారు గ్రహించాలి. ఈ వస్త్రాంకరణపాతీ (స్త్రి సాతలం) నే యొక్క అనభ్యకరముగ కానవచ్చుచున్నదన్న ఆశ్చర్యములేదు. ప్రజలు కూడా కొంతవరకు ఈ పిని మాలపై ప్రశ్న తగ్గించిన ఈ అలంకరణ కొన్ని రోజులకై నా లగ్గులందేమా?

శ్రీమతులు లక్ష్మీప్రసాద్, ప్రభావతి గారల వ్యాపాలనుసరించి నా అభిప్రాయాలు వ్రాశాను. యేదియేమైనా దర్శక, నిర్మాతలు, సెన్సారువారు నటీ, నటులు అందరూ బాధ్యతవహించి ఈ అనభ్య వస్త్రాంకరణ అర్థంలేని వ్యర్థాలు, మాటలు ఒక పాటరేక స్వప్నమైన శ్రద్ధగ మీసతగిన చిత్రమని లగ్గు నీసి ప్రజలలో ఈ అలంకరణ తొలగిస్తారని ఆశిస్తాను.

కుమారి పవని, కుసుమకుమారి.

ముఖచిత్రం

10-1-69 వ సంవత్సర ముఖచిత్రం చాలా నిండుగావుంది పత్రిక 'జామెన్ కార్టూన్స్' పై లె.ఎ. మహానాథి 'మొగ్గురు మూర్ఖులు' నేటి గ్రామపుర విధానాన్ని బాగా వికాశపరుచు. అదివిష్కారి 'పథువు' గురించి వేరే వ్రాయక్కరలేదు.

సీరియల్స్ రెండు 'ప్రేమించు ప్రేమకై', 'సుగోపాపరిణయం' పోడుగుర్రాల్లో నరుగులు తీస్తున్నాయి కార్టూన్స్ విషయంలో కనీసం కమ్మకు ఒక కార్టూన్ ఆయనావుంటే బాగావివేచించుంది. దీనిని విజనదాయకమైన కృషి వ్రాతి చేస్తుందంటే ఎప్పుడోలేకుండా వుండం.

హరికిషర్ (వైంధంపల్లి)

సవరణ

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక సంక్రాంతి (17-1-69) సంచికలో ప్రచురించిన '1968 లో విడుదలైన తెలుగు చిత్రాలు' ఐ.బి.ఆర్.లో 'రామ' చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు గోవర్ధన్, 'సతీ అరుంధతి'కి సంగీత నిర్వహకుడు అశ్వదాసు, 'చిన్నారి పాపలు' చిత్రానికి సంగీత దర్శకత్వం సి. రెడ్ నిర్వహించారని పాఠకులు గమనించ కోరుతున్నాము. పొరపాటుకి చింతిస్తున్నాము -సం.

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శ్రీకవరం : 31-1-69

తీలనామ సం॥ మాఘమాసం శ్రద్ధ ప్రయోగశి
సంపుటము : 61 సంచిక : 23

స్థాపితము

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివశంకర శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు

శివశంకర రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంటుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1.

దీప్తిద్యూత

సంవత్సర చందా	26 00
6 మాసముల చందా	13 00
3 మాసముల చందా	6 50

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం - 'నిండు సంవారం'లో
కృష్ణకుమారి

కథలు :

జానాకలీ తలపై	— 12
గాలివాన	— 26
ఊరు పూరుకుంది	— 41

సీరియల్ సవలలు :

ప్రేమించు ప్రేమకై	— 20
అడక తైరలో మనిషి	— 32
(కత్త సీరియల్ ప్రారంభం)	— 48
సురేఖాపరిణయం	— 48

వ్యాసాలు, శీర్షికలు. సీరిమా :

ఉత్తరాలు - 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000.

పార్లమెంటు ఉండగా ఇన్ని ఆర్డినెన్సులు ఎందుకు?

శ్రీ కామరాజుగారు ఉపనిక్షిక్తో గల వలం, ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి గాంధీ గారు లండన్ నుంచి తిరిగిరావటం, రెండు ఆర్డినెన్సులు ఈ వారం కలగూరగంప నిశ్చయం.

శ్రీ కామరాజుగారి విజయాన్ని కాని యాడుతున్నారు. కాని, సంజాబు, ఉత్తర ప్రదేశ్, బీహారు, రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసుకి ఇది ఏవిధంగా సహాయపడగలదు? శరణబోధో ఉపనిక్షిక్తో ఉ. ప్ర. లో కాంగ్రెసుకి 50-50 అవకాశం ఉందంటున్నారు. ఎంజాబు, బీహారు, బెంగాలు లలో ఏమి జరుగుతుందో కాని కాంగ్రెసు నియం అవకాశాలు చాలా లక్కు అని అనుకుంటున్నారు ఎందరో...

మింక్ రోటు, వోటు

శ్రీ కామరాజుగారు ఎప్పుడూ వామపక్షానికి ఉండనే లేరు. మంత్రివర్గంలో వేరి 'గెనరల్' ఉపనిక్షిక్తో ఒకవరసను ఆధునిక వొండల రోగివా ఆభరణం లేదు. వారి భాషనంగల 'మిటి' శ్రీ కామరాజుగారికి ఇంగ్లీషు, హిందీ రెండూరాలూ పర్లమెంటులో, పరిషత్తులో ఏమిసేస్తారు? లండన్ లో ఆయనని పోర్టు పోలియోలేని ఏకైక చెయ్యడం శ్రీమతి గాంధీగారికి అవో, నోటూ రెండూ ఇస్తారు.

లెన్ లింగ్ ప్రభువు భారతదేశాన్ని ఆర్డినెన్సుల ద్వారా పరిపాలించేవారు వీటికి ఉదాహరణ ఉండేదికాని పార్లమెంటు ఉండడం లేదు ప్రపంచ యుద్ధంవల్ల ఏర్పడిన అత్యవసర పరిస్థితిని ఎదుర్కొనటానికి ఆర్డినెన్సులని వాడుతున్నానని ఆయన వాదించేవాడు.

అత్యవసర పరిస్థితి ఏదీ ?

నేడు మన ప్రభుత్వానికి ఇటువంటి సాకులేదు అత్యవసర పరిస్థితిలేదు, ఇకర ఎమెజంసీ లేదు కాని బోన్స్ చట్టాన్ని, దొంగరవాచా వరకు ఆర్డినెన్సుని అమలు ఎంచారు. ఈ ఆర్డినెన్సులద్వారా పార్లమెంటు శాసనాలని పరిస్థితిచే అవకాశం

తగ్గిపోతోంది. ఆరునెలలు గడచిన తర్వాత ఏ చట్టాన్నీ మార్చటం లేలికకాదు.

సామన్ రాజాగారు కట్టించిన గుడికి రెండు పల్లెటూలుండేవిట. శ్రీమతి గాంధీ గారి మంత్రివర్గానికి అంతే. శ్రీ ఇక్రూర్ దీన్ ఆలీహామ్మద్ ఒకపల్లెటం, సర్ సాహెబ్ జయసుఖలాల్ హాటి రెండవపల్లెటం. ఇద్దరూ ఎడమవయసుకే మొగ్గుటంచేత నిలకడ తక్కువగా ఉంటోంది. ఇదే జయసుఖలాల్ గారికి వాణిజ్యశాఖ ఇస్తే ఆయన దక్షిణ వాయుకుడివలే మాట్లాడేవారు. కాక్కులమంత్రి కాబట్టి వామపక్షం వహిస్తూ మాట్లాడుతారు.

కొత్తదోస్ ఆర్డినెన్సు

సీ పోలిగారు బోన్స్ ఆర్డినెన్సుద్వారా ఒకకొత్త సంవత్సరం కానుక సమర్పించారు దేశానికి. దీనిప్రకారం బోన్స్ మొత్తంమీద వచ్చిన పన్ను రిటేనుని మరుసటి ఏడాదికి పగడవలసిన మొత్తానికి కంపారి బోన్స్ అమిషన్ నలమీ, సుప్రీమ్ కోర్టు ఇచ్చిన నిర్ణయానికి ఇది వ్యతిరేకమని యు. మాన్య పర్లమెంటు అంటున్నారు. అసలు ఈ ఆర్డినెన్సుకి ఇంత అవసరం ఏమిటి? ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇంకా రెండున్నర నెలలు ఉన్నాయికదా? కొందరు వామపక్షం నాయకులు పార్లమెంటు అధికారాన్ని నాశనం చేసి అవిధంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని నాశనం చెయ్యటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు ప్రభుత్వంవారు వారి ప్రయత్నానికి సహాయం చేస్తున్నారు.

శ్రీ భగత్ ప్రకటన

శ్రీమతి గాంధీగారు కామన్వెల్త్ సమావేశంనుంచి తిరిగివచ్చేశారు. విదేశాంగ వ్యవహారాలశాఖలో స్టేట్ మంత్రి శ్రీ బిలిరామ్ బగర్ లండన్ లోనే ఉండిపోయారు అసలు ఆయన అక్కడ ఉన్నట్లు ప్రధానమంత్రి వెల్లడించేవాకా ప్రజాసేవానికి తెలియదు! భారతపత్రికల ధర్మమా అంటూ ఒక ప్రకటన ప్రచురణ అయింది. తూర్పు ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు పాస్పర్టులు కల

అసియావారిని (బిటన్ పేపర్ పెట్టకుండా స్వీకరించాలని ఆయన అన్నారు.

రాజధానికి తిరిగివచ్చిన ప్రధానమంత్రి అన్నారూ-రొడిషియాలో అధికపంఖ్యాకుల పరిపాలన ముందు స్వాతంత్ర్యం రాకూడదు అన్న సిద్ధాంతం (ఇంగ్లీషులో వో ఇండి పెండెన్స్ బిఫోర్ మెజారిటీ రూల్ ఓ రొడిషియా లేక నిబ్మార్) పయన వాప్తందం కుదిరింది, అని.

బ్రిటిషుమంత్రి శ్రీ కాలఫూన్ ఏమన్నారంటే, బ్రిటన్ కి కూడా ఇమిగ్రేషన్ ని అరికట్టే హక్కు ఉంది అన్నారు గత పది సంవత్సరాలలో బ్రిటన్ లోకి సుమారు ఏడున్నర లక్షలమంది వలసవచ్చారుట. ఏదేమయినా పరిమితంగానే వలసవచ్చేవారికి ఆశ్రయం ఇవ్వగలదన్నారు శ్రీ కాలఫూన్. కొద్దికాలంలో సమాజంలోని వారందరికీ వీలియనన్ని సౌకర్యాలు ఏర్పరచే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఈ విధంగా అనంతభయ ఎత్తుక అయితే చాలా ఇబ్బందులు వస్తాయన్నారు. దీనికితోడు జాతీయేషాలు అధికం అవుతాయని కూడా అన్నారు.

శ్రీ బిలిరామ్ భగత్ వాచ్చరికని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం అంతగా పట్టించుకున్నట్లు కనిపించదు.

బ్రిటిషుమంత్రి ప్రకటనవిట్టి ఇకర దేశాల విధానాలవల్ల అమదేశాల్లోకి అధిక సంఖ్యాకులు వస్తే వారిని అపే హక్కు అమకి ఉంది కాబట్టి వారిని అరికట్టడానికి వెనుదీయని గ్రహించవచ్చు.

గృహసతి, విద్యాభ్యాసం, వైద్యసదుపాయాలు, ఉద్యోగాలు-వీటితో శ్రీ భగత్ కి ఏమివని? బ్రిటన్ వంటి దేశాలలో ఇవన్నీ అతిముఖ్యమయిన విషయాలయితే ఆయన కేమిటి, అవకాశాలే ఆయనకేమిటి ?

తెన్యాని ఎందుకు స్వీకరించలేదు?

తెన్యా స్వతంత్రం అయ్యేముందు అక్కడి అసియావారిని బ్రిటిషు, తెన్యా, భారత పౌరసత్వాలలో ఒకదానిని తీసుకో

మన్నారు. ఎందరో తమ స్వదేశమున భారతదేశాన్ని ఎన్నుకోకుండా తెల్లదేశమయిన బ్రిటన్‌ని ఎన్నుకున్నారు. అసలు కెనా పౌరత్వాన్నే ఎందుకు స్వీకరించిఉండరాదు? భారతదేశం నిదేశీయులని అన్ని రంగాలలోనుంచీ తరిమివేస్తున్నారు. అదే పని కెనాలో చేస్తున్నారు కాబట్టి ఏమీ అనలేకుండా ఉంది మన ప్రభుత్వం. ఎవరో దేశాయి, షా లండన్ వెళ్లి మాతృదేశానికి తిరిగి వచ్చినట్లు చూట్టాడుతరు ! శ్రీ జిన్నా విధానానికి ఎవరు కారకులు ?

ఒకప్పుడు భారత రాజకీయాలలో మత విధానాలు చాలా పాపం అనే సిద్ధాంతం బలంగా ఉండేది. ముస్లిమ్ లీగ్ ధైర్యంగా తన మత విధానాన్ని చాటింది. అసలు (శ్రీ) జిన్నా, ఆయన లీగ్ మతాభిమానులు కావటానికి ఎవరు కారకులో ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా చెప్ప వసరంలేదు.

కొందరు జాతిద్వేషం ప్రధానంగా ఉండే విధానాలు అనుసరిస్తారు. కానీ, జాతిద్వేషం పాపం అంటారు. మరికొందరు తాము జాతివివక్షణని అనుసరిస్తున్నామని నిర్మోహమాటంగా చెప్తారు; దక్షిణాఫ్రికా దీక్షికోక నిదర్శనం. భారతదేశంపట్ల బ్రిటన్ జాతివివక్షణ చూపుతున్నదన్నా అతిశయోక్తిలేదు.

ఇక మెజారిటీ పరిపాలనగురించి ఒక మాట. ఈ మెజారిటీ పరిపాలనా సిద్ధాంతమే భారతదేశాన్నీ, సంజాబునీ ముక్కలు చేసింది. భారతదేశంలో మెజారిటీ పరిపాలన అంటే హిందూ పరిపాలన అని ముస్లిం లీగ్ వారు వేరుపడిపోయారు.

ఫి జీ

. ఫిజీ ద్వీపంలో అధిక సంఖ్యాకులు భారతదేశపు అంశం కలవారు. అందువల్ల 'అసలు ఫిజీదేశానికి చెందినవారు' అనుకీ ప్రజాస్వామ్యం వద్దని (బ్రిటిషు రాజిని అడుగుతున్నారు. వీరు 'అసలు ఫిజీవారు' కదా? భారతదేశం అంశంకలవారు 'బయటి వారు' కదా? ఎవరు ఎవరిని పరిపాలించాలి? రొడిషియా తెల్లవారు బయటివారా 'అసలు రొడిషియావారా?'

సేత్ జయసుఖలాల్ హాటి ఇటీవలే ఫిజీకి వెళ్లివచ్చారు. వారు మన ప్రభుత్వానికి ఏమి నివేదిక సమర్పించారో తెలియదు...

ఆటలు

నిబంధనలని ఎప్పుడు

నడలించాలి?

మదరాసు క్రికెట్ ఎసోసియేషన్ లీగ్ ఛాంపియన్ షిప్ పోటీలు ముగియవస్తున్నాయి. రెండేళ్లగా ఈ పోటీని 'జాబ్ రోవర్స్' గలు

సూత్రపూరు. ఇది నేను రాసే సమయానికి ఒక ఆట మాత్రమే మిగిలి ఉంది. నా ఆలోచనలు పోటీల నిబంధనలలో ఒకదానిమీదకి మళ్లాయి. ఈ నిబంధన ఏమిటంటే, ఎటువంటి జట్టు అయినా సరే కింది డివిషన్ నుంచి నెగ్గుకురావాలిందే. ఎంత బలమయినదయినా సరే. జాబ్ రోవర్స్ ని తీసుకోండి. ఇందులో ఆడవారందరూ ఇండియా సిమెంటు, పారిస్ స్పార్ట్స్ క్లబ్బు, ఇండియన్ ఓపర్టిస్ బాంకు మొదలయిన సంస్థలవారే.

జాగ్రత్తగా ఉండకపోతే కొన్ని క్లబ్బులు మంచి ఆటగాళ్లని 'కొని వెయ్య'గలవు. అందుకనే పయనచెప్పిన నిబంధనని అమలుపరిచారు. ఈవిధంగా ఇది మంచి నిబంధనే.

కానీ కొన్నిసంస్థల జట్టుల విషయంలో ఈ నిబంధనని నడలించ

వచ్చునేమో! ఎందుకంటే తమ ఇట్టు అని బలపరుచుకొనటానికి పెద్ద కంపెనీలవారు ఆటగాళ్లకి మంచి ఉద్యోగాలు ఇస్తారు. మంచి ఆటగాళ్లు తమ ఆటకీ, ఆర్జనకీ అడ్డురాకుండా మంచి జట్టులో ఉండాలంటే కొన్ని జట్టులని పరిశీలించి, అందులోని వారందరూ నిజంగా ఆజట్టుకీ చెందిన వారేనని నిర్ధారణచేసుకుని చాలాకీ నేను మొదట చెప్పిన నిబంధన పర్తింపకుండా ఉండేట్లు చూడవచ్చు.

ఏదీ ఎలాఉన్నా అన్యాయాలు జరక్కుండా చూడటం చాలా అవసరం. పెద్ద కంపెనీలు వగయరా వడినీ జట్టులలో అన్యాయాలు (ఆటగాళ్లని కొనటం!) జరగటం అరుదు.

మదరాసులో 'హిందూ' ట్రాఫీ, సీనియర్ లీగ్ ఛాంపియన్ షిప్ లు చాలా ముఖ్యమయినవి. వీటిలో విలయసందరు పాల్గొనేట్లు చూడటం మదరాసు క్రికెట్ ఎసోసియేషన్ బాధ్యత. ఒక జట్టులో కాళిలు వచ్చినప్పుడు ఆ కాళిని ఎలా నింపుచున్నారో కూడా పరిశీలించాలి.

-కె. ఎన్. సరసింహన్

కలింగసేన రహస్యాల తెలుసుకొనడానికి ఉదా భవనంలో యోగంధరా యులుడు నియమించిన బ్రహ్మరాక్షసుడు — యోగేశ్వరుడు సోమవ్రథా కలింగ సేనల సంతాపం విన్నాడు. వెంటనే యోగంధరాయణుని వద్దకువచ్చి ఆసంతాపం తెలియ సరచాడు. మళ్ళీ ఉద్యానమందిరానికి వెళ్లి అదృశ్యమై కావలి ఉన్నాడు.

వత్సరాజు కలింగసేనతో వివాహంకోసం, వివాహ బంధునిం ఎప్పుడు వస్తుందా అని తదేకధ్యాన సాయణుడై ఉన్నాడు. ముహూర్తం గుణించే జోష్యులను దినమూ తీట్టేవాడు మనసులోనే, ఎన్నాళ్ళయినా ముహూర్తం పెట్టరని తీసను యంలో వానవదత్తు అతనికి ఒకమూరు కనిపించింది కలింగ సేన సంగతి తెలిసినా ఆమె నిర్వికారంగా ఉండడం వత్సరాజు చూచాడు అది ఆమె సహజగుణం కాదు గనుక, యోగంధరాయణుడేదో భేదనీతిని ప్రయోగించి పుంటాడని అతనికి ఆ శంక కలిగింది

వెంటనే యోగంధరాయణుని పిలిపించి వానవదత్తుడేని నిర్వికారతకు కారణం అడిగాడు. అతడు “దేవ, ఇద్దరు దేవేరులు అభిమానినులు, మనస్వినులు. అందువల్ల కోపం కారణం ఉన్నప్పటికీ నవ్యముఖంలో ఉండడం చూడగా, మరణానికి నిశ్చయం చేసుకొని, కోపమాని కొత్తవద్దతిని అనుసరిస్తున్నట్లు నాకు తోస్తోంది” అని విన్నవించి, మరికొన్ని యుక్త మాటలతోను రాజు మనసులో కలింగసేనా వివాహం విషయంలో ఆడరం సడలేట్లు చేశాడు

కాని వత్సరాజు మళ్ళీ యోగంధరాయణుని మాటలను ఆలోచించాడు మనస్సు ఉద్విగ్నమయింది. సంధేహం మనస్సును ముంచివేసింది. తాగిన వానిలాగా కంపిస్తున్న వానివలె ఇల్లా అన్నాడు

“మహామంత్రి, తనకు లానై నలచివర్తిగ ప్రణయినిని అవివేకంతో ఎవడైతే అవమానిస్తాడో అలాంటి పండుడైన వశువుకు, కరినచిత్తునికి ననుస్కారం మా పురాణ పురుషుడయిన అర్జునుని వంటి ధీమంతుడు గూడ రంభ పరిచివస్తే ఇలాగే చేశాడు ఆమె శాపంవల్ల పండతరం పొందాడు. రాజకవ్యసం వదలడమనే చింతాజ్యరం నాకు దుస్సహం. తనంతటలానై వచ్చినలక్ష్మిని వదలిన వానికి సంతోషం కలిగేవా?”

మంత్రి వర్యుడు వత్సరాజు మాటలు విన్నాడు “దేవా, ఈ సందర్భంలో ఒక కథ మనవిచేస్తాను వినండి. పూర్వం శ్రుతసేనుడనే ఒకరాజు ఉన్నాడు. అతడు మనోధుని వలె మందరుడు. అగ్నిశర్మ అనే బ్రాహ్మణుడు ఆరాజ్యంలో ఉండేవాడు అతడు తీర్థయాత్రక. బయలు దేరి, సోమేశ్వర స్వామి మొదలయిన దేవతలను దర్శించుకొని కాకతా శీయంగా ఆరాజనన్నిధి చేరాడు. అతడు, రాజు ప్రశ్నించగా తన తీర్థయాత్రా విశేషాలను ఇలా వివరించాడు.

“దేవా, పూర్వం నవ్యసాచి అవ్వరసలకు శాపవిమోచనం చేసిని సంచితీర్థంలోన్నానంటే, సోమేశ్వర

దేవుని దర్శించాను. అసోమేళ్ళుకు సురక్షం దేశానికి అమృతవర్షం కురిపించేమేరకు వంటివాడు. తిర్వాత తాటిచెట్ల వనంతో నల్లగా వుండే సముద్రతీరంలో తిరుగుతూ వున్నాను అప్పుడు ఒకనుండరి అయిన రాజకుమారి కనిపించింది. ఆమె వనంతసేనమహారాజు కూతురు. పేరు విద్యుద్వ్యత. నేను ఆరాజు సత్రంలోనే భోజనం చేసే వాడిని. రాజకుమారి కుసుమచావధరుడయిన మన్మథుని భర్తలవలె, యౌవనమనే వృక్షపు శాఖావళివలె, మదమనే పులిందరాజువలె, వలె ఆకర్షకంగా, నవనవలాడుతూ, నుదిలివుండేది ఆమెను చూచి ఆశ్చర్య పడ్డాను

“రతీ నమానురాలయిన ఆమెను చూడగానే మన్మథ నమానుడయిన నీవునాకు జ్ఞాపకంవచ్చువు శ్రుతసేనమహారాజు తప్ప మరొకడు ఈమెకు యోగ్యుడు కాడని గట్టిగానే అనేశాను. నీవుతప్ప మరొకరు ఆమెను వరించడానికి తగరు”.

శ్రుతసేనునికి అతని మాటలతో విద్యుద్వ్యత పైప్రేమ మొలకెత్తింది. అతనినే వసంతసేన మహారాజువద్దకు దౌత్యం వంపాడు వసంతసేనుడు తన కుమార్తెను శ్రుతసేనునికి ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నాడు. ఇద్దరికీ వివాహం జరిగింది. శ్రుతసేనుడు స్మరద్యాన విలాససిక్కుడయ్యాడు. చారి ప్రేమవృక్షం ప్రాథంగా పెరిగింది

కొంతకాలం గడచింది శ్రుతసేనుని విభృత గుణాలు సౌందర్యాన్ని విన్న మరొకరాజకుమారి తనంత తానే అతనిని వరించడానికి వచ్చింది అనంగతి విద్యుద్వ్యతకు తెలిసింది. ఇకతనకు తనభర్త సమాగమం తరచు కలుగడవేభయించి గుండె పగిలి మరణించింది ఆ వియోగాగ్ని తాపానికి సహించలేక శ్రుతసేనుడూ మరణించాడు. మానిని అయిన నూతన రాజతనయ గూడా తన గౌరవానికి భంగం కలుగుతుందనే సంశయంతో మరణించింది

పత్నరాజు యోగంధరాయణుడు చెప్పిన కథ విన్నాడు. ఒకవైపు తన దేవేరులు, మరొక వైపు కన్యఅయిన కళింగ సేన. అతని మనసు ఊయాలలాగ ఊగులాడ సాగింది. కాని, పత్నరాజు ట్లప్పీ మరొక మారు వానపదత్త మీద వారింది ఆమెను చూచిన మీదట రాజు కళింగసేనపొందు ఎలా కోరగలడు? అతని మనస్సు ప్రసన్న దారమయింది

యోగంధరాయణుడు రాజు మనస్సు మారి వండుకు చాల సంతోషించాడు. అయినా, జాగ్రత్త మానలేదు ఒకరాత్రి యోగంధరాయణుడు నిదురించిన బ్రహ్మరాక్షసుడు ఎవరి కంటా పడకుండా యోగంధరాయణుని వద్దకు వచ్చాడు. ఇలా చెప్పాడు.

‘మంత్రివుంగవా, రాజుగారి జానమరిది విన చారుడు నాకు

ఒక నంగతి చెప్పాడు. కళింగసేనుడు తనకుమార్తె నంగతి తెలుసుకొనడం కోసం ప్రపంచమంతటా చారులను వంపాడట. తర్వాత రహస్యసంకేతాలతో తిరుగుతున్న కళింగసేనుని చారులను నేనుగూడ చూచాను.”

యోగంధరాయణుడు బ్రహ్మ రాక్షసుని మాటలు విన్నాడు. అతనితో ఇలా అన్నాడు “మిత్రమా, కళింగ సేన వృత్తాంతం పూర్తిగా తెలుసుకో వివిధంగా నైనా తెలుసుకో ప్రభువుపై కొత్తగా పడిన వ్యసనాన్ని నీ బుద్ధి వైభవంతో తొలగించ దలచాను రాజుల స్మృతిని చికిత్స చేయడం కష్టమని నీకు తెలియదూ? వ్యసనాల నుంచి కష్టాలనుంచి కాపాడుకోడమనేది మానవులకు సహజమైన బుద్ధి దీనిలో ఆశ్చర్య మనే దేమీ లేదు. తిర్యగ్జ్ఞులువుల గూడ తమ ఆవదలను తొలగించు కొనడానికి బుద్ధిని వినియోగిస్తాయి, వాటికి ఆ సమయాలలో సహజంగానే ప్రతిభ కలుగుతుంది. దీనికి ఒక కథ చెబుతాను విను.

ఒక అడవిలో ఒక మర్రి చెట్టు వుంది దాని వేళ్ళలోని కలుగులో ఒక ఎలుక వుండేది దాని పేరు సాలితం. ఒకవాడు ఒక వేటకాడు ఆ మర్రి చెట్టు కింద వల వేసివాడు ఆ వలలో పక్షులు మృగాలకు మారుగా ఒక పిల్లి తగులు కొంది దాని పేరు రోమశం

అది వలలో తగులు కొంది గినుక, తనకు భయం లేదని ఎలుక కలుగు నుంచి వెంటరికి వచ్చింది ఆహారం వెదకడం కోసం చుట్టూ పట్టు ప్రాంతాలను వాసన చూస్తూ త్వరగా ప్రాకుతూ, గోళ్ళతో నేలను గీసుతూ ఆహారం కోసం తిరిగింది

అంతలో ఒక ముంగిస, ఒక గుడ్ల గూబ పనించాయి గుడ్లగూబ వికార ముఖంతో చూడ భయంకరంగా వుంది. వాటిని చూడగానే ఎలుక ప్రాణాలు ఎగిరి పోయాయి ఇలా అలోచించింది —

“ఒక వైపు ముంగిస, మరొక వైపు గూబ పిటిని చూస్తేనే భయం వుడుతుంది ఈ రెండింటికన్నా బలమైనది పిల్లి దానినే ఆశ్రయిస్తాను విషమ పీతి ఏర్పడినప్పుడు శత్రువుతో సంధి చేసుకోడం సరైన పని దానితో స్నేహం చేసి, దాని వలతాళ్ళు తెంచి వేస్తాను”

ఇలా ఆలోచించి పిల్లిని గాజులాగ బంగారు లాగ మెరిసే కళ్ళున్న ఆ పిల్లితో ఇలా అన్నది— “రోమశ నూర్తాల, కాలాన్ని బట్టి శత్రువు మిత్రుడవుతాడు మిత్రుడు శత్రువు అవుతాడు అందు వల్ల నేను కాలవశాన నీకు మిత్రుడినయి, నీ వలతాళ్ళ కొరికి తెంచి వేస్తాను”

పిల్లి, తియ్యని ఆ ఎలుక మాటలు విని, దానిని తన మిత్రుడుగా చేసుకొంది, ఆనడలో వున్న ఆ ఎలుకను తన ఒడిలో పెట్టుకుని గాఢంగా కౌగిలించుకొనింది.

పిల్లిని చూసి ముంగిస, గూబ ఇక ఎలుక దొరకక

దని నిరాశపడ్డాయి. దాని దగ్గరకు వెళ్ళడానికి భయపడి తలదించుకొని చూస్తూ కూర్చున్నాయి.

ఎలుక నిర్భయంగా వలతాళ్ళు, నెమ్మదిగా కొరక సాగింది అది చూచి పిల్లి “ఏమిట ఇంత నెమ్మదిగా కొరకుతున్నావు? త్వరగా కొరికి ముగించు” అన్నది.

ధూర్జులు స్వార్థంకోసం రాజుచుట్టు భక్తితో సేవతో మూగుతారు. పని చేసే పెట్టమని కోరితేనేదో సాకుతో కాలం గడుపుతుంటారు నేను ఇలాగే ఉదయం వేటకాడు వచ్చేవరకు నెమ్మదిగా పని సాగిస్తూ వుంటాను—అని ఎలుక మనసులో అనుకొని, తెల్లనారే దాక ఒక ఉచ్చుతప్ప అన్నిటిని కొరికివేసింది

తెల్లవారింది. యమాకారుడయిన వేటకాడు రావడం కనిపించింది మిగిలిన ఒక ఉచ్చును ఎలుక కొరికి వెళ్ళి బొరియలో దాక్కుంది పిల్లి, వ్యాధుణ్ణి చూచి గడగడవలేకపోతూ, ఎలుక ఉచ్చును కొరికి కొరకగానే ఒళ్ళు విడిలించుకొని వలనుంచి బైటికి దూకి పరుగిత్తింది

కొంతకాలానికి ఆ పిల్లి, మర్రిచెట్టు వద్దకు వచ్చింది ఎలుక కలుగువద్ద ఆగి, “మిత్రమా, వెలా పలికిరా” అని ఎలుకను పిలిచింది

కలుగు వెలుసల వాడిగాను, ఎత్తుగాను వున్న కొరలతో, సూదులవంటి మిసాంతో భయంకరంగా వున్న పిల్లి ముఖం కనిపించింది ఎలుకకు పిల్లి చివరొకను ముడిచి ముందుకాళ్ళకు చుట్టుకొని ఎలుక కుంగు వానసుల ఆస్రయంగా ఆస్రదీస్తూంది ఒంటి కాలిమీద నిలబడి, ఒక కాలిని వెనక దాచుకుంది అరమూత కన్నులతో నింపి ఉక్కులకు చూస్తూ తన్ను పీలస్తూంది

పిల్లి ఆశ్రాన్ని ఎలా చూచింది “రోమశ యూర్రాంమా, మన నరిపురపై త్రితో వూర్వం నీకు నేను, వాకు నీవు అనుయోగిష్టాము ఆ కాలం రేయింది ఇక వెళ్ళిపో నేను మోసపోయేవాడిని కాను నీ తియ్యనిమాటలు వాకిప్పుడు రుచించడం లేదు మనకు పనిబడిన కాలం గడచిపోయింది ఇప్పుడు ఆ సమావేశంలేదు స్వప్రయోజనం కోసం తియ్యగా ప్రేమతో మాట్లాడే క్రూరులయిన రోభులను బుద్ధిమంతుడు విజృంభించడు నీవు కృతజ్ఞతతో వుండు దూరంగానే ఎలటూ నాకు మిత్రుడుగా ప్రవర్తించు భుజించే వాడికి, భుజింపబడే వాడికి పోల్చు కుదురుతుందా?”

ఎలుక పిల్లిని ఇలా నానా విధాలుగా చీవాట్లు పెట్టింది తర్వాత కొంతకాలానికి, ఆధూర్త శత్రువు ఎప్పుడు ఏమైనా చేయగలడనే ఆశంకతో ఆ కబు గును వదలి వేరొక చోటికి వెళ్ళింది.

“అందువల్ల మిత్రుడా, యోగేశ్వరా బుద్ధి మంతులు కార్యసిద్ధికోసం నిగూఢమయిన నీతి అనుసరిస్తారు ప్రాజ్ఞుడు సాపాతుని మనస్సులో నిగూఢంగా వున్న దానిని గూడ తన మనస్సులోనే చూస్తాడు” అని యోగంధరాయణుడు అన్నారు.

(ఇంకా ఉంది)

భీష్మ ఏకాదశి

ప్రతినెలా వచ్చే వంచ పర్యాలోనూ ఏకాదశి ఒకటి. అది ముఖ్యమైనది కూడాను. నాటిదినం ఉపవాసం వుండి మర్నాడు ఉదయం అతిథులకు పెట్టి తాను భుజించాలనీ, ఆ రీతిగా చేస్తే ఉత్తమగతి తెలుగుతుందనీ హిందువుల విశ్వాసం. అట్టి ఏకాదశులలో భీష్మ ఏకాదశి ప్రత్యేకమైనది.

భారత వీరులలో అగ్రగణ్యుడైన భీష్మడు కురుక్షేత్ర సంగ్రామంలో శర తల్ప గతుడైన దినం ఏకాదశి అనీ, భీష్మడు కార్తిక శుద్ధ ఏకాదశినాడు అంపశయ్యపై శయనించి వుండడంవల్ల అది భీష్మ ఏకాదశి అని చెప్పబడుతున్నదనీ కొందరు అంటారు తాను కోరుకొన్నప్పుడే మరణించే శక్తిగల భీష్మడు ఉత్తరాయణం వస్తేనే కాని ప్రాణాలు విడవ దలచుకోలేదు. ఆయన మాఘ శుద్ధ అష్టమినాడు భాతిః దేహాన్ని విడిచిపెట్టి నట్లు

‘మాఘ మాసే సీతాష్టమ్యాం
సలిలం భీష్మశర్పణమ్,
శ్రాద్ధంచయే సరాః కుర్వః
లేమ్యః సంతతి భాగినః’
అనే శ్లోకం వల్ల తెలుస్తున్నది. తర్వాత

యవ్యడం, శ్రాద్ధం పెట్టడం మరణించిన అభినాదే జరపడం ఆచారం కూడా!

భీష్మడు తన ప్రాణోత్క్రమణ సమయంలో ధర్మరాజుతో...

దిష్ట్యా ప్రాప్తోఽసి కాంక్షయ

సహమాత్యో యుధిష్ఠిర,

పరిప్రతోహి భగవాన్

సహస్రాంశు ర్ద్రివాకరః.

అష్ట పంచాశతం రాత్ర్యః

శయానస్యద్య మేగతాః,

శరేషు నిశితాగ్రేషు

యథావర్షశతం తథా,

మాఘేఽయం సమనుప్రాప్తో

మాసః సామ్యో యుధిష్ఠిర,

ప్రభాగశేషః పక్షోఽయం

శుక్లో భవితు మర్వాతి.’

అని అన్నట్లు అనుశాసనిక పర్వంలో

168--వ అధ్యాయంలో ఉన్నది.

‘ఓ ధర్మరాజా! నీవు మంత్రులతో కూడా యుద్ధాడు ఖక్కడకు రావడం చాలా మంచిదే అయింది. సహస్ర కిరణుడైన సూర్యుడు ఉత్తరంవైపు మళ్లాడు. నాడి మొరలు గల అములపడకపై శయనించిన నాకు ఏదైనా విషయం రోజులూ నూరేళ్లుగా లోమన్నవి. మాఘమాసం వచ్చింది: ఇది

సామ్యమైన నెల. ఇది శుక్లపక్షం, మాసం లోని నాలుగు భాగాల్లోనూ మూడుభాగాలు మిగిలివున్నాయి.’ అని దీని అభిప్రాయం:

ఈ లెక్కనుబట్టి చూస్తే భీష్మడు అంపశయ్యపై కార్తిక శుద్ధ ఏకాదశి నాడు కాక మార్గశిర శుద్ధ ఏకాదశినాడే వుండినట్లు తెలుస్తున్నది. అయితే— పయి ఏకాదశులలో దేనికి భీష్మ ఏకాదశి అనేపేరు ప్రసిద్ధంగా ఉన్నట్లు కానరాదు. కార్తిక శుద్ధ ఏకాదశి ఉత్తానైకాదశి; మార్గశిర శుద్ధం లోనిది మోక్షైకాదశి. ఒక్కొక్కప్పుడు వైకుంఠ (ముక్కోటి) ఏకాదశి అవుతూ ఉంటుంది’

భీష్మ నిర్యాణానికి సంబంధించిన శ్లోకాలు కొన్ని పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నవి. భారత వ్యాఖ్యాతలు వాటిని ఎలాగో ముడిపెట్టి సమర్థించారు మాఘ శుద్ధ ఏకాదశి భీష్మ ఏకాదశిగా సర్వత్రా వ్యవహారంలో ఉంది. నిర్ణయ సింధువనే ధర్మ శాస్త్ర గ్రంథాన్నిబట్టి దీనికి చామైకాదశి అనీ, జయైకాదశి అని పేర్లు ఉన్నట్లు కానవస్తున్నది. పంచాంగకర్తలు మాత్రం దీన్నీ భీష్మ ఏకాదశిగానే చెప్పున్నారు.

మార్గశిర శుక్లపక్షంలోని ఏకాదశి భీష్మని నిర్యాణదినం కాదు: అంపశయ్య కెక్కిన రోజు! సాధారణంగా జయంతిని బట్టి పేరు రావడం పరిపాటి శ్రీరామ నవమి, శంకర జయంతి, శ్రీజయంతి మున్నగునవి యీ విధంగా ఏర్పడినవే! మాఘ శుద్ధ ఏకాదశికి భీష్మ ఏకాదశి అనే పేరు ఆయన జన్మను అనుసరించి వచ్చియుండ వచ్చునేమో!

భీష్మడు మరణించునప్పటికి అతని వయస్సు 170 ఏండ్లు అనీ, అప్పటికి ధర్మరాజు 80 ఏళ్లవాడనీ పరిశోధకులు తెలుపుతున్నారని దీర్ఘజీవి, బ్రహ్మచర్యవ్రత నిష్ఠాగరిష్ఠుడు, జ్ఞాననిధి ఆయన భీష్మణ్ణి స్మరిస్తూ, ఈ ఏకాదశి వ్రతాన్ని జరుపుకోవడం ఆచారమైఉన్నది.

—బు. వేం. ర.

ఫోస్‌ఫోమిన్ శక్తిని పెంపొందించును,

అధికముచేయును.

సహనశక్తిని

హెచ్చించు

-ను. శరీరము

యొక్క

రోగనిరోధక శక్తిని

ఎక్కువచేయును

(అవును —)

కుటుంబము అంతటికి ఫోస్‌ఫోమిన్ ద్వారా ఆరోగ్యము కలుగును.

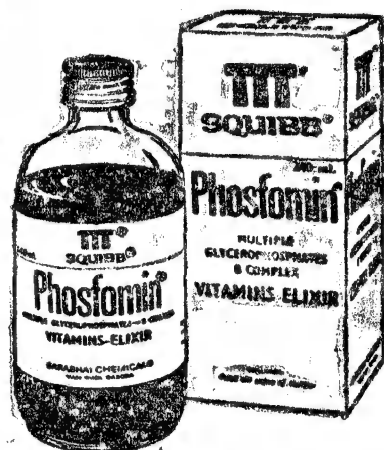
ఫోస్‌ఫోమిన్... డి కాంప్లెక్స్ విటమిన్లు మరియు ఫాస్ఫేట్స్.

ఫోస్‌ఫోమిన్ పేటాగం ఆపవచ్చు వంద రుచిగంఠానికి.

SQUIBB® TTT®

© ఎ. ఆర్. ఫిన్లెడ్ & సన్స్, న్యూయార్క్, న్యూయార్క్

SARABHAI CHEMICALS

shilpi sc 46/67 Tel

‘ఎందుకంటే జానకిరామయ్యగారి భార్య అదే తరహా మనిషిలెండి మహా బద్ధకస్తురాలు. తనూ, తన అస సంతోషమోతప్ప యింకో సారూగమే గిట్టదు ఎప్పుడు చూసినా భూభారమంతా తానే మోస్తున్నట్లు చిటమూటలాడుతూ అవసరాలు ఏడుతుంది. పైగా వాళ్ళోకూడా యీదినం పని మనిషి లేదాయ్ ఎందుకంటే నా మనిషి వారింటో కూడా చేస్తోంది. రెహస్తం అదే ఆకూడా లేదు. ఇంక యీ సామాగ్రితో వచ్చిన యీ గుంపుని అమె ఎట్లా ధరిస్తుందో యీ నానరో అని వీళ్ళకి జాలినపుళ్ళ.

‘ఇప్పుడీ శానకిరంతా స్నేహాలు, బోజాలు, వడకలకి ఏర్పాట్లు—ఒకటనెమిటి, పైగా చూడటానికి వాళ్ళంతా వందల అవరణలలాగ్లా కూడావున్నారు. అమె మడికట్టుకుని పీరందరికీ ఎంబలా చేయాలి దావాలి. ఎందుకంటే మాతానే వాళ్ళకూడా భోజనాలు చాలా పెందరా చేసేస్తోంది. ఈ పాటికి ఎప్పుడో అయ్యేయింట్లో అని యిట్లా చాలా చాలా పువ్వులుగా అమ్మమ్మ అంబలాలా చేయ సాగింది అంతలో యింట్లోంచి నిలబడి వాళ్ళకి చూస్తున్న మా అమ్మయ్య, ‘అమ్మమ్మోయ్, బళ్ళ, తిరిగి వస్తున్నాయ్ పీరనకుంటున్నట్లు వాళ్ళ జానకిరామయ్య గారింట బండ్లుంటు చూత వాళ్ళ మూలం బయటికి వచ్చి యీనందు మొదలు చూపింది వాళ్ళకేదో చెప్పతోంది’ అని తేలికాడు.

‘అయితే జానకిరామయ్య భార్య చప్పిండుకున్నట్లునూ. సేవం, యింకావరికి మూడిందో’ అనుకుంటూ అమ్మమ్మ మూడింటికి మతి బయటికి వెళ్ళింది.

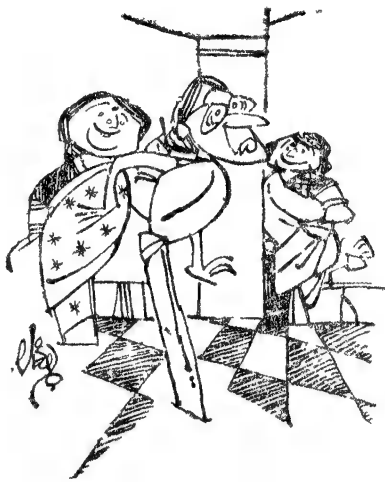
పరే, జానకి రామయ్యగారింట నుండి వెళ్ళు తిరిగివచ్చి రెండూ వచ్చి, వచ్చి వూరంటినుండే అగయని వేరే చెక్కర రేపిడు కొంటాను. ఇంక మూర్తండ్రి మా అమ్మమ్మ ప్రితి! సప్తమా కళ ౧౪ తాడతాన అమె మొఖం ఒక్కసారిగా లెల్లగా పాటిపోయి నోవూట కూడా రాలేదంటే నమ్మండి

‘ఏక్కడ గారే, యింతకీ వాటా’ అని అమ్మ కేక పెట్టేదాకా అవిడలాగే గ్రుడ్లవచ్చేసే నిలబడి పోయింది అమ్మ కేక చింతన తానే నంభాళిం చుకుంటూ, ఆ వచ్చిన వాళ్ళలో—

రిండి, రండి యింకా డే మేనుంట సేవం నంబు చివరిదాకా వెలి వచ్చారు అనవసరంగా యీ మునురుకో. మిమ్మల్ని నేను యీ పీకల్లో గుర్తు ఎట్టకేక పోయానున్నా” అంటూ తాని నెప్పుడు బలవంతాన తెచ్చి పెట్టుకుని అవ్వ వింటింది

అది విని మేమంతా కుక్కిన పేలేల్లే, బిక్కు మొఖాలేనుకుని మామూ, ‘ఇలాచేస్తే యీ వటాలమంతా ముంటికీ వస్తూంటు, అని ఎనిగో వాళ్ళం గొణుక్కుంటుం అప్పు ఇంకా చేయలేక పోయాము.

ఇంతకీ వీళ్ళ మానాన్నగారి తిరుపున దూర

ఎందువు తెలివోను. రెండో ఆక్రమం దినం మా నాన్నగారిని ఎక్కడో అనుచు తలవంక కలసి మా ఎడ్డను తీసి వచ్చారు డిగ్లీల పుండవ అని ఆయన చెప్పాడూ ‘వగలచే మి వాళ్ళంతా పూర్తుకదా, అయినా మిలో మా కేలితెండి మిరుండుకపోతే మూతం ఏం పూట నరైన వర్తలు బరగవని మాగరించి పీరిం ఒంగవడమ్మ మీ అత్తగారి కుడా అమ్మదే పువ్వురని చెప్పితిరి దా, ఆమెలో చెప్పే మార్పు నలసి వచ్చి అడిగి నేలించు, యింకా రెండే మికా దిగలు వద్దు ఏదో రెండు దినాల ఎట్లాగో గడిపేస్తే వలచివో, మీరు కు వడ్డారు ఏట్లాగ కుంచినోటలు వెళ్ళు దిగలు? అని యీ కృణం దాకా ఎడవ వడుతున్నాం, ఇప్పుడా బాధ త్వండి లా పోట్లల్లో దిగితే ఒక్క దినం తో జీరగు ప్రయాణం పెట్టారేవేదో ఇంట్లో దాడలేదు. నాలుగు దినాలుండే వాయిగా అచ్చి చూసుకని మరి వెళ్ళవచ్చురు ఏమంటారు? అీ మానాన్న గారిని ఓదార్చుటలు—ఆయనగో, తను దగ్గరం యీ పటాలనికంతా సేవచేసే భాగ్యం కలగలే అని దిగులు పడిపోతున్నట్లు సానం, మానాన్నగారు మాత్రం ఏమనగలరు వాళ్ళ స్థానమందే తెలుస్తే అనలా మా ఎడ్డన్నే అచ్చేవారు కలలు. తరువాత చెప్పేరు మాకు.

నిజంగా వీళ్ళ మాకీ మాటలు చెప్పుతున్నప్పుడు మా కందరికీ, ముఖంగా మా అమ్మమ్మగారికి మనస్థైర్య పుడికిందో చెప్పటానికి మాటలు చాలవంటే నమ్మండి.

ఇంక వాళ్ళ సంగతి. మేము భోజనాలయ వడకపోవేవో మా వెత్తి గొట్టి దిగింధికాక, అప్పుడు స్నానాకి వేడినీళ్ళ పెట్టుకున్నాం. వాళ్ళ స్నానాలచేసి వచ్చికి, యీ ప్రయాణాల మాత్రాన రెండదినాల పైనే అయింది. చాలా చీరగా పున చిట కనుక యిప్పుడు స్నానం చేయగలం సోచేదేలేట.

‘ఇంట్లోకినవాళ్ళ యీ తిరి అగయరా’

అని మారోమేము అనుకున్నా నీళ్ళకావటం మూతం తప్పలేదు

ఆ నీళ్ళ సాయ్య వెలిగించేవి, మా అమ్మకి యింకా పుండుల మాతా మా అన్నయ్యల వాకూ నుండి కట్టెల్ని రెడిసి వచ్చిగా పువ్వులు ఒకటే సాగి. ఇంక మాయగ్లరి అవన, యింకా అంతాకామ పోనీ అమ్మమ్మని పిలుద్దా వంకా అని అప్పటికే తెల్ల వారిమంచి మా అందరికీ వాళ్ళ సోపే అలసిపోయి పువ్వుర, ‘ఏట్లాగ రేంటా’, అనుకుంటూ మేము బాధనలలంటే, అంతలో వాళ్ళతో వచ్చిని మునుర వేకి పానం ము. డిగ్లీమాన జాలి వేసి నలున్నడి రగావని మి గుండు అని వెప్పి దున్నల్ని నేలించింది. మున్నల్ని నిమ్మకుంటే ఆ రక్తాని యింకా పీకల్లకి తాము ప్పానాల అని యింకా పుట్టి రేనిని అని భయపడి పుంటుందని మి అయ్యగ్ల అడగరాగ మింకోండి ఏదేగ్లా మింకోండి కు బిచ్చా అయిన మేమిద్దరం మింకోండి, ఆ కూట్ల ప్రక్కం కెళ్ళలేదు. ఏర, అమ్మమ్మ మాట్టి మారూకుంటే? అని మి భయం ఎంబల్ల నలంతే, ఆ అవస్తేదో కుంక, వాళ్ళు మింట్లో రడించి.

ఇంతలోంచి ఏర్లాగో అయింది ఇంకా వాళ్ళ భోజనాల రేలా గా అన్నది పెద్ద ప్రమన్నం అయ్యారయింది. కూడా కట్టెరాలేసి యింట్లో (ఎన్నో వచ్చికి రేల మారగయల్ని యీ పరి అయ్యార వాడుగుదాల్లపైనే అయింది టా ఏధిర వచ్చి. ఈ రాత్రిపుట వరంతో వాళ్ళ భోజనమనేది అయ్యిపోయింది. ఎప్పుడేమి చంకంట? అమ్మమ్మ అవన్న వర్తనాతీతం. అది చ సే అమ్మ యింక భరించలేక ఏమనుకున్నా రేవేరి తగింది వాళ్ళ మా అనస్తలగురించి గాలా చుర్రాదగ చెప్పేసింది—

‘సాయ్యల దగ్గరనుండి అతికి పెట్టేతామని తూ, ఎంచం మీంచి లేవలేదనిన్నీ, మువలామె అప్పటికి చాలా అనపోయి పువ్వురనిన్నీ, అందు కు అభ్యంతరం లేకపోతే భోజనం మూటా గుండి చెప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తామని, మాటలు ఏదనం ఎనిరాదంట, యింకా వేరే చేయ గలిగిందేమిటెదా కనుక, వాళ్ళ వండుకోవలసి వస్తుందని—

దనిమీద వాళ్ళ చాలాసేపు తమలో తామే తర్జుభర్తలలా చేసుకుని చివరకు, మాకేదో చాలా సహాయం చేస్తున్నట్లు మాటలు భోజనం చేయటానికే ఒప్పుకున్నారు.

అప్పటికేకా వడకొండేళ్ళన్నా పూర్తిగా నిండుని మా అన్నయ్య అయిపోతున్న ఒక బటాని పీరిది గోటలకి వెళ్ళి రెండు కారియర్ల భోజనం పెట్టిండున్న వాళ్ళ భోజనాలయ్యాయినిసించాడు.

ఇలాగే వడకల కూడాను. అలా మూకున్నదే రింకా మి మాడైనా పిన్న సంతారం కాదు. మాటా మా సామాన్లకీ అయిల్ల సరిపోదు.

డా॥ ఆత్మారాం

భారత ప్రభుత్వ విద్యామంత్రిత్వశాఖలో కార్యదర్శి, కౌన్సిల్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రిసర్చ్ (సి. ఎస్. ఐ. ఆర్. కి డైరెక్టర్—జనరల్ అయిన డా. ఆత్మారాం, శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని పారిశ్రామిక ప్రయోజనాలకి వినియోగించడంలో మంచి కృషి చేశారు. 1966లో ప్రస్తుత పదవిలోకి రాకముందు డా. ఆత్మారాం కలకత్తాలో శీంధ్రగజా, సిరామిక్స్ (కుమ్మరిపని) పరిశోధనా సంస్థకి డైరెక్టరుగా పుండేరు. వీరి పర్యవేక్షణలో అప్టికల్ గ్లాస్ (కళ్ళద్దాలకి వాటికి వనికొచ్చేది) తయారు చేసే పద్ధతిని రూపొందించారు. యిది పరిశ్రమలకి, దేశరక్షకి చాల కీలకమైంది. దీనివల్ల యిప్పుడు మన దేశ ప్రపంచంలో యిటువంటి గ్లాస్ తయారు చేసే బహుళార్థి దేశాల్లో ఒకటిగా స్థానం సంపాదించింది. డా. ఆత్మారాం పరిశోధనలను గుర్తించి రెవినె సోవియట్ టెక్నాలజీకల్ యిన్స్టిట్యూట్ (రెవినె గ్రాడ్) వారు ఈమధ్య వారికి 'డాక్టర్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ' అనే గౌరవ డిగ్రీ యిచ్చారు.

ఆత్మారాం 1908లో ఉత్తరప్రదేశ్ లో పుట్టారు. చదువంతా అలహాబాద్ యూనివర్సిటీలో జరిగింది. 1936లో ఆ యూనివర్సిటీలోనే కెమిస్ట్రీలో డి. ఎస్. సి. డిగ్రీ తీసుకున్నారు. తరువాత స్వర్ణీయ ప్రా మేఘనాథ సాహ (ప్రసిద్ధ భౌతిక శాస్త్రవేత్త) లో కలిసి నేషనల్ స్టానింగ్ కమిటీలో పనిచేశారు. ఈ కమిటీకి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ చెయిర్మన్ గా ఉండేవారు.

1940 ప్రాంతాల్లో సి. ఎస్. ఐ. ఆర్ సంస్థ స్థాపించినపుడు డా. ఆత్మారాం స్వర్ణీయ సర్. ఎస్. ఎస్. భట్టాగర్ దర్శకత్వంలో పరిశోధనలు జరిపారు. 1945లో గజా, సిరమిక్స్ పరిశోధన సంస్థను నెలకొల్పే బాధ్యత డా. ఆత్మారాంకి అప్పగిస్తారు. దీన్ని ప్రపంచంలో పేరుగల సంస్థగా రూపొందించడానికి ఆయన పాటుబడ్డారు వారిపర్యవేక్షణలో అనేక రకాల గజాలను తయారు చేసే పద్ధతులని రూపొందించారు. వాటివల్ల క్రొత్త పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి అవకాశం కలిగింది.

డా. ఆత్మారాం రచనలు చాలా పుస్తకాలు రసాయన శాస్త్ర పరిశ్రమ వారు హిందీలో రచించారు.

సాసైటీ ఆఫ్ గ్లాస్ టెక్నాలజీ (షిఫీర్డ్) వారు ఈయన్ని అసరరీఫెలోగా ఎమ్మకున్నారు. యింటర్నేషనల్ కమిషన్ ఆఫ్ గ్లాస్ 1948 లో సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు. 1967—68లో యిండియన్ సైన్స్ కాంగ్రెస్ కి ప్రెసిడెంట్ అయ్యారు. నేషనల్ యిన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సెస్ వారి శాంతి స్వరూప్ భట్టాగర్ పతకాన్ని (1959) పొందిన మొదటి శాస్త్రవేత్త డా. ఆత్మారాం గజా పరిశ్రమలో వైజ్ఞానిక పరిజ్ఞానం అవశ్యకతను గుర్తించ చేయడంలో డా. ఆత్మారాం కృషికి వారిని 1964లో అఖిలభారత గజా ఉత్పత్తి పెడవేషనీవారు గౌరవించారు.

అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు వైజ్ఞానిక పరిశోధనల్ని ఎక్కువగా మానవ ప్రయోజనాలకి వినియోగించాలని డా. ఆత్మారాం అభిప్రాయం.

—డా॥ ఆర్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి

తానొకటితలుస్తే

దానిపై విళ్ళా, వీళ్ళ సామాన్య ఆ రెండింటా ఒక గదంతా ఆక్రమించేసి ఎట్లాగో సర్దుకుని వడుకున్నారు

ఆ వచ్చిన వాళ్ళు మూడు దినాలుండి, వదలికుండా కొడుతున్న ఆ ముసురులోనే వెళ్ళవలసిన చోట్లకంతా వెళ్లి, చూడవలసిన ప్రదేశాలన్నీ చూసుకుని, మరీ మమ్మల్ని వదిలారు నిజంగా ఆ మూడు దినాలు మా ప్రాణాలకి మూడు యుగాల్లా కనిపించాయంటే నమ్మండి. వాళ్ళ వెళ్ళిన మరునాడు మా అందరికీ పోయిన ప్రాణాలు తిరిగి వచ్చినట్లయినాయి. మా పనిమనిషి కూడా అవేశే వచ్చింది. తాను మానిన దానికి అక్షాపా సాకులు చెప్పుకుంటూ

ఇంకో విశేషమేమిటంటే, వారం దినాలనుండి మా ప్రాణాలు తీస్తున్న ముసురు కూడా పూర్తిగా వెలిసి పున్నట్లుగా వుండి ఎండ కాములు మొదలెట్టింది.

వర్షం వెలిసిన తరువాత, జానకి రామయ్యగారి భార్య పదిమాలా వెకిలి నవ్వునవ్వుకుంటూ మమ్మల్ని పరామర్శించడానికి గబోలు తెల్లవారే ప్రత్యక్షమయింది — 'మామ్మగారూ, బంధువులంతా అప్పుడే వెళ్ళిపోయినట్లున్నారే. ఏదీ నిన్న సాయంత్రండాకా ఈ పాడువర్షం, బయట అడగు పెట్టనిస్తేనా? అయ్యోరాత, అందరినీ వచ్చి చూసి పోదామన్నా పిలువడింది కాదూ' అంటూ రాగాలు తీస్తూ ఆమె ముని వుడికించాలని సర్వ ప్రయత్నాలూ చేసింది.

అమ్మమ్మ మాత్రం ఏం తక్కువ తిన్నది గనుకనా? కడుపులో ఎంతమంటగావున్నా పైకి— 'వెళ్ళారమ్మా నిన్నరాత్రేను ఇంకో రెండు దినాలంటే మా అల్లుడు కూడా వస్తాడు, చూసి మరీ వెళ్ళండని ఎంతచెప్పినా వినకుండాను. వాళ్ళకీ అరడంటూ వసులేవో పుస్తాయిలు' అని లోపలి బాధ చెల్లుకున్న బడ నియంకుండా తిరుగా నవ్వుతూ మరీ జవాబిచ్చింది

ఏరూ నమ్ముతారో లేదోకానీ ఆ దినం నుండి అవిడ బతిక పున్నావా చుట్టూప్రక్కల వాళ్ళిళ్ళ కొచ్చే ఎలాంటి బంధువులను మాది కూడా, హాస్యం చేసికానీ, కనీసం చిరునవ్వు సరికానీ, ఆవె ఎరుగదు ఆ సంఘటన మా అందరికీ కూడా మంచి గుణపాఠం నేర్పించంటే నమ్మండి.

తమాషా ఏమంటే, యిప్పేళ్ళ తరవాత ల పుటికి కూడా కొంచెం ముసురుడితే చాలా ఆ సంగతిలన్నీ కళ్ళక్కట్టినట్లు గుర్తొస్తుంటాయి. అప్పుడవి ప్రాణ సంకటంగా కనిపించినాయిప్పుడు తలచుకుంటే మాత్రం బలేనవ్వు వస్తుంటుంది.

ఏమిటో జీవితంకొవి కొన్ని కొన్ని సమయాల నలు చిన్నవే అయినా, అట్లా మనస్సులో ముద్ర వడిపోయి ఆ జన్మాంతమూ వుండి పోతుంటాయి. ●

కన్నతండ్రి పై క్రిత్తి దూసిన కొడుకు

కన్నతండ్రిని కల్పితో పొడిచిన ఘనం ఢిల్లీలో ఓంప్రకాష్ అనే అలనికి దక్కింది. తన తండ్రి వద్ద అప్పుకు వచ్చిన మేన మామ మీద, మేనత్త మీద అప్పు యిస్తా వన్న తండ్రి మీదా విరుచుకుపడి, కోపంతో తండ్రిని పొడిచి, అడ్డాచ్చిన మేనత్తనూ, వారితో వచ్చిన మరో పెద్ద మనిషిని ఓంప్రకాష్ గాయపరచాడట.

బొంబాయిలో ఒక సంవత్సరం కుటుంబ కుని సంవత్సరం గేటు కొవలాదారుడైన ఓ 25 ఏళ్ల గూర్ఖాలో ఆ యజమాని కూతురు (19 ఏళ్లు) తేచిపోయిందట. ఈ విషయం అయన పోలీసులకు తెలియ జేస్తే—వారు కేసుకు చెందిన కొచ్చినలో వారిదగ్గరే పట్టుకున్నారు—విధికాసీ.

పునర్జన్మ

మిలన్ (ఫ్రాన్స్)లో సైమెన్ రెబెల్ అనే ఆమె (వనన సమయంలో చనిపోయి, తిరిగి బ్రతికిందట కావున సమయంలో దాక్టర్లు శవనిసరిగా ఒక ఓష్ట్రరమైన అవశేషను చేశారట ఈ అవశేషను ఒకే ఒక నిమిషంలో ముగిసిందట కానీ, ఆమె గుండె వెంటనే ఆగిపోయిందట. నాలుగు నిమిషాలు చేసిన మర్తనలో గుండె తిరిగి ఆడ నారంభించిందట. అల్లి పిల్లా ఖులా సాగా పున్నారు.

హిందూ మతం లెక్కలకంటే బ్రతికిందంటే!

వింత! పేము, పెళ్లి!

పాకిస్తాన్లో కంజానా అనేచోట ఎనమండుగురు పిల్లలకల్లి అయిన యాభై యేళ్ల ముసలావిడ వదిపాడేళ్ల కుర్రాణ్ణి ప్రేమించి, పెళ్లిచేసుకుందట. ఈమెకు భర్తపోయి వదిపాడేళ్లు అయిందట. ఇంటివక్కనున్న స్కూలులో తొమ్మిదో తరగతి చదువుతున్నయ్యా కుర్రాణ్ణి యింటికి పిలిచి, ప్రేమపాళాలు చెప్పిందట. ప్రేమ ముదిరాక, ఇటీవల నీరు పురూ సకాస్త్రీయంగా పెళ్లి (?) చేసుకున్నారు. దీర్ఘశృంగమనద్వాపం, నిర్ణ జ్ఞంచ విధివాం క్రియాం.....దూరత: పరివర్జయేత్...కాదా!

కరెంటును దొంగతనంగా పువయ్యా గిస్తున్న వారిని పట్టుకోడానికి చేస్తున్న పోదాలో ఓ పిండి మరమీదకు దాడి చేసిన ఒక పబ్ ఐస్పెక్టరును 200 మంది ఎదుర్కొని చంపేశారట. పిండిమరమంచి ఆయనా, బద్దరు కాన్స్టేబుల్స్, ఇద్దరు ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు తిరిగి వస్తుండగా 200మంది వారిమీద పడ్డారట. పబ్ ఐస్పెక్టరు తప్ప మిగిలినవారు తప్పించుకున్నారు—ఇది పాట్నాలో జరిగింది.

40 వేల తులాల బంగారం, 5 వేల వాచీలు మరకొన్ని విదేశీయ సిగరెట్లు,

చెరసి 83 లక్షల రూపాయల కిమ్మత్తు చేసే సరకును కస్టమ్స్ శాఖ, సెంట్రల్ విక్రయశాఖ కొచ్చిన ప్రాంతంలో పట్టుకున్నది. వీరు ధైర్యసాహసాలతో ఈ సరుకును ఒక వోడను వెంచిడించి, తమ వెనల్లోంచి ఆ ఓడలోకి దూకి వస్తువులను పట్టుకున్నారు. ఈ సందర్భంలో వో 14 మందిని పట్టుకున్నారు

కుటుంబ వియంత్రణ వధకంలో పురుషులకూ లావ్ లూ, మాత్రలూ తయారు చేస్తున్నారు. ఈ విషయం అమ్మదాబాద్ లో ఎల్. కొరారి చెప్పారు. జాయ్ నగర్ వద్ద కలి అయ్యురేద విశ్వ విద్యాలయం పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ పరీక్షోధనా శిక్షణా కేంద్రం డైరెక్టరు డా. శుక్లా పురుషులు చివయోగించేటందుకు వీలయిన గర్భ నిరోధక మాత్రలు తయారు చేస్తున్నారు.

ఆగిపోయిన వివాహం బహుమతుల వేలం

రియోడిబనిలో వివాహ మాడదలచుకున్న ఇద్దరు వధూవరులు ఆఖరికి తొన్న

మనకు వార్తలు, ముందుదికి దాంవల్ల బివితం సరిగడదని తీర్మానించుకున్నారు. వాని ఆ పాటికి వారికి చాలా బహుమతులు రావడంవల్ల ఇంధుపులంలా చేరి లవదోయి ఆగిపోయిన వధూవరుల సమ్మతిమీద ఆ ఎంపులను వెలం వేశారట. దీనికి వారున్నచే అధ్యక్షత వహించారట—నావల్ బిబియ .

బి. ఎస్. హైదరాబాదు

అన్నయ్యతో చనువుగా ఉండడం తప్పి?
అది చూసి తోటి వారు అవవాడు
వేయడం వ్యాయమా?

బాగుంది—లోకానికి అతగాడు అన్నయ్య
మామయ్యా ఎలా తెలుస్తుంది?

బి. ఎస్. ఎస్, చెక్కం

చాలా ఘోరం, అన్యాయం. ఇన్ని రచనలు మీవి ప్రతికలో వస్తూంటే ఇక మాలంటి కుర్రకారు రచయితల మాటే మిగిలి?

చెక్కం బి. ఎస్. ఎస్, తమరు రాసి వస్తున్నది చెప్తే నేనె రాయడం మానేస్తానా? లేక నేను రాయకుండా ఉండడమే కావాలా?

వి. ఎస్. డి. కాకినాడ

మా వారికి తోచదు. చెప్పే వివరాలు ఉద్యోగంలో నాలుగురాళ్లు సంపాదించినా అందరూ నెత్తిన చెయ్యి పెట్టేవాళ్లే. పోనీ అని పొలం పుట్టాలేదు. ఇప్పటికే నలుగురు పిల్లలు కానీ సంపారం చూస్తూంటే బెంగగా ఉంటుంది దక్కయ్య

ఏం చేస్తాం చెల్లెల—ఎలాకారి మగడైనా కావాలి—మరువార మడైనా కావాలన్నా. ఆ రెండూ లేకున్నా కనీసం నీకైనా సంతానం వస్తే సర్పండాతి... ఆలోచించుకో,

టి. జి. ఎస్, హైదరాబాదు

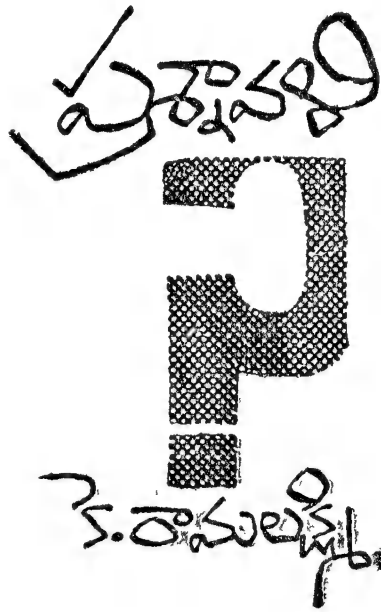
నేనో రచయితగా రా జీం చాలం లేదు ఏమైనా క్వాలిఫికేషన్లు కావాలా? కేవలం లాంక క జ్ఞానం చాలా?

రాయడం వస్తే చాలా!

బి. ఎస్. డి, న్యూఢిల్లీ

ఇతర భాషల నుండి (ఇంగ్లీషు, హిందీ) కథలు గేయాలు తెలుగులోకి అనువదించడానికి, లేక వాటిని ఆధారం చేసుకొని స్వయంగా వ్రాయడానికి ఆయా రచయితల అనుమతి ఎలా తీసుకోవాలి? ఒక పేజీ వారు జీవించి రేకపోతే ఏం చెయ్యాలి? వారప్రతికలోని కథలు అనువదించడానికెవరి సహకారం?

అనువాదానికిగాని అనువరణానికిగాని ఆయా పరిజ్ఞానం రచయితల పరిజ్ఞానం ఉంటే చాలా,

సాధారణంగా ఉత్తరం రాస్తే చాలు రచయితలతో (ముఖ్యంగా ఆంగ్ల రచయితలతో) తమ సమ్మతి విల్లులు గుస్తారు. వారి పరిజ్ఞానంతో పాటు వాడుకంటే మీరు రచయితమేరు చెప్పనే అక్కరలేదు. (కానీ పరిజ్ఞానములు రాసి తెప్పించుకోవాలి) ప్రతికలో వచ్చే కథలకి గూడా ఆయా రచయితలని అడిగితేవాలి. కెరాస్ ప్రతికకి రచయితలకి రాసే ప్రతికవారు ఆయా రచయితలకి మీలేఖలు పంపేస్తారు. ఒక రచయిత మరణాంతరం విధియ సంవత్సరాదాకా ఆ రచనలకి కాపీరైటు ఉంటుంది కనుక రచయిత వారసులను అడిగి పరిజ్ఞానం పొందడం ఎప్పుడూ సులభమిది. కథాశిల్పంగాని పాటలుగాని వచ్చితే వాడుకుందుకు (అనువదించడం కాదు) అంటే చేస్తారు. ఇలాగే నా కెంతోమంది ఆధునికాంగ్ల రచయితలతో లేఖా సంవత్సరాలున్నాయి... తప్పకుండా ఉత్తరాలు వ్రాసి మీకు అనువదించాలనుకున్న వాటిని అనువదించండి. మీకు నా వ్యాసాలు నచ్చుతున్నందుకు కృతజ్ఞురాలి.

పి. వి. కె. ఎమ్, నందలూరు

మీకు నేరుగా వ్రాసి కొన్ని ముఖ్యమైన సంగతులు తెలుసుకోవచ్చునా? లేదా?

ప్రశ్నాపత్రానికి జవాబులు ప్రతికా ముఖంగానే ప్రచురిస్తారు.

యమ్.బి.హెచ్. ఎల్, విజయవాడ

...మరల యా కాన్సుకూడా అవరేషనే. పిల్లలు యిక కల్గకుండా చేస్తారట. మా అత్తగారికి చాలా మంది పిల్లలు కావతే నని ఉన్నది... నాలుగైదు అవరేషన్లు కూడా చేస్తారట కదా అంటారు?

ముప్పటగా ముగ్గురు చాలా. ఎంత అస్తి యిచ్చినా ఎంత ఉన్నతికి చెచ్చినా? సీరియస్ అవరేషన్లు సాధారణంగా 'మూడింటికి' నివ్వరు. అత్తగారికి సచ్చ చెప్పండి.

బి. ఎల్. కె, విజయనగరం

మీకు మహాగర్వం అని విన్నాను. విజయ—'అల్పవిద్యా మహాగర్వ' అన్నారు కదా పెద్దలు!

ఎస్. ఆర్. ఎమ్, ఖర్గూరు

చిన్నపిల్లలా ఎల్లప్పుడూ చెల్లెళ్లు తమ్ముళ్లతో గిల్లి క జ్ఞానాలు తెస్తూ ప్రాణాలు తోడనుస్తోంది. కోపంవచ్చి చేయి చేసుకుంటే ఈ డొచ్చిన అమ్మాయి నెందుకలా కొడతారని యిరుగు పొరుగు వారు చెప్పిస్తున్నారు...

కొంత వయస్సు దాటాక పిల్లలమీద చెంబు చేసుకోవడంలో అర్థంలేదు. అయినా అమ్మాయి అలావిసిగించడం ఏమిటి? అంగీకరణ జ్ఞానం లేనిదా? చదివించడంలేదా?... పనిపాట లేని కుర్రపిల్లలలాగే తయారవుతారు—ఏమిత్తేచక. కాలక్షేపానికేనా ఏదైనాపని కల్పించండి. కనీసం అదయినా చేసేటట్లు కట్టుదిట్టం చేయండి తప్పలేదు.

ఎమ్. ఎస్. ఎస్, మద్రాసు

'నిదానమే ప్రధానం' అన్నారు పెద్దలు. అదే పెద్దలు అలస్యం అమృతం విషం అనికూడా అన్నారు. ఏమాట నమ్మాలి? రెండు మాటలూ ఒకే విషయాని కన్నారా? లేదే. ఆయా పనులనిపట్టి అవలంబించవలసిన మార్గం మారించారంతే. ప్రాణంమీద కొన్నే అలస్యం అమృతం విషం త్వరగా మందుసంగతి చూడండి. అస్థిపాస్తులు కొనే ఆలోచన చేస్తున్నారా? నిదానం ప్రధానం. అదీ సంగతి.

తెలుగు పుస్తక ప్రపంచంలో
హెచ్. ఎల్. పి. కొత్తవెలుగు.
అందిలో ఇది మరీ సరికొత్త మలుపు

"ఇంటిలో ప్రపంచం లయం" ప్రబోధక సరికొత్త ప్రపంచం ప్రవర్ధన!

విభాగ 21284

పాఠకుల సౌకర్యానికై సరికొత్త మార్పులు!
సరికొత్త సదుపాయాలు!! సరికొత్త పద్ధతి!!

ఎన్ని మార్పులు తెచ్చినా, ఎన్ని చేర్పులు చేసినా
అందరికీ అందుబాటుగా వున్న
మా చందా మొత్తంలో మార్పులేదు!

చందా

ఈ వివరాలు పరిశీలించండి. మీకే తెలుస్తుంది!

పాఠ/హెచ్. ఎల్. పి. ప్రచురిత	కొత్త హెచ్. ఎల్. పి. ప్రచురిత	కమీషన్
3000 తెలుగు పుస్తకాలనుంచి మాత్రమే ఎన్నుకోవచ్చు. ఇంగ్లీషు పుస్తకాల లేవు	3200 తెలుగు పుస్తకాలకా 400 పైగా ఇంగ్లీషు పుస్తకాల మరికూడా ఎన్నుకోవచ్చు	మీకుండున్న మీ వ్యక్త గ్రంథాలయానికి మరిన్ని కొత్త పుస్తకాలు.
పూర్తిచందా కలిపి పూర్తి 18 నెలల దీర్ఘకాలపు	12 నెలలకే చందా మొత్తం పూర్తివుతుంది	శీఘ్రతమైన వదులాయం.
చందా మొత్తం రూ. 5 x 18 నెలలు = రూ. 90/-	చందా మొత్తం రూ. 7.50 x 12 నెలలు = రూ. 90/-	అందరికీ అందుబాటున మొత్తం మార్పులేదు.

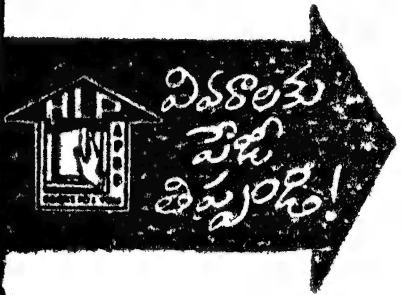

హెచ్. ఎల్. పి.
చందాదారులకు
ఇంతవరకు
1,15,000 పైగా
పుస్తకాలు
ఉచితంగా ముద్రాయి

హెచ్. ఎల్. పి. చందాదారులు ఇన్నాబూ పొందుతూ
వచ్చిన ఉచిత పుస్తకాలు, ఉచిత రవాణాసదుపాయాలు,
నెలవెలా 'పుస్తక ప్రపంచం', యావత్తీవిత వదులాయాలూ
మొదలై వనారలో ఏవిదమైన మార్పులేదు.

ఇన్నాబూ ఉపాధి అనందరం పొందిన 'ఇంటింటా వ్యవసాయ
గ్రంథాలయం' ప్రణాళికలో వ్యయంగా చేరి 22,500
మందికిపైగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లకు ఇక్కడో వ్యవసాయ
గ్రంథాలయాలు నెలకొల్పుతున్నాడు.

ఇవ్వండి ఇవన్నీ సరికొత్త వదులాయాలద్వారా మరిన్ని
'ఇంటింటా గ్రంథాలయాలు' వెలుస్తాయని ఆశిస్తున్నాం.

21-1-69

అరిగిన కథ

అంతా మోహన్ తో పరిచయమవుతుంది. అది ప్రేమగా పరిణమిస్తుంది. పెళ్ళి కూడా చేసుకోవామనుకుంటాడు. ఆస్పత్రిలోనే మోహన్ తనని పెళ్ళిచేసుకోదలిచాడని తెలుసుకున్న అంతా అతనితో తెగతెగిపోతూ చేసుకుంటుంది. అంతా పెద్ద దిక్కుయిన అత్తయ్య చనిపోతుంది. లాయరు వసువున ఆమె బలరామ్ (స్నేహితు) మరొక గార్మియన్ ఇంటికి వెళ్ళింది. బలరామ్ అంతామీద ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపిస్తూ వుంటాడు. అంతా మోహన్ కి సంబంధ మున్నదని అందరికీ తెలియజేస్తానని చూస్తుంది. నరళకు నరళ మూటలు నమ్మలేకపోయాడు బలరామ్. అయినా అంతా మీద నమ్మకం పోలే దితనికి. నరళకు యుక్తిని కనిపెట్టి వాళ్ళని యింటోనీ మించి వెళ్ళగొట్టా అనుకుంటాడు.

10

అంతా మీరావేళంతో తోచుకున్నాడు కాదు ఆ రోజు మోహన్ ని దింపిన ఇంటిదగ్గర ఆసంది.

తలుపు తెరచుకుని దిగి విసురుగా తలుపు మూసింది.

అదొక లాడ్జింగు కాబోలు—చూడ్డానికి కూడా అంతగాప్పగలేదు. ముందు హాల్లో బల్బు ముందో వ్యక్తి కునికిపాట్లు వడుతూ కూర్చున్నాడు.

‘మిస్టర్ మోహన్ ని కొంచెం పిలుస్తారా?...’ అడిగింది.

‘ఏమోహన్? మీరెవరు?’ అడిగాడతగాడు. అడపిల్ల రాత్రిపూట వంటరిగా వచ్చిందేమిటన్న అలోచనతో.

‘అదే సినిమా కంపెనీ వనిమీద ఇక్కడ దిగామని చెప్పారు’ అంది ధైర్యంకూడ కట్టుకుంది.

‘వారంలా ఓ అరగంటై వెళ్లిపోయారు...’ అన్నాడు గుమస్తా.

‘వెళ్లిపోయారా? ఎక్కడికి?’ భయంతో ఓ మూలనుంచి మాట రావడంలేదు అంతా. మోహన్ వెళ్లిపోలే—ఇంక బలరామ్ తన సమాధానం చెప్పుంది?

‘కానీ ఓ కవరిచ్చి వెళ్ళారు—ఎవరేనా వస్తే యివ్వమని.’ అన్నాడు గుమస్తా. ‘ఎవరోస్తారని చెప్పారు?’

‘ఓ అమ్మాయిగా రోస్తారు యివ్వమన్నారు’ అంటూ డ్రాయరులాగి ఓకవరు తీసి అందించాడు.

కవరుమీద స్పష్టంగా అంతాపేరు రాసి ఉంది.

‘ఈ కవరందుకున్నట్టు సంతకం పెట్టండి’ అని ఓ రిజిస్టరు ముందుకి తోశాడు. యాంత్రికంగా సంతకంపెట్టి కారుదగ్గరకి వదిలింది అంతా...సీటులో కూర్చుని ఎణుకుతున్న చేతులతో కవరు చించింది—సన్నిక వివిధంగా వీడిస్తానని బెదరిస్తాడీ మోహన్? అనుకుంది—కానీ కవరులో టిష్యూ కాగితానికి చుట్టే వగడాలంద ఉంది. చిన్న కార్డు ముక్కుమీద—‘నన్ను క్షమించు అంతా, నిన్ను అపారం చేసుకున్నాను’ అనిమాత్రం రాసిఉంది.

దడ దడ లాడుతున్న గుండెలతో... కారు స్టార్టు చేసింది అంతా. ఇంటికివెళ్లి బలరామ్ అంతా వివరంగా చెప్పేస్తే యీ బెడద తీరిపోతుంది. నన్ను అరం చేసుకుంటాడ నరీ—లేకుంటే ... గొంతులో దుఃఖం అడ్డుపడింది అంతా...కారు రోడ్డు వారగా విలిపి స్వీరింగుమీద తల ఆన్చి కని తీరా విద్యుతుంది ... కళ్ళు తుడుచుకోవి

‘ఇక ప్రపంచాన్ని ఎదుర్కోవచ్చు— ఇదితర కటిది ప్రేమ మంటకాడు— పిచ్చిమోహం అందుకే గుండె కాల్యలేదు. ఇప్పుడిది— నన్ను నిలుపునా దహించివేస్తుంది తప్పదు— నేనిక జీవితంలో ఇలా ఎవరికోసం బాధపడలేను—ఉద్యోగం చేసుకు బ్రతకడమే శరణ్యం అనుకుంది. కొంగుతో ముఖం తుడుచుకుని తిరిగి డ్రైవింగుమీదకి దృష్టి విల్పింది .. రోడ్డు ప్రశాంతంగా ఉంది. అసలు జనసంచారం లేదు. లారీలూ కార్లూకూడా లేవు—రోడ్డు కిటా అటూ ఉన్న చెట్ల మొదళ్ళూ కారు రైట్లున్నది కదలి నడుస్తున్నట్టు! కనిపిస్తున్నాయి. ఆకాశం చెట్ల సందులనుంచి అక్కడక్కడ కనిపిస్తూంది.—ఒకటిఅలా మిణుకుమిణుకు మంటూ నీళ్ళ త్రాలు కనిపిస్తున్నాయి. మిణుగురు పురుగులు మలుకు వందలకి వందలు వింత కాంతులు వెదజిమ్మి తిరుగాడు తున్నాయి — దారిపొడుగునా ...

దూరంలో కారెడో వస్తోందో. లేక ఏ లారీ ఏనానో — పెద్ద నక్షత్రంలాగా రైటు కనిపిస్తూంది. అది త్వర త్వరగా ముందుకి సాగివస్తూంది ...

బలరామ్ ఆలోచనలు కట్టిపెట్టి శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చున్నాడు. రంగయ్య అందించిన ఉత్తరం తక్షణమే చూసిఉంటే ఇంత అలస్యం కాకపోను అనుకున్నాడు.

ఎదురుగా కారు రావడం వరకలో పాటే బలరాంకూడా చూశాడు.

ఎదుటికారు రైట్లు తగ్గించి హెచ్చించింది. అదేం గమనించినట్టులేదు నరళ... ఆమె మనస్సు విషపుటాలోచనతో సత

మనం అవుతుంది. ఈ లలితకృష్ణ దాని రించింది. తనదయి తీరుతుందని తలపోసిన జీవితాన్ని...కాకుండా చేసేలా తయారైంది. ఇప్పుడిక అసలు లాభంలేకుండా పోయింది. బలరాంకి చాలా నిజాలు తెలిసిపోయి ఉంటాయి. అందుకే అంత వట్టుదలగా తనని లీనుకువచ్చి ఉంటాడు.

కొద్ది దగ్గిరవుతున్నకొద్దీ సరళ మురలో ఒకవధికి ఏర్పడ సాగింది... ఒక్కసారి కళ్లు మూసుకుని చేసేసిందంటే అన్నిసమస్యలూ పటావంతైపోతాయి అనుకుంది అంతే.

‘బ్రాగత—మరి దగ్గిరిగా వస్తూంది తెలు తగ్గించవే?’ అంటూనే స్వీరింగు మీద చేయివేశాడు బలరాం.

బలంగా అతనిచేయి తోసేసి రోడ్డు మధ్యకి కారు తెచ్చేసింది—సరళ.

అక్కణంలో ఆమెతలపెట్టిన పూకుం అరగిపోయింది.

విజ్ఞానీకారు చిన్న పాపలాగా తేలిపోతూ వస్తూంది. అది లలితదే వందపాం అక్కరలేదు.

మరుక్కణంలో కీచుమంటూ బ్రేకు వేసింది లలితకారు. అన్నటికి సరళ తిన్నగా ఎదుటికారుని కొట్టేసింది. పెద్ద చప్పుడుతో రెండుకార్లు అటాయితూ అగాయి. లలిత కేకతోపాటే చిన్నకారు బాగా వారకిపోయింది. ముందుభాగం—తుక్కుగా అయిపోయింది. విండ్ స్క్రీను అద్దం అసలు మిగిలలేదు.

ఎలాగోకారుతోంచి బయటపడ్డాడుబలరాం. సరళకొట్టే దెబ్బ తగలేదుగాని రాయిలా కూర్చుండి పోయింది.

బలరాం కాలికి దెబ్బతగిలింది. లక్ష్య పెట్టుకుండ పక్కగా నిలచిన కారుదగ్గరికి వరుగెత్తాడు.

‘లలితా! మైగడ్ చచ్చిపోలేదుకదా?’ అంటూ డ్రైవరు సీటులోకి చూశాడు. లలిత

వక్రంమీద వారిపోయి ఉంది—సునిదీనుంతు రక్తం కారుతోంది.

‘లలితా! స్వీజ్ చూడు నాకేసి నేను బలరాంని’ అంటూ శాధగా కుదిసి చూశాడు లలితని. కాని ఆమెలో చైతన్యం లేదు...పుప్పూతప్పి వడిపోయింది.

తలుపు బలంగా తెరిచి నమ్మడిగా చక్రం ముందునుంచి ఆమెని తన గుండె లకి అన్ముకున్నాడు. మెల్లిగా రెండువేళులా ఎత్తి భవతలకి తీశాడు. తల వేలాడేసి అలాగే ఉండిపోయిన లలితని చూస్తే బలరాంకి భయం, దుఃఖంకూడా పొంగాయి. ‘స్వీజ్, అన్ని మబ్బులూ విసిన యిప్పుడు నువ్వు నన్నొదిలిపోకు,’ అంటూ చెప్తున్నాడు.

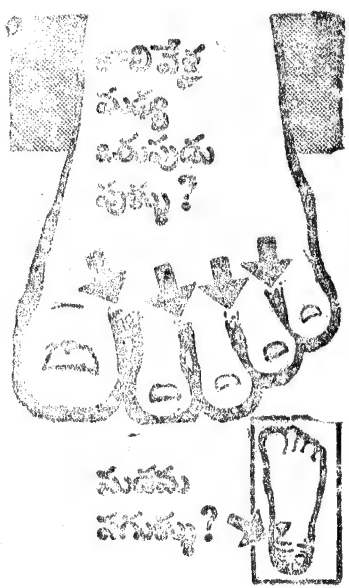
సరళ కారుదిగి కింద నిలబడింది.

బలరాం లలితని కారు వెనకసీటులో భద్రంగా వదుకోపెట్టాడు. డ్రైవరు సీటులోకి ఎక్కి ఇంజన్ ఆన్ చేశాడు చప్పుడేకాని

దేహపుష్టికి ఆరోగ్యానికి
 (సుమిత్ర, డి.గోపాలాచార్యలచే)
హిందూమతం
 1939 నుండి ప్రసిద్ధి గాంచినది
 అలెగ్జాండ్రా రోడ్డు
 భువనగిరిమిలిటేరీ
 మదరాసు-17

దీనికము: దీనికము: దీనికము:!!
తెల్ల మచ్చలకు దీచిత వైద్యము
 శ్రీమంత్రై నా అడమిర్యేద కామరమ
 'SWETARI' తెల్ల మచ్చలను కొద్ది
 6 ముత్యం తోలగొనగా, పిండుక నంక్షేమం
 కొరకు 1000 కేసులకు ఒక్కొక్క పాకెట్
 ఉపయోగం ఉన్నదను. వెంటనే ప్రాయశః.
 Sri Krishna Chandra Vaidya
 (A.P.) P.O. Kattisarai (Gaya)

కాళివేళ్ల నాళ్ళు చూస్తున్నాయి నుక్క?

మీదను నోసుకున్నా?
లిచెన్ సా
 పొందండి
 DZ1613ATG

ప్రేమించు ప్రేమై

కారు కదలడంలేదు ... అంశం అయిన కొద్ది నింత ప్రమాదమో గుర్తించిన అతనికి అత్రం నాచ్చింది...గోనడంపి అన్నీ పరీక్షించాడు. మరీ స్వీర్టుచేసాడు. ఈ పారి ఒక్క శార్కుతో కారు ముం థుకి తదిరింది. 'థాంక్ గాడ్! అని నర్దు కూర్చుని కారు బయలుదేరి తిరుదానికి నంసిదుడయ్యాడు.

'బలరాం. నేను...నేను...' అంటూ కారు తలుపు తెరవబోయింది నరక.

'మేం ఇద్దరం ఉన్నచోట నీకు న్నం లేదు--ఇక్కడేఉంటు ఎవరైనా వంపుతాను నిన్ను ఇంట్లో దింపడానికి' అంటూ కారు పోవచ్చాడు.

'బలరాం, బలరాం' అంటూ హిస్ట్రి రిక్ గాకేకలుచేస్తూ కారువెనక పరుగెత్తింది నరక. కాని కారు అగలేదు బలరాం వెనక్కుతిరిగి చూడలేదు అతనిభ్యయం - ముందు కారుని ఆవుత్రకి చేర్చాలి అది ఎంత త్వరగా నీలైతే అంతత్వరగా... మంచి కంగిషన్ తో ఉన్న వాహనం కాబట్టి దెబ్బకి తట్టుకుని ముందుకి పోగింది... బలరాం కారు

తిన్నగా తోను అప్పు తిలోకి పోనిచ్చి నిలిపాడు.

'ఎవరైనా' అంటూ నర్దులు దాక్కర్లు స్పెవర్లు. అన్నీ క్షణామిద... కూడాయి.

ఓ అరగంటలో లలిత చక్కని స్పెషల్ వార్డులో వడుకుంది తెలివి రానేలేదుగాని మదుటిమిది దెబ్బలకి కుట్టుచేసి పాస్ పర్లు వేశాడు. మగేమంత పెద్దగాయాలు అగి లేల్లదా--ఇంక గంటకి అంతా పర్లు కుంటుంది అని థై ర్లు చెప్పాడు దాక్కర్లు...

'అమెరి కొనెం తెలివి వచ్చాక నే వెడలాను...' అంటూ మంచంవక్కా గుగ్గిలో కూలబడ్డాడు. అలని పానానికి దెబ్బ తగిలింది...దానికి పాస్ పర్లు వేశారు.

అంటుతే, మనస్సులోని సంఘర్షణలో -అలనిపోయిన బలరాం మంచం వట్టుమిద తల వార్చి నిద్రపోయాడు.

అలా సంతసేపు వడుకున్నాడో అలనికే తెలియదు.

గలవిచ్చి మోసపోగి లలితచేయి శన కాట్టులో ఉంది. అమెకూడా ప్రశం తంగా ఉండని నంది -

మోసపోయిందా కళ్ళు మూసుకు వెడు! అన్నాడు.

'బలరాం, బలరాం' గెప్పుడూ నవ్వువను కుంటును డూ... అంటూ అలని చేంపి మున్వికగా రాసింది లలిత. అమె ముసప్పి శం గతో, విరాళరో నిండి బోయి ఉంటు. ఏం కింగిందో తెలిసే లోపల తను ఆవుత్రలో ఉంటేమిటి? బలరాం ఇక్కడ వుంటుంది ఉన్నామిటి? అను చుంది.

బలరాం అలనిపోయి వడుకుని కచ్చిం బాడు.

అను మెయి చూ ఉంటే చెప్పలేని ఎన్నో విషయాలు తెలుగుగి గిదపోతున్న అలని చే... స్పెక్టాకింది గలిత.

'ఎప్పు వెళ్ళిపోవచ్చు బలరాం. బల వంతంగా వ్తా నీకుగ్గి లోపి పట్టుకో ... రో నుక్కర్లు ప్రశంతికూడా ఉండ కుంది బోయిరి వెలు...

'మేం గుండో చెప్పాలనింది-- కాని చెప్పలేక నంకొనా...కొం చేయి జాని వేయింది...నమ గెమ్మ పేమెమ్మన్నాను మర పరా పేమెమ్మన్నాను బలరాం, నీ గెగా రెండు అవుతూది ...అనుకుంటూ తల వార్చి తిరిగి చుగంబెడలో నడింది లలిత.

అమె పూడుమారి శాశంతో రాగిన మూడు గె నీ లా లా వీ కడతక ఎదు కున్నాడు బలరాం. అ త ని వ్యధయంలో కిటికీలూ శ్చతి చేసుకుంటున్నాయి. కద తొడుక్కని లా నీ న గా అగిపోవడంతో లలిత చూ తో డు. కళ్ళమూసి నిద్ర పోతుంది - అన్నాడుకంకా, నివ్వవోయంగా.

తీప గూర్తున్నాడు బలరాం. 'నిన్ను వేరక నదిలను గలరా, ముచ్చ నిర్మించగా ఉంటు, ఇక ఎప్పుటికీ వదలను నిన్ను' అని నంగి అమెరొకకి నెదవులు ఆగ్ని- అక లలిత నడిగాన బలరాం దక్కర్లకి వెళ్లి... బయలుదేరు ... ఇక్కడికి ఉదయం వది గంటలు చాటిపోయింది.

బరిగిన దాదాని నీ అప్పురుంపారు అనుకున్నా లా... ముచ్చ వాళిగారు నమ కారేమిటి ... పోవలెమ్మగారి దగ్గరికి బయలుదేరి పోగిపోయారు -

అమ్మమ్మగారు పెడుతూంటే భోజనం దేన్నూ గత కరవైనాటుగ్గంటలలో జరిగిన విశేషాలు తిరగేస్తున్నాడు.

‘సరళ యంత దారుణం చేస్తుందని నేను ఉపాలోక్తాడా అనుకోలేదు... కొంచెం తప్పింది ప్రమాదం’ అన్నాడు.

‘ఈయన కారెక్కించు కునేసరికీ బాగా కుప్పకూలి పోయిందిట. నీసోమ రాగానే బయలుదేరారు... పోనీలే కడుపుచించుకుంటే కొళ్లమీద వడతుందన్నారు— మన యింటి గుట్టే రచ్చ కెక్కడిది. అన్నీ మరచి పోవడమే నుండిదని తోస్తుంది బలరాం.’

‘మోహన్ ఆలేఖ రాసి వంకపోతే నే నెన్నిటికీ లలితని సమ్మలేక పోదును... సరళ అంత గట్టిపెట్టాను నేనెనల్తుంది...’

‘నేనిక్కడే కాస్తేపు వడుకుంటాను. వెళ్లి లలితని చూసేరండి’ అన్నాడు.

‘అదే నేనూ అనుకుంటున్నాను... ఏం కావలసినా రాఫుపుణ్ణి పిలు’ అంటూ అనిద వళ్ళా అని వట్టుకుని ఆస్పత్రికి బయలుదేరారు...

లలిత తెలినిగానే ఉంది.

అమ్మమ్మగార్ని చూసేసరికి ఎక్కడ లేని దుఃఖం పొంగివచ్చింది

‘అంతా అయిపోయింది కదమ్మా ఇప్పుడెందుకు దుఃఖం’ అంటూ తల నిమురుతూ కూర్చున్నారు.

‘సరళేనా చేయాలని చేసిందనుకోను...’ అంది నెమ్మదిగా.

‘వాళ్లనంగి ఎత్తకేక. వాళ్లని చిట్టి వలసలో పోలాలు మానుకోమని అన్ని ఏర్పాట్లా చేసేస్తున్నాడు బలరాం. ఎంత బంధువైనా పాముకి పాలుపోసి పెంచడం ఎప్పటికైనా హానికరమే బలరాంని కూశావా?’ అడిగారు.

‘రానేలేదు.. నామీద బాగా కోపం వచ్చి ఉంటుంది... నేనేం చెయ్యాలి? ఎప్పటికప్పుడే చెప్పాలని... కాని కుదరలేదు’ బాధగా అంది లలిత.

‘నీమీద కోపం ఎందుకు పిచ్చిలీళ్లు. మువ్వంటే అతనికెంయిష్టమో గ్రహిస్తే అలా అనుకోవు. ప్రేమ అన్నదాంటే కోపం తాపం బంటాయి అనేకం ఉంటుంది నా అనుకున్నవాళ్ళ ముఖావంగా ఉంటే ఎలా ఊరకో కలుగతారు లలిత. నువ్వుకొంచెం చొరవ చూపించాలి ...’

‘నీనా! మౌనం చిన్నదాన్ని తోసి పోలేస్తుంటే ... అమ్మమ్మగారూ, నేనంటే కోపంలేదుకదూ బలరాంకి?’ వసిపిల్లలాగా అడిగింది.

‘లేదు. నీమీద బాధకూడా లేదు బలరాంకి... ఎక్కడ ప్రేమ అప్పింది’

‘ని జ మం బా లా ? నమ్మ నిజంగా ప్రేమిస్తాడంటారా?’

‘అందుకే కదమ్మా నీకేదైనా అయి పోయిఉంటే అని బాధపడు తున్నాడు ... నేను వెళ్లి బలరాంని పంపిస్తాను... రేపు విన్నంటికి పంపిస్తారు. నా దగ్గరఉండు. అన్నీ సవ్యంగా ముగించి నీయింటి దింపు తాను సరేనా?’ ఆప్యాయంగా తల నిమరుతూ అడిగారు.

‘నా మూర్ఖత్వాన్ని క్షమించమని చెప్పండి బలరాంకి ... చెప్పారుకదా?’

‘అలాగే’ అంటూ ఆ నిద తిరిగి యింటికి వచ్చేశారు

‘కీర్తివతాకి’లో కొత్తవెల్లు నింపే వారై చెప్పి సుబ్బారావుగారు కూడా తిరిగి వచ్చారు

‘రెండు రోజుల్లో సరస్వతమ్మ సరళ వెళ్లిపోతారు బలరాం, తరవాతే లలితని తీసుకువెళ్ళు’ అన్నాడు.

‘అంతే కాదండీ అమ్మాయికి బలరాంకి ఆ పెళ్లి కాస్తా జరిపించి పంపిస్తే మన బాధ్యతకూడా తీరిపోతుంది’ అన్నాడు అమ్మమ్మగారు.

‘అదీ బాగానే ఉంటుంది ... ఇదిగో బలరాం అమ్మాయికారు నీటులో ఉంది—’ అంటూ వగడాలదండ ఉన్న కవతు అందించారు.

‘కాదుకూడా గరణికి పంపే ప్రయత్నం చేసేసాను. నీ కారుకి సాబ్బలేగా వడత. అని తరవాత మానుకోవచ్చు. ఏమంటావు?’

‘అలాగే చేద్దా... నేనోపారివెళ్లి లలితని చూసి యింటికి వెడతాను.’ అంటూ చేవాడు బలరాం.

గది తలుపులు జేర్చేసే ఉన్నాయి. తోసుకుని లోపలికి వెళ్లాడు బలరాం.

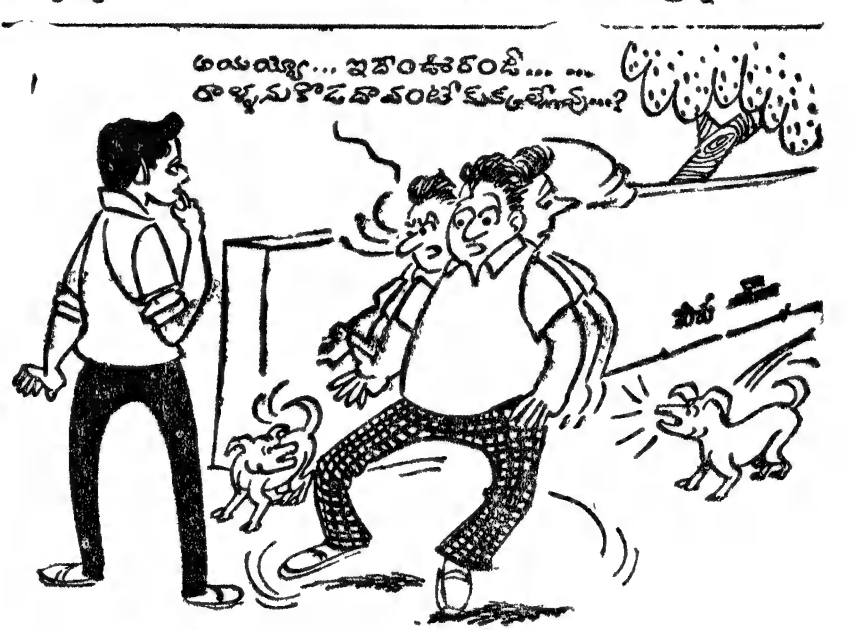
‘బలరాం వచ్చావా?’ అంటూ చేయి చాపింది లలిత.

మంచం వక్కగా మోకాళ్ళ మీది కూర్చుంటూ ఆమెచేయి అందుకుని తన గుండెల కామ్మకున్నాడు బలరాం.

గుండెలు వేగంగా కొట్టుకుంటున్నాయి. ‘నేను చాలా గుడ్డిగా ప్రవర్తించాను. క్షమించు లలితా, నీతో చనువుగా ఉండలేక, ఉండకుండా ఉండలేక సతమతమై బాధపడ్డాను బాధ పెట్టాను.’ అన్నాడు

వల్లగా ఉన్న ఆమె మునివేళ్ళని పెదవులలో తాకుతూ.

‘మవ్వలా ఉన్నా భరిస్తాను. కొట్టుకోరిట్టుకోవ్వడు అంతేగాని యిలా ద్వేషంగా మాట్లాడితే నేను సహించలేను బలరాం’ అంది లలిత. ఆమెకళ్ళు నిశ్చేతో విండి మిలమిల మెరుస్తున్నాయి.

‘వంగి’ నాణ్యతను అమె పెదవులు
బురిచిందా బలరాం.

అవయత్నంగానే అమె చేతులతని విశాల
మైన వెన్ను నిమిరాయి.

‘మనం దెబ్బలాడుకోవచ్చు, మాట్లాడు
కోవడం మానేస్తూ ఉండవచ్చు కాని
ఎప్పుడూ విడిగా ఉండడంమీదకు
నేను సహించను. నన్ను వెళ్లనివ్వవు
కదూ?’ అడిగింది లలిత.

‘ఇంకెక్కడికి వెళ్లడం?’ అంటూ
అమ్మమ్మగారి పాస్ చేప్పాడు బలరాం.

‘నన్ను క్షమించకలవా బలరాం. నిజంగా
మోహన్ నేను ప్రేమించా ననుకున్నానే
అది ప్రేమ కాదని త్వరలోనే తెలుసు
కున్నాను అందుకే మోహన్ ఇక్కడికి
వచ్చినా నా హృదయం ఆస్పాంగిపోలేదు.
ఉదాసీనంగా ఉండిపోయింది నువ్విది
గ్రహించకలవా?’ బలరాం తలనిమురుతూ
అడిగింది లలిత.

‘మోహన్ చెప్పాడు లలితా, నువ్విప్పు
డెందుకు చెప్పడం! నువ్వు రాత్రి పం
నని చెప్పినప్పుడెట సరళ. అతనికి కూడా
ఎక్కడో అమాయకంగా ఉండే నిన్ను మోస

ప్రేమించు ప్రేమకై

గించడం బాధ పెట్టడం ఇష్టంలేక
పోయింది. అందుకే అమ్మమ్మగారి తోట
వాడితో ఉత్తరంయిచ్చి నా కిమ్మన్నాడు.
తను ఇక్కణ్ణించి వెళ్లిపోయాడు ... నే
సరళకీ వంగతి చెప్పకుండా బయలుదేర
దీశాను...పోనీతెద్దూ మబ్బుతెరలు తొలగి
పోయిన యిప్పుడిక ఆ వంగతులు జ్ఞాపకం
చేయకు’ అంటూ అమె గుండెలమీద తల
వాల్చు కున్నాడు బలరాం.

‘నాకీ ప్రమాదం జరక్కపోతే ఎప్పటికీ
నీ ప్రేమ చెప్పకుండా నన్ను బాధపెట్టు
వాడివేకదూ?’ అడిగింది లలిత.

‘ఏమో...అయినా మనషి ఓర్పుకి కూడా
ఓ అంతంఉంటుంది. నాలో ఎన్నాళ్ళిమ్మప్పు
కుంటాను? చెప్పేసేవాళ్ళీ నేను లేక
పోతే జెలసీతో నిన్ను కొల్చుకునేనా తినే
వాళ్ళీ!...బాగా ఆలోచించుకో లలితా,
యిప్పటికీ మించిపోయింది లేదు. వయ
స్సులో డబ్బులో హోదాలో నీకుతగిన
వరులు ఎందరో లభిస్తారు...’

బలరాం మాట ముగించకుండా చేతితో

అణచి నోరుమూసింది.

‘ఇది జాగ్రత్తగా విను బలరాం. నాకు
తగిన వరుడు దొరికాడు. కొంచెం దశసల
బుర్ర అయితేనేం? ఒక్కొక్కప్పుడు పిచ్చిగా
ఆలోచిస్తాను. అయితేనేం నా కతనే కావాలి
...ఇక వయస్సు అంటావా? నాకు పెద్ద
వాళ్ళమీదే మోజు — అన్నది అత్తయ్యతో
సద్దుకుపోతే తెలియలేదా? లాయరుగా
రంటే ఉన్న యిష్టంతో తెలియలేదా?
ఇక్కడ సుబ్బారావుగారు నాకు మంచి సర్టి
ఫికేట్చినప్పుడు తెలియలేదా?’ అంటూ
నన్నగా ఓ మొట్టికాయ యిచ్చింది.

జేబులోంచి వగడాలు తీసి మోగ
తగిలిస్తూ...బలరాం నన్నగా నవ్వుకున్నాడు.
‘ఎందుకు?’ అడిగింది లలిత.

‘అరోజు—అంటే నిన్నకదూ! ఇలాగే
నిమెడలో ఇది పెట్టాను.

ఒక్కసారి నిన్ను కొగిట చెప్పుకో
వాలన్న పిచ్చికోరికని బలంతంగా అణచు
కోడం జ్ఞాపకం వచ్చింది.

లలిత చేతులుజాచి అతన్ని గట్టిగా
పెనవేసుకుంది—అతని భుజంలో ముఖం
దాచుకుంది.....‘నన్నిప్పుడే ఇక్కణ్ణించి
తీసుకుపో బలరాం, స్వీజ్’ అంది రహ
స్యంగా.

‘లేదు లేదు...మళ్ళీ నువ్వు నాభార్య
గానే నాయంట ఆడుగుపెడుదుగాని అప్పటి
దాకా అమ్మమ్మగారి దగ్గరే! అంటూ
ముక్కుమీద చిన్నముద్దు పెట్టాడు...
బలరాం.

మూతి ముడుచుకుని పడుకుంది లలిత.
‘లేవు నీకు విముక్తి. అమ్మమ్మ
గారింట నిన్ను ఆరాధించి—నాదాన్ని చేసు
కుంటాను లలితా, అప్పటిదాకా నన్ను
మరిచిపోకు’ అంటూ లేచాడు బలరాం.

‘ప్రేమించు ప్రేమకై’ అంటూ
పాడేవే...నయం అది పాడుకోమన్నావు
కాదు—’ అంది లలిత.

‘పాడుకున్నా తప్పులేదు—నేను ముక్తి
కోసం నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానులే’ అంటూ
గదిదాటి వచ్చేశాడు బలరాం.

ఇంటిదారి పట్టిన కారులో బలరాం
హృదయం లేరికగా ఉంది. దారంతా కొన్న
అందం సంతరించుకుని కన్పించింది.

లలిత అస్పృతి మంచంమీద విశ్రాంతిగా
పడుకుంది—రాగల రోజులు గలచుకొంటూ.

(అయిపోయింది) ●

చర్మను పూర్తిగా
ఆడుపులో ఉంచుటకు మంచి
ఔషధం

గైకోడిన్
టేబ్లెట్స్ వసాకా

everest/363b/Acw UJ

ఎంతటి వానకై వానరే, వక్షపాతము.
పుండ్రుడగు ఒకరియెడల ఎక్కువ ప్రేమనూ, ఇంకొకరియెడల తక్కువ ప్రేమనూ చూపక సమవక్షపాతంగా ఉండాలి వక్షపాతం పుష్పపుడు దేవతల కయినా సరే—దాని ప్రతిఫలాన్ని అనుభవించక తప్పదు

చంద్రుడు పేరుపొందిన దేవతలలో ఒకడుకదా! అతడు అమృతకరణుడుకదా! 'అట్టివాడు క్షీణిస్తూ పుండడం ఎలా సంభవించింది? అది — అతనికి పుండే వక్షపాతం మూలాన కావలసివచ్చింది కలిగిన క్షయరంగమే అట్టిక్షీణదశను కలిగిస్తూ వున్నది

బ్రహ్మదేవుడికి ముప్పయి ముగ్గురు కుమార్తెలు ఉన్నారు— వారు కృత్రికమివ్వాలని ఇరవై అడుగురు వక్షత్రకూపములు వారున్నా, అంబ, దుర్గా, వత్స, అశ్వమతి, మేనుయతి, వర్షయతి, మనోజ అనే ఏడుగురు కృత్రికలున్నా, ఏరందరినీ ఆయన దేవతలలో ఉత్తముడైన చంద్రునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు

అందరిలోనూ రోహిణి చాలా అందకత్తె అందువల్ల చంద్రుడికి ఆమెమీదనే ప్రేమ ఎక్కువ అతడు తక్కిన భార్యలను అలక్ష్యంగా చూశాడు అది వాళ్ళకు చాలా కష్టంగా తోచింది సవతి అయితే పరి, సోదరి అయినా అమాయకు ప్రాకులాలు అవుతుంది అలాంటప్పుడు ఒకర్ని ఎక్కువగానూ, తక్కినవారిని హీనంగానూ చూచేటప్పుడు, వాళ్ళమనస్సు బాధపడిందంటే ఆశ్చర్యంలేదు వాళ్ళు ఎంతకాలం సహించగలరు? చూచి చూచి, వాళ్ళందరూ తండ్రవద్దకు పోయి చంద్రుడి 'వ్యాధ్యాన్ని తెలియజేశారు బ్రహ్మమాత్రం ఏమి చేయగలడు? ఎంత గొప్పవాడయినా మామగారు అబ్బడికి లోకువేకదా! 'అతని ప్రవర్తన వక్షపాత సహితమైతే మీరు అక్కడికి వెళ్ళనద్దు ఇక్కడే వుండండి కొన్నాళ్ళకు అతడే దారికి వస్తాడు' అని తండ్రి వారిని తనదగ్గరే ఉంచితాడు.

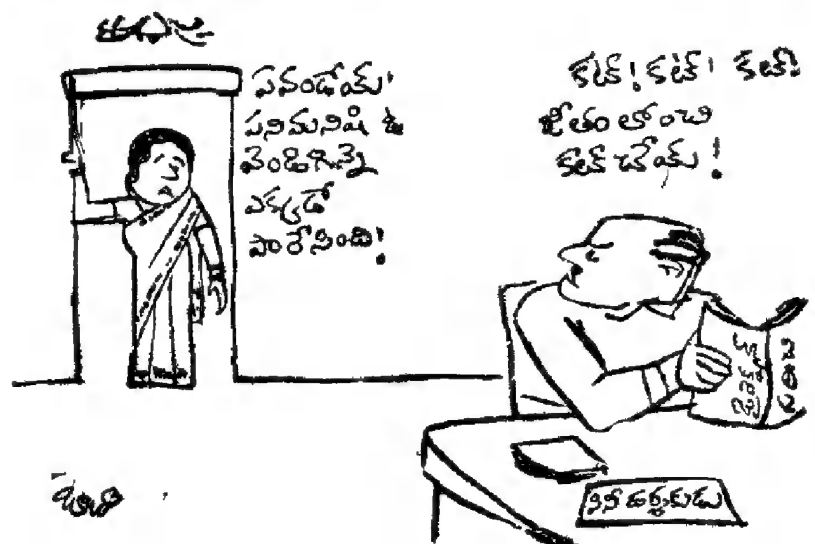

కొన్నాళ్ళయిన తర్వాత బ్రహ్మ తనని పట్ల చంద్రుడు ఆయనవద్దకువచ్చి తన భార్యలను తనతో సంప్రదించిందని అడిగాడు అందుకు బ్రహ్మ 'ఓహో! నీవు వక్షపాతబుద్ధితో ప్రవర్తించడంవల్ల దాన్ని సహించక వా కుమార్తెలు ఇక్కడికివచ్చారు ఇకమీదనయినా నీవు నిష్పక్షపాతంగా ప్రవర్తిస్తానని గట్టిగా వాగ్దానమిస్తే వాళ్ళను సంపూర్ణ తేజసారే వాళ్ళు ఇక్కడేవుండి

రోహిణి అని అన్నాడు. 'ఇకమీద అందర్ని నిష్పక్షపాతంగానే చూస్తాను ఇదివరకు జరిగిన దానిని మరిచిపోండి' అని చెప్పి, తన భార్యలనందరినీ తనతో తీసికొని వెళ్ళిపోయాడు

వక్షపాత రహితంగా ప్రవర్తిస్తానని వాగ్దానం చేశాడేగాని చంద్రుడు తనమాటను చెల్లించుకోలేదు, అతని వద్దతిలో మార్చేమి కానరాలేదు రోహిణి అభిమానంగా చూస్తూ, తక్కినవారిని నిర్లక్ష్యంగానే చూడసాగాడు దానికి ఫలితంగా ఆయనకు రాజయక్ష — అంటే క్షయరంగం వచ్చుతుంది ఆరంగం ప్రకోపించినప్పుడు, దివ్యతమంగా క్షీణిస్తూ, అది తగ్గినప్పుడు క్రమక్రమంగా కోలుకుంటూ వుంటాడు ఆ క్షయరంగం యొక్క పుద్ధి క్షయాలవల్లనే చంద్రుడికి టక్కవక్షంతో పుద్ధి, కృష్ణవక్షంతో క్షయమూ ఏర్పడుతూ వుంటాయి

చంద్రుడివంటి వానికి వక్షపాతం ఇట్టి అవరాన్ని శాశ్వతంగా తెచ్చిపెట్టింది అనర్థదాయకమైన వక్షపాత బుద్ధి ఎవ్వరికీ, ఎప్పటికీ పుండకూడదు

అపరాధి

తొలిసారి
వెంకటరసినారావు

అపరాధి ఎవ్వరూ లేదో అని చూసినా యిదే చర్చ. సంతాన నిరోధం. అజ్ఞాత బాధనడవాళ్ళొకవైపు. ఆక
లేమిది. ఇరవైవార్లుంటుంటే యిదే అపరాధి బాధగా నిట్టూర్పింది. చిత్ర రిల్ అంబటించే వాళ్ళు మరొకవైపు.
హిస్టరీలు, సినిమాలో, పత్రిక పచ్చితమయిన ఈ ప్రకృతిని ఎనర్జీక్ అతివృష్టి వొకవైపు. అనావృష్టి
బోలెడంతా, వడదొడ్డి వర్షం, వర్షం, మరొకవైపు.

నొడ్డు మొగ్గ అనుకునే వాళ్ళకు గంపెడు పిల్లలు. కావాలని తపించిపోయేవారికి పిల్లలుండరు.

అడుక్కునేవాడికి వానమునురు.

అమారాధకు పెళ్ళలు వదిలనవచ్చరా లెయినా యింతవరకూ సంతానంలేదు. తన వయసువాళ్ళు, మిగ్గులేసి, నిలుగులేసి పిల్లల్ని కని కూర్చున్నారు. అదే అమారాధ బాధ.

పెళ్ళయిన నాలుగైదు సంవత్సరాలు పిల్లలు కలక్కపోవడం బాగావవుండేది అమారాధకు. ఆ యదృష్టానికి అమారాధ తోటివాళ్ళు అమాయవడటంకూడా కద్దు. కాని వరిసిరితి తారుమారయింది. ఇతరుల పిల్లల్ని చూసి అమాయవడటం అమారాధవంతయింది. అసలు పిల్లలు కలక్కపోవడం అమారాధకే చిన్నతనం అని పిలిచేది. నలుగురిలో ఏదో అవరాధిలా కలవుతోంది. తన స్త్రీత్వానికే కళంకం అని బాధపడుతుంది.

ఏటైములో జరిగవలసిన క్రియ అసమయంలో జరిగితేనే అందం, ఆనందమూమా ప్రకృతి నియమంకూడా అదే ఆడపిల్ల — ఎంత చదువుకున్నదయినా సరే పెళ్ళిచేసుకోవడం అందం. పెళ్ళయిన మూడు నాలుగేళ్ళు మొగుడితో పెళ్ళి వచ్చినగా తిరగడమూ ఆనందమే. అరువాత?

ఆడది పిల్లల్ని కనిటిరాలి.

పెళ్ళికాకుండా పిల్లల్నికన్నా, పెళ్ళియాక పిల్లల్ని కనకపోయినా, అమ్మమ్మల వయసులో పిల్లల్నికన్నా అసహజంగా వుంటుంది.

లోకులు కాకులు.

కాకులు అరవడం సహజం.

లోరులు నవ్వడం సహజం.

నిరుత్సాహపు సముదంలో మునిగి పోతున్న అమారాధకు ఒక అరటిపీలక లైఫ్ బోటుయి కూర్చుంది. అంతేవాడు. మండుటెండలో దప్పిక గొప్ప బాటసారికి ఏ మురికినీటితోనైనా గొంతు జడుపుకోవాలనుకునే సమయంలో చల్లబడినీటితో తాజేటికాయ దొరికినట్లుయింది.

ఇంత చిన్న సంఘటన అమారాధ జీవిత గమనాన్నే మార్చివేసింది.

ఎన్నడూ పెరటితోటలపై ఆసక్తి చూపనిభర్త ఒకరోజున హఠాత్తుగా అరటి

మొక్కతో ప్రకృతిని కలవలతో అమారాధ ఆశ్చర్యంబుధితో మునిగిపోయింది. యింకా లేరుకోకమునుపే భర్త మాధవ రావు 'చాలమంచి జాతి అనూ! భూసాత మండి తెప్పించారు సారవోవాళ్ళు. వది వెలల్లో గెల దిగవలసిందే. ఈ రకంవళ్ళ వల్ల మనదేశానికి ఎంతో విదేశమారక ద్రవ్యం వస్తోందట...' ఇంత చుత్వా వాంతో చెప్పుకుపోతున్న భర్తను నిరుత్సాహ వరవడం యిష్టించేక అమారాధ మొక్కను చేతిలోకి తీసుకుంది. వసిపిల్లను నిమిరి నట్లు నిమిరి ఆప్యాయంగా 'అబ్బ! బాగుంది సుమండ్రి! లక్షణం చూస్తే వదివెల్లెండుకు వదిరోజులోనే వళ్ళు తినిపించేట్టుంది' అంది అమారాధ.

వ్యవసాయకాని వారి సంప్రకారం రెండడుగుల చవుకం రెండడుగుల రోతూ గొయ్యి తవ్వారు దంపతులిద్దరూ కలిసి.

'మంచి పాటిమన్ను కావాలి. ఎక్కడ దొరుకుతుంది చెప్పా?' మాధవరావు.

'మీది ఛాదనం మరీనూ' అంది అమారాధ నవ్వుతూ.

'అనూ! అలాగనకు. భూమి మంచి దయితేనే కాయలు కాస్తవి. చవిటివేలలో వంటలు వండవు' అంటూ మంచి మన్ను కోసం అన్వేషణ సాగించాడు.

అమారాధ గతుక్కుమంది. భర్త యదా లాసంగా అన్నా అమారాధ గాయవడింది. తనవి పుద్దేశించి అన్నమాటలు కావని తెలిసికూడా, మనసు సంబాళించుకోలేక పోయింది.

'నేర మంచదయిండి కూడా విత్తనం మంచిది కాకపోతే?' ప్రశ్నించుకుంది. తనే సమాధానం చెప్పుకుంది. 'అప్పుడూ వంట వండదు.'

దంపతుల మధ్య ఈ మూగ సంఘటన కొద్ది సంవత్సరాలుగా జరుగుతోంది.

ఆ రాజే అమారాధకు తియ్యటి క్షణా చ్చింది. మరపురాని కల. తన జీవితం చిగురింప జేసిన కల.

కలలో అరటిపిల్ల మంచి బలమైన గెలవేసింది. వళ్ళు వచ్చగా నవనన లాడుతూ వున్నయ్. వండిన వళ్ళను తాను స్వయంగా కోసితింది. ఎళ్ళు తియ్యగా అమృతం కలిపినట్లున్నది.

ఇలా! కంటంబోడుకు వీడతాడన్నమాట.

'ఇహ దిగులువదొడ్డు అనూ. ఏ కడుపు తప్పుక వంటున్నది.'

'సంవత్సరం తిరక్కంతా నూడు నీ ముపుతుందో?'

అమ్మలక్కల వ్యాఖ్యానాలు మధుర సంగీతంలా వినిపించినవి అమారాధ. చెప్పలకు. యింకా ఏవాలి. తాను నలుగురికీ ఈ సంగతి చెప్పింది. వాళ్ళ అగ్నిప్రాయాలు ఏవాలి. అప్పటికిగాని తనకు తృప్తి కలుగదు. కాని అమారాధ ఈ మధ్య బయటికి వెళ్ళడం మానుకుంది. ఎవరిశళ్ళకూ వెళ్ళడంలేదు. ఆఖరికి రామాలయూనికి పురాణ కాలక్షేపానికికూడా వెళ్ళడం మానుకుంది. ఇదంతా అమారాధ తనకు తాను విధించుకున్న శిక్ష. రామాలయింపద్ద జరిగిన సంఘటన గుర్తుచొచ్చింది:

శాస్త్రులుగారు పురాణం హుషారుగా చెప్పుకు పోతున్నాడు. శృంగారం చెప్పాలంటే శాస్త్రులగారికి పోటీలేదు. అయినా కాయనే పాటి. హనుమంతుని పుట్టుక పుట్టం రసరత్నరంగా పాగులేంది. స్త్రీలంతా శద్రంగా వింటున్నాడు.

'అంజనాదేవి వానరి అయినప్పటికీ నర్వాంగమందరి. చిత్తమూగచైన నూవము ధరిస్తుండేది. ఒకనాడమె హుసిహంగన రూపం ధరించి, రూపధర్మవశాత్తూ, శోభిల్లుతూ, నానావిధాభరణాలు పెట్టుకుని, రంగు రంగుల పూలబండల నేను కుని, మహార్జునమయిన పట్టునీరధరించి ఒక పర్యటమమీద విహరించ సాగింది. అదారివే వేడుతున్న వాయుదేవుడమె సొంద ర్యానికి ముగుడ్డై, మనమధ్యకి వరక శుడ్డై, వివక్షణా బ్లానా ప్పి కోర్కొయి బలవంతంగా ఆమెను తన పిడుగాటిరెడు చేతులా కౌగలించు కున్నాడు. అంజనాదేవి కలవర వడిపోయి 'ఎవడా భూర్మగు' అని గర్జించింది. అంతట వాయుదేవు 'ఓ మగువా! భయపడకుము. నేను వాయుదేవునను. నీ నర్వాంగశోభ చూసి మెహ తుడనైవాను. నీకు నా వల్ల మహాబుద్ధి మంతుడూ, అమిత పరామహంసూ అయిన పుతుడు పుడచాడు! అంజనాదేవి సంతోష ప్పొందింది.' అని హనుమంతుని పుట్టుక ముగిస్తూ శాస్త్రులుగారు ఈ

గమనిక

ఉత్తరాల శీర్షికకి రాసేవారు ఈ కింది నియమాలు పాటించాలని మనవి:
1. ఉత్తరాలు వినియంత చిన్నగా ఉండాలి 2. రాసేవారి పూర్తి పేరు, చిరునామా ఇవ్వాలి 3. ఇంగ్లీషు లిపిలో ఉత్తరాలు రాయరాదు 4. కొన్ని రానికి ఒకవయస్సునే రాయాలి. 5. పిదపాలోనే రాయాలి. — సం॥

రు. 2790/- వరకు

సంపాదించండి.

మా కో-ఆపరేటివ్ స్కీము ద్వారా 3 నెలలలోగా సంపాదించండి. వివరములకు మరియూ మీ పాలిటికీ వ్రాయండి.

M. M. C. SCHEME (WAPM)
5A, Ansari Road, Delhi-6.

తెల్లమచ్చలు

మా మందు వాడడం ప్రారంభించిన మూడవ వారానికి మచ్చలు యే రూపంలో ఉన్నా రంగుమారి, అటుపై స్పృశావికమైన రంగు పొందగలరు. ప్రచారకాటకు ఒక పీసీ ఉచితముగా పొందు. వెంటనే వ్రాయండి.

TAJ PHARMACY
P. O. KATRISARAI (GAYA)

తెల్లవెంట్రుకలుండవు

శాగడం మూస ప్లెటెరు. "Palitari" యుద్ధేదికె సెంటెక్ అయిల్ తెల్ల వెంట్రుకలను వల్లగా మార్చును. మొదట తెల్లవానిని వల్లవిగా మార్చి, అటుపై వల్లని వెంట్రుకలే వచ్చును. ఈ అయిల్ బ్లావక్స్ కంటిమార్పును సులభమైనదిగా చేస్తుంది. 1000 గ్రాములకు ప్రతిముప్పువ్యాపారం చేయవచ్చు వాడు. ధర రూ. 10/-
Sri Krishna Chandra Vaidya
(APH) P.O. Katrisarai (Gaya)

గాలివాన

విధంగా వ్యాఖ్యానించారు:

'సంతానం కోసం వ్యభిచరించడం తప్పు కాదు. పురాణాల్లో అనేక దాఖలాలు చూపెట్ట గలను.'

కాస్త్రులు ఏ దురుద్దేశంతో ఈ వ్యాఖ్యానం చేస్తున్నాడో అనూరాధకు తెలుసు. తత్వచింతన కోసం వెళ్ళిన తను యిలాంటి వికారపు మాటలు వినవలసి వస్తుందని అనూరాధకు తెలీదు ఇందరి ఆడవాళ్ళలో యిత బాహుళంగా కృంగారం చిత్రించడం రోత పుట్టింది.

ఆనాడు వొట్టు పెట్టుకుంది పురాణం ఛాయలకు వెళ్ళనని.

అనూరాధ పురాణం వైపుకు వెళ్ళడం కట్టడి చేసుకో గలిగింది గాని హనుమంతుని పుట్టుక ఫుట్టం ఆమెలో అలజడి లేవదీసింది. ఎంత మరచిపోదున్నా ఆ సంఘటననే గుర్తుకొస్తోంది. మనసులో ఏదో చెప్పలేని అశాంతి. ఆందోళన. చిరాకు. ఈ ఒక్క విషయం చాలదన్నట్లు మరో ప్రమాదానికి మైనే భావన. ఎదురింటి సుందరమ్మ మొగుడు వదేవదే తలపు కొస్తున్నాడు సుందరమ్మ మొగుడు తన భర్త కన్నా ఎన్నో రెట్లు యోగ్యుడుగా కనిపించడం మొదలెట్టాడు. ముగ్గురు పిల్లల్ని కన్నాడు (సుందరమ్మ కనలేదు.) ఎప్పుడూ హుషారుగా వచ్చుతూ పుంటాడు. పెళ్ళాన్ని ఎంత ప్రేమతో చూసుకుంటాడో? ముద్దు ముద్దుగా ఎన్ని 'పేర్లతో పిలుస్తాడు? భార్యని. తన భర్తకిలాటే వేమీ తెలియవు. అనూరాధకు భర్తమీద ఈసడింపు కలిగింది.

హనుమంతుని పుట్టుక, సుందరమ్మ మొగుడు వదేవదే గుర్తును రావడం, తన భర్తమీద గౌరవం నన్నగిల్లి జీతూ పుండటం— ఈ లింకుకి అరణం ఏమిటి? అనూరాధ ప్రశ్నించుకుంది.

'మానసిక వ్యభిచారం' అనూరాధ నొప్పుకుంది.

ఈ సుడిగుండం నుండి తప్పించుకునేందుకు అనూరాధ శాయశక్తులా ప్రయత్నించింది. అయినా ఈ పాడు ఆలోచనలు వెంటాడుతూనే ఉన్నాయి. ఆనూరాధకు తన మీద తనకు నమ్మకం పోతోంది. ఆత్మవిశ్వాసం నన్నగిల్లింది. చివ

రికి భగవంతుడి మేధావంతి చేసింది. 'భగవంతుడా! నన్ను రక్షించు. ఏ పాపపు వనీచయ్యకుండావుంటే శక్తిని ప్రసాదించు. పున్నాను నరకానికిపోతే పోతాను. కాని ఈ నరకం నేను భరించలేను. పిల్లలు కలక్కుపోతేపోయారు. నేను అవినీతికి పాల్పడలేను. నన్ను కడతేర్చు స్వామి' ఔచిత్యం నశించకముందే 'అనూరాధ' తేరుకుంది.

ఈ హోలావాలంలో కొద్దిపాటి పాపాణం చిలికినా చివరకి అమృతమే లభించింది అనూరాధకు.

భర్త అరటిమొక్క తేవడం; ఆరాతి తన కొచ్చినకలా, అమ్మలక్కల పోత్తాహం, ఈ సంఘటనలన్నీ అనూరాధలోని పిరికి తనంపోయి తనమీద తనకు నమ్మకం చేకూర్చినవి. విరుద్ధశక్తుల్ని పోరాడే ధైర్యంవచ్చింది.

మనిషికి ఒక విషయమీద ధ్యేయం ఉండాలి. దాన్ని సాధించడానికి దీక్ష ఉండాలి. అప్పుడు కర్తవ్యం తప్పక సరి చేరుతుంది. అనూరాధ ధ్యేయం సంతానం. దీక్షకు లోపంలేదు. అశ్రయం సిద్ధించగలదని అనూరాధ నమ్మకం. ఈ నమ్మకం ఎలాగోచిందో, ఏ గ్యారంటీలో అంత ఖచ్చితంగా నమ్మతోందో అనూరాధకే తెలీదు. అంత ఎమ్మకంలోనూ ఒక్కసారి అవనమ్మకంకూడా ధైర్యంగా యిముడ్చుకోగలిగింది అనూరాధ.

ఆ అవనమ్మకమే నిజమయితే? 'నేను బ్రవించను' తీర్మానించుకుంది అనూరాధ.

అనూరాధ పూర్తిగా మారిపోయిందని యిరుగుపొరుగువారి నమ్మకం. ఇదివరకే వయసు మళ్ళిన ముత్తయిద్రువులావుండేది. ఇప్పుడు అందంగా అలంకరించుకోవడం ఆనందంగావుండటం జరుగుతోంది. వయసులో వదేళ్లు చిన్నదయిపోయినట్లు కనబడుతోంది. అంత పుత్తాహంగానూ పుంటోంది. భర్తకి వరిణామం అరణం కాకపోయినా యీ మార్పు ఎందుకో భయంవేసింది. వదిలించుకోవాల తరగత అనూరాధ యిప్పుడు కొత్తగా కనిపిస్తోంది. అనూరాధ ధోరణిమాస్తే 'జీవితం బుద్ధుడప్రాయం. ఈక్షణికాలలో

హాయిగా కులాసిగా కాలక్షేపంచేస్తే సరి' అప్పట్లుంటోంది.

ఇదివరకెన్నడూ నోరుతెరిచి భర్తను పలానాదికావాలని అడిగిరగదు. ఇప్పుడు ప్రతీదీ డిమాండ్ చేస్తోంది. పినిమాలకనీ, పికార్లకనీ భర్తను పూపిరాడనివ్వడం లేదు. ఇదివరకే భర్తంటే భయం.

ఇప్పుడు ప్రేమగా స్నేహితునితో మాట్లాడినట్లు మాట్లాడేస్తోంది. అరటి చెట్టు పోషణ అమారాధ దినచర్య.

మందరమ్మ మొగుడు అసలు గుర్తుకు రావడంలేదు సరిగదా కనబడ్డా బజార్లో కొనబడే వందలమంది మగాళ్లలో ఒకడు. దివరికి తెళ్ళా. హనుమంతుని పుట్టుక సంగతి ఎప్పుడన్నా గుర్తుకొచ్చిరా భర్తను ఆట వట్టింపడానికి పనికొస్తోంది.

పురాణం శాస్త్రాలు అమారాధ యింటికి రావడం జరిగింది.

'రండి శాస్త్రాలుగూ...కూర్చండి.'

'నీవిటమ్మాయ పురాణానికి రావడమే మానేశావు?'

'తెచ్చి తీరకొండడం లేదండే బాత్రిగ' అమారాధ నవ్వుతూ.

'నీకు తీరిక లేకపోవడమేమిటి? పిల్లా పీచా ఎలాగూలేరాయే?'

'అందుకే అసలు తీరడంలేదు.' ఈ తర్కం శాస్త్రులుకీ అరంబం కాలేదు.

ఇంకా ఏదో చిలిపి ప్రసంగం చేయాలనుకున్న శాస్త్రులుకీ అమారాధ గంభీర వదనం జంకు పుట్టించింది.

'సరేగాని శాస్త్రులుగారూ! అంజన కడేం రోగమండీ?'

'ఏ అంజనా?'

'అదేనండీ మీ అంజనే హనుమంతుని తల్లి. మొగుడుండగా ఏమిటి చెప్పండి ఆ పాడుపని?'

'అమ్మమ్మ...అలా అనగూడదు. అది దైవకార్యం ముమా. హనుమంతుడిలాటి బలవంతుడు పుట్టాలి. మా మూలు మాగ్గంలో అది సంభవమా? తప్పెన్న దానికి మన మెంతటివాళ్లం?' శాస్త్రులు ననుగుతూ సమాధానం చెప్పాడు. అప్పటి

కరిటే శాస్త్రులుకీ అరంబంగానిది అమారాధ వాగ్దోరణి. విరగబడి మాట్లాడేస్తోంది మిటి చెప్పా? అని.

'పోనిద్దురూ! వెధవపురాణాలు. అంతా బొత్తులు' అమారాధ

'అది సరేగాని నవరాత్రి దగ్గిరవు తోంది. ఎవ్వరూ పులికడంలేదు. ఈ సంవత్సరం పుణ్యవారెలా జరుగుతాయో అంతు నిక్కడండేదు. నీలాటి వదులువాళ్లే తప్పుకు తీరుగుతోంటే యిహనన్నెలా జరుగుతాయి?' వద్యం చేదివినట్లు చేదివి చెప్పా పోయాడు శాస్త్రులు.

'దుర్మార్గుడు' అనుకుంది అమారాధ కన్నీటి

రటిచెట్టు ఏ పుగా పెరుగుతోంది. వసుడు పిల్లలో పెటపెట లాడుతూ తోలు నూగు పోటీస్తూ హుందాగా, గర్వంగా విస్తరిస్తోంది. ద్వారపాలకుల్లా రెండు వైపులా రెండు పిలికలు అలెల్లినయ్యే. అమారాధ పిచ్చిగా అనురాగం పెంచుకుంది అత్తీయులని చెప్పుకోడానికి బోలేడుమంది

మీ పసికందు మీకు ప్రాణనసితము. శ్రేష్టమైనదే మీ పాపకు ఇవ్వండి :

అమృతాంజన్ గ్రేప్ మిక్చర్

• కడుపులోని బాధలను నివారించును
• జీర్ణవృద్ధిని చేయును • పాపలకు ఆరోగ్యరాయిని.
తయారుచేయువారు
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-4.

FDSAGM994 B TE

తెచ్చాడు. ఒక్కరూ తనకు కావలసిన మతాన్ని, ధర్మం యివ్వలేక పోయారు. దివరకు నోరులేని అరటిచెట్టు ఆత్మీయులాలైంది. దాపరితనం లేకుండా నిర్మలంగా అరటిచెట్టుతో మాట్లాడేస్తుంది.

‘త్వరగా గెలియ్యవే!’

సరే నన్నట్లు తలుపింది అరటి.

‘తలుపడం బాగా తెలుసు. నీకేమాత్రం తొందరలేదు’ నిష్కారంగా గాలి రిచ్చన వినడంతో ఒక ఆకు అనూ ఎదురొమ్మును తాకి గిరిగింతలు పెట్టింది. మరో ఆకు అనూ చెంపను మెత్తగా ముద్దు పెట్టుకుంది. అనూరాధ సిగ్గుతో పైట సర్దుకుంది. ఒళ్లు పులకరించి నట్లయింది. తియ్యటి కోరికలు విజృంభించగా మందగమంతో యింటితోపలికి వెళ్లింది.

తాళి భర్తతో ‘ఏమండీ! అరటి డిబ్బుకు దిష్టిబొమ్మ పెడదామా?’ అనూరాధ అంది.

‘ఏందుకూ? నీ పిచ్చిగానీ’

‘ఏందుకేమిటి దిష్టి తగలకుండా. ఒక్కొక్కరి కళ్లు పాపిష్టివి.’

‘పిచ్చిదావా! ఎదిగినచెట్టు కాదు కదానుకుండా? కడుపుతో పున్నమ్మ కనక చూసుకుండా?’ ఈ సామ్యం అనూరాధకు చచ్చలేదు.

‘అదేమిటండీ గొడ్డుమోతు చెట్టుం కొచ్చుగా?’ ఈ మాట అనూరాధ ఎలా అందో అనూరాధకే తెలియదు. అదేసింది.

గాలివాన

అంతే. అరటిచెట్టులో గొడ్డుమోతునీ, మగవీ వుంటవేమో మాధవరావుకి తెలియదు.

‘పోనిద్దూ! ఏం కొంప మునిగిపోతుంది గనుక?’ నిద్ర కునక్రమించాడు.

అనూరాధకు కునుకు నట్టలేదు. ఈ అభిప్రాయం తనకెలా కలిగింది? కాబోయే నిజాన్ని తన నోటివెంట యిలా పల్లరించ లేడుగదా? అయితే తన ఆశలు? తన కడుపు వండదా? కలే నిజం కాకపోతే దాని వ్యాఖ్యానం నిజమేలా గవుతుంది?

‘దేనికయినా ప్రాప్తం వుండలి.’ నిర్లప్తంగా అనుకుంది అనూరాధ.

రోజులు భరంగా గడుస్తున్నవి. అరటి చెట్టు వంక జాలిగా చూడటం కన్నా చేసేదేముంది గనుక? తన చేతుల్లో ఏముంది గనుక?

‘ఇహనేం? త్వరలోనే గలేస్తుం దమ్మోయ్?’ పక్కింటి వద్దావతి చల్లటి కబురు చెప్పింది.

‘ఎలా తెలుసు?’

‘అదే పాట్లాకు కనబడ్డంతలా?’

వద్దావతికి అరటిచెట్టు సంగతి బాగా తెలుసు. పాట్లాకు వేసిన కొద్దిరోజులకు పుచ్చ తన్మక బైటపడుతుందని చెప్పింది.

అవిడ చెప్పింది నిజమయింది. పుచ్చ పూసింది. మరికొద్ది రోజులకే గల బైట పడింది. అనూరాధ అందరినీ ఎక్కినంత

సంతోష పడింది. పొరుగు వాళ్లందరికీ చెప్పింది. వాళ్లెవరికీ ఈ విషయం అంత ప్రాముఖ్యమయిందిగా కనిపించ లేదు. ‘అలాగా’ అని పూరుకోలేదు కూడాను.

‘అనూరాధకేమైనా పిచ్చా?’ అనుకున్నాయి. అయితేనేం రోజులు సరదాగా గడుస్తున్నవి. అనూరాధ అరటిచెట్టు మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ పోసుకొంటోంది. జాలెంత రాలుకు చేసినంత అట్టచోసం చేస్తోంది.

గల పెద్దదయింది ఇంకా వారం పది రోజుల్లో పళ్లు తయారుకావచ్చు. పళ్లు నవనలాడుతున్నవి. గల బరువుకి చెట్టు వొంగిపోయింది. వద్దావతి సలహా మీద గలకు పోటీ పెట్టింది. ఇహ తన కోరిక తీరినట్లే. కల నిజం కాబోతోంది.

* * *

రేడియోలో వాతావరణం చెబుతున్నాడు.

‘రాబోయే యిరవై నాలుగ్గంటలకూ వాతావరణ మారన ... కోస్తా జిల్లాలకు కుంభవృష్టి ... విశాఖపట్టణానికి వంద కిలో మీటర్ల దూరాన కేంద్రీకరించి పున్న తుపాను కోస్తా జిల్లాలకు వ్యాపించే అవకాశం వుంది... ప్రపంచమైన గాలిలో ... జైవ వారికి హెచ్చరిక...’

అనూరాధ పులిక్కి పడింది. కంఠంగా

‘ఏం చేద్దామండీ?’ భర్తనుద్దేశించి.

‘వదుకుండాను’

‘వాళ్లర్నీ! మీ కర్రంతాడు నా బాట’

‘ఏమిటాకంగానూ అనూ?’

‘ఫలితావికొస్తున్న అరటిచెట్టు వది పోతుందండీ. ఎలా?’

‘ఆపట్లు మనకు దక్కేమోగమంటే వదిపోదు.’

‘అంతేనా?’ వాధగా అనూరాధ.

అర్థరాత్రి. అనూరాధకు కునుకునట్ట లేదు. భర్త మునుగుతన్ని నిద్రపోతున్నాడు. వర్షం దీప్తపాచ్చింది. చోరుగాలి భయంకరంగావుంది. ప్రకృతి విజృంభించింది. ఆకాశాన్ని మెరుపులు చీలుస్తున్నాయి. ఉడుములు బద్దలుకొడుతున్నాయి. కొండలు మొండెత్తి నిలుచున్నాయి. చెట్లు తిరగబడిపోతున్నవి. ఇదంతా బయటపందడి.

అనూరాధ ప్రశాంతంగావుంది. కర్రవ్వం ఏమిటో ముందే తెలిసినదానిలా చూస్తూ కూర్చుంది. కిటికీనీ లూర్చిలైటువేసి తూసింది. పోటీ పెట్టిన కర్రవదిపోయింది.

అమ్మోయ్!

బియ్యం నాన్న
ఎక్కడా బురదలో
పడుకుండా
వచ్చడే!

చెట్టు బాగా పొంగిపోయింది

వానజబ్బు విసిరికొట్టుడంతో పక్కంతా తడిసిపోయి ఉలిక్కినది లేచాడు మాధవరావు.

'అనూ! ఏమిటా ఛాదనం? ఆ కిటికీ కూసెయ్య' తిరిగి నిద్ర కుపక్రమించాడు.

దబాబున కిటికీ దానంతటదే మూసుకుంది.

అనూరాధ మెల్లగాలేచింది. భర్తను లేపినా లేవడు. తన బాధ అర్థంకాదు. అరటిచెట్టువడిపోగూడదు. అది వడిపోతే తనూవడిపోతుంది.

అనూరాధ పెరట్లోకి వడిచింది. గాలి విసిరికొడుతోంది. మెల్లగా, తూలుతూ అరటిచెట్టువద్దకు చేరింది. వడిపోతున్న అరటిచెట్టుని వాటేసుకుంది. పెళ్ళున కొరడాలో కొట్టినట్లు పురిమింది. పట్టు తప్పి అనూరాధ అంతదూరంతో వడి పోయింది. నిలబడే శక్తిలేదు. భయంకరంగా బునకొడుతున్న గాలి మనిషిచే ఎగిరవేసేట్లుగావుంది. అనూరాధ మోకాళ్ళలో ప్రాక్కుంటూ చెట్టువద్దకువేరింది. చంగు పున్న చెట్టుని గట్టిగా పట్టుకుంది. ఈసారి పట్టు విడవటం అనేదిలేదు. ప్రకృతితో పెనుగులాడింది. అనూరాధకు రాక్షసిబలంవచ్చింది. గాలికి అరటిచెట్టు పూగిపోతోంది అటూఇటూ. అరటిచెట్టులో కలిసి అనూరాధకూడా.

చివరికి ప్రకృతి పశుబలమే వెగ్గింది. అరటిచెట్టు వడిపోయింది. అనూరాధ మాత్రం పట్టువిడువలేదు. స్పృహతప్పి పోయినా పట్టు వదలేదు.

మాధవరావు పులిక్కినది లేచాడు. అనూ ప్రకృత లేకపోవడంతో కంగారుపడ్డాడు. దిగ్గున పెరట్లోకి వచ్చాడు.

'మాడు నా శక్తి' అన్నట్లుగా ఒక్క మెరుపు మెరిసింది. వడిపోయిన అరటి చెట్టు క్రింద అనూరాధ తడిసి ముద్దయి పోయింది. బిగిసుకు పోయింది.

* * *

'మిస్టర్ మాధరావ్! మీ భార్యకి ప్రమాదమూలేదు. నెలతప్పిన సునిషి కొవడం వల్ల కొంచెం కంగారు పెట్టింది.' డాక్టర్ నవ్వుతూ.

'ఆ!' మాధవరావు మూర్ఛపోయినంత వని చేశాడు. అనూ చిరునవ్వు చిందించింది. ●

తొడి రక్షణకు, అందమునకు
శుభ్రతకు **దర్ బార్ కాజల్**
(అబ్బాస్)

DARBAR KAJAL
सब आह मिला

దర్బార్ కాండ్ (కుంకుం) & కాజల్. తయారు చేయువాడు
రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4 (ఇండియా)

R.S.
DAVAL
INK REGO.

దయ్యల్ ఇంక్

BEST FOR ALL PENS
DAVALBAGH INK FACTORY
KAKINADA

గొప్ప గొప్ప ముగిసి
 ప్రవృత్తి ముగిస్తున్నది. (బద్ధులు
 చేస్తున్నాయి. తెల్లని దున్నబినది
 ముత్తయిన మంచంమీద దంపతుల్ని
 బాంబులెట్టి దంపతులు కాంటాలా
 అందుకుంటున్నాడు ముత్తయిదువులు.
 అదగంట గడిచేక వలువులు వేసు
 తుని వెళ్లిపోయేరు అదవాళ్ళు. ఇయది
 గోలగా, చాలా రథన చేస్తున్నాడు
 పెళ్లికూతురికి వరుస అయినవాళ్ళు.
 వలువుదగ్గరగా నిలుచుని శంకాల్పు
 తుని నేల మాపులు మాస్తోంది దుర్గ.
 మంచంమీదనుంచి దిగి తీసిగా కడిలి
 ముందుకు వచ్చి భార్య కుంజమ్మ
 ప్రేమగా చేయివేసి ముకుంజు దొడ్
 మొహంలోకి చూస్తూ 'రా కుక్కా.'
 అన్నాడు. భవానీకంకరం. అతని
 నిలువులో కోటికన్నంత సరిపోయే
 అనురాగం ప్రవంతిలా పొంతుకు
 వస్తోంది.

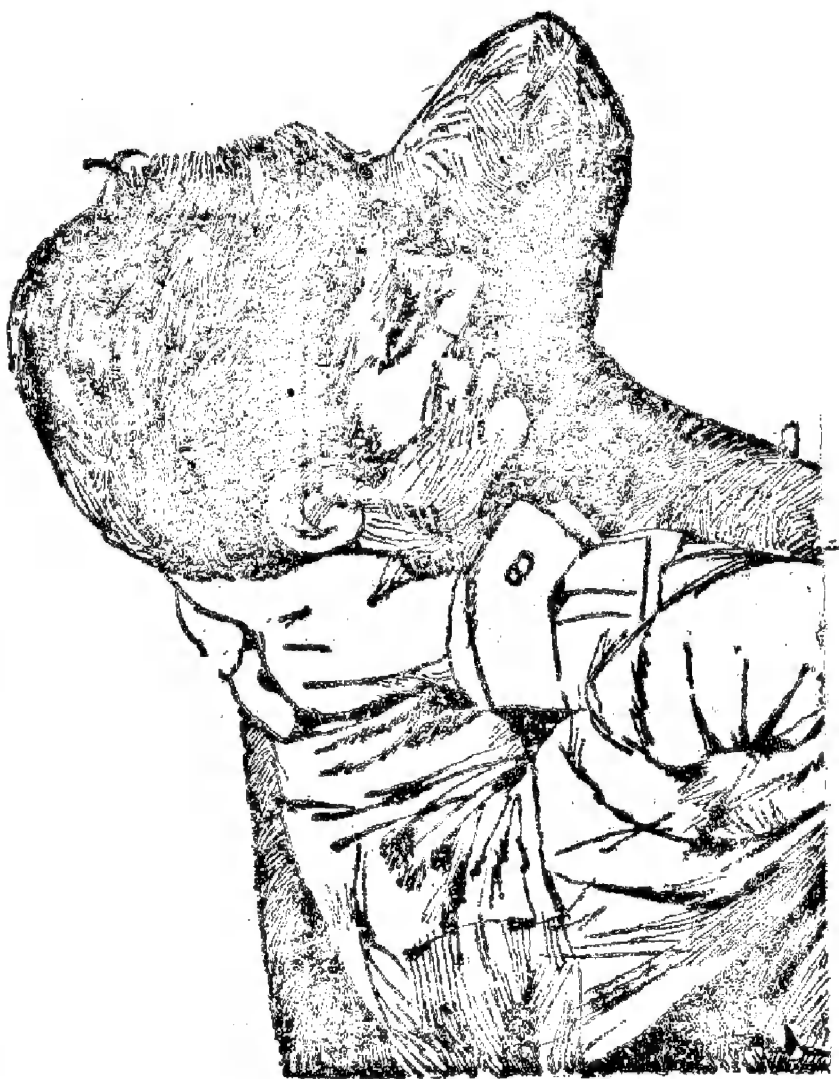
దుర్గ భర్త పదావంతరించిపోయింది.
 ఈవాటి పేదాంకాడు, భార్య కుంజు
 తోటి వంతుకున్న బతుకు. తెల్లని
 కుబ్జునంతో అరడుగుల మొత్తులో
 కీవిగా, ఇరింగ, మొదులు కుండెల్ని
 రాసిన కురిసికూ అలాగే విరువచ్చు
 భార్య మొహంలోకి అత్యంత అశుభ
 ప్రేమగా చూస్తోంది సోయద అతిమ
 మించేకాంక్షా నిశీక్షిస్తున్న ఘడియలు
 దగ్గర అనుభవకాంతి దుర్గ ముక్కు
 రయంతో పూగవరాదొద్ది క్షణం. అతిమ
 ప్రిహపూర్వకంగా తీయివేసి గదిలోపైను
 ప్రతివస్తువునీ జూపించేడు: 'మీది కాక
 మహాత్. ఏమి ప్రత్యేకం మృత్యువేద
 అవనదం లేదనుకో. అయినా వెలుతున్నాడు.
 ముని మైమాలో వర్ణవర్ణవాక్యం మొదల
 కొమ్ముతో తయారు చేసినది. ఈ గదిలో
 పైను ప్రతివస్తువునూ చాలా విలువైనది.
 మొలా చూసుకుంటావో. మువ్వ రాసంత
 కాంక్షా ఏటితో కాంక్షేనం చేసేవాడని.
 మువ్వనచ్చేది. యింకవాడు కావలసినంత
 తీరిక'

ప్రతిమి యిదివరకు ఏమి పరిశీలించాడు

అక్షరాలలో ముగిసి

ప్రవృత్తి శిఖా వెంకటరమణ

కొత్త సిరియల్ ప్రారంభం

‘మచ్చ దొరికితే తరువాత మురిక తీరిక యెక్కడిది చెప్పు దుర్గా! చూడు ఆ నయోలిన్ అంటే నాకు ప్రాణం. నిన్ను కో విద్వాంసురాలి చేయాలని తపన. నేర్చు కుంటావా?’ అతను ఆసక్తిగా అడిగేడు.

దుర్గా ఫక్కుమని నవ్వింది: ‘ఈవయసు లోనా’, అంటూ. అతను చిన్నబుచ్చుకో లేడు. భార్య భుజంమీద చేయివేసి అను జయంగా అన్నాడు.

‘చదువుకుండుకీ వయసుతో నిమిత్తం లుంటుందనుకోకు దుర్గా! మచ్చ నా భార్యని. నాకు తీరిక పున్నప్పుడు నేనీ నయోలిన్ నేర్పిస్తాను. మచ్చ నేర్చుకోవాలి.’

‘యెవరైనా పంట నవ్వి పోతారు!’

‘హూ!’ నన్నగా నవ్వాడు: ‘ఈ మాట యెవరూ విన్నారేమిట. నవ్వ నవ్వరం అంతకన్నా లేదు. నా త్పస్తీ కోసం నేర్చు కోమన్నాను. బలవంత పెట్టి నిన్ను మిథ్యావ్రంలో నడేయడం, నాకు యిష్టం లేదు. యిలారా దుర్గా! యిటచ్చి నా ప్రక్కన కూర్చో.’

దుర్గా మాట్లాడలేదు. ఆ తల్లి కూర్చోంటే అవురూపంగా వుండి. పాత శ్వాసాలు పులులు తిరుగుతున్నాయి మెదడులో. యెవరో అవ్వారు అప్పుడే. అదృష్టం తన్నింది దుర్గా నిన్ను. భవానీ ప్రసాదీగారబ్బాయి నీ కోసం మెద్రాసు కుంచి వని పెట్టుకుని చూసేందుకు వచ్చాడు. యెంత ఐశ్వర్యవంతుని. నీ గురించి వివే యంత దూరం శ్రమపడి వచ్చారు దొరగారు’

‘పాదానికి పాంజేబులూ, పట్టాలూ, జడగంటలూ, నాగరం వీటి మధ్య సింగ రించిన గంగిరెద్దులా వుండేదాని వచ్చుడు. అయినా ఆ అందం పాశ్చాత్య నాగరికతా ప్రభావానికి యెక్కడి నుంచి వస్తుంది? అందుకే నాన్నగారు మరీ మరీ చెప్పేరు ‘దొల్లి చూసి రమ్మని,’ భవానీ శంకరం భార్యని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటున్నాడు.

వల్లెటూర్లో పెరిగి వీధి బడిలో నాలుగు ముక్కలు నేర్చుకున్న కనకదుర్గా భర్త మాటల్ని శ్రద్ధగా అలకిస్తోంది. తనని చూసి ‘వల్లెటూర్ కరణీకం చేస్తున్నావని అంది పేర ప్రతినిలా భవానీశంకరం కంటిచే రైతుల పుస్తకాలని చూసి

అడకత్తెరలో...

భయపడి పోయేది. అంత లాపు పుస్తకాలు, అంత నన్నటి అక్షరాలు యెప్పుడు చదివి యెప్పుడు అతనికి ఆ విషయాలు పుత్రులు రాయగలదని? ఆ బెరుకులోనే బంది అయిపోయినట్లుగా తోచి మధనపడేది. అయినా భర్త స్థానంలో ఆమాయకంగా పీకం వేసుకున్న ఆ భర్తని పింహలోకనం చేసుకున్నప్పుడల్లా నట్టెంటో రైటు వొత్తి పెద్దది చేసి కీరనవాయిలు అయి పోయే క్షణంలో, పుత్రరోతరా కొడి గట్టుకు పొకుండా ప్రాణం నిలిపే నిమిత్తం, మరికొంత మానని దోహదం చేసి ఈతపోయి చావమీద వోరగా కూర్చుని అక్షరం పొల్లు పోసియకుండా ఆకలిపు చేసుకునే నియమంతో కఠోరమైన దీక్షతో చదువు సాగించేది.

కరణం ఆవధానిగారు కూతురి ఆచంచం భక్తి విశ్వాసానికి ముగ్ధులై పోయేవారు. భార్యని పిలిచి మరీ చూపించేవారు వన్నెం దేళ్ల బాలకుమారి దుర్గాని చూపి వెళ్లిన నాలుగు మాసాలకే ముహూర్తం పెట్టించ మని కబురం పేరు భవానీప్రసాదు.

శ్రావణ మాసంలో ఓ శుభ ముహూర్తాన బ్రాహ్మణోత్తములచేత నిర్ణయించబడిన లగ్నమడియల్లో కనకదుర్గా గోరీదేవి ముందు మోకరిల్లి నిశ్చలమైన పృథ యంతో చేతులు జతచేసి ప్రార్థించింది. వద్దే నిమిదేశ భవానీ శంకరం తన వెలిమికాడు కావాలని కోరుకుంది. ఆ వయసులో వంపు తలపులేదు, ఐశ్వర్యపు

అశ్వాసంకూ అల్లె పొదే అశోకమేరెట్టు పొదేటి పెట్టుముందు భూత్తుని ‘రాత నేణుగోపబాల’ అన్నవరణం పాడుతూ శతెత్తింది. లయగా కాలుమీటుతూ రెప్ప వేయకుండా ఆపిల్ల మొహంలోకి చూశాడు. అక్షణంలోనే దుర్గా చూపుల్ని నిగద్దీరింది. దృష్టిపారించి ‘రానేనం’ అన్నట్లు పిలుస్తున్న శతని కళ్లలోకి జారి పోయింది. గోరీపూజ అయిపోయింది. పూరి పెద్దల నమస్కంలో జమీందారులైన మేనమామలు గంపలో తీసుకువచ్చి వసువు పీటలమీద కూర్చోబెట్టినప్పుడు రెండు దోసిళ్లలో గంధపువెక్క, అరటిపళ్ళు, కొబ్బరి బోండాలని అతని చేతిలోకి అందిస్తూ తనని తను సమర్పించుకుండి ‘స్నేహభావంతో. తెరతొలిగింది. గుండెలమీద మంగళమాత్రాలు జారాయి. ‘శుభం! అంటూ ఆకాశం ఝల్లు కురిపించింది. కనకదుర్గా, భవానీ శంకరులు ఒకటై పోయేరు. అతను చదువుకి విశాఖ వెళ్లి పోయేడు. వదేశ్యులరవాత తొలిసారి యీ రాత్రి అతను రెండువేళ్లులా చాపి నిండు పృథయంతో రమ్మని పిలచాడు. యిద్దరి పృథయాల్లోనూ జ్ఞాపకాలు క్షణకాలం కాపురం చేశాయి. చిలిపితూ భార్య భర్తల్ని యేకం చేశాయి. అతను కళా రాధకుడు...గాయకుడు, డాక్టరు. మెద్రాసులో హైకోర్టులో తండ్రి జడ్జి కాగా కొడుకు డాక్టరుగా రెండు మూడేళ్లలోనే కావలసినంత పేరు సంపాదించుకున్నాడు. అతనితల్లి లలితాంబ కోడల్ని కూతుర్ని యేకం చేసుకుని రెండునెలలు గడిపాక యీరాత్రే కోడలి భారాన్ని కొడుకుపైన మోపింది.

తూరుపు తెల్లవారకముందే మెట్టు దిగి వంటగదిలోకి మెల్లగా అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ ప్రవేశించి పీటమీద గోడకి చేరగిలబడి కూర్చుండిపోయింది దుర్గా. సిగ్గు, భయం ముప్పెనగా అలుముకుని ఆ పిల్ల మనసులో కొత్తదనాన్ని రేపుతున్నాయి. ‘అదేం వదిలా అప్పుడే వచ్చేవారు. అన్నయ్య పంపేశాడా మిమ్మల్ని. యింత పొద్దుటే లేచి మీరేం చేయగలరు. నేను వున్నాను కదా’ ఆరునెలలు చిన్నదైన ఆడ బిడ్డ సంధ్య వదినగారి భుజంమీద చేయి వేసి పల్లవదాడు మన్ననలతో నమ్మదిగా

తనవుగా మందలించింది.

అవయవంగా దుర్గ నిట్టూర్పు వేడి బయటికి వచ్చేసి సంధ్య శరీరాన్ని ఆ పొగలో చుట్టేసి పూసిరి సలవనివ్వలేదు కాలి పోయిన స్వర్ణలో లీలగా జ్ఞానకపు తరంగాలు కొట్టుకు రావడం, తదాత్మలో క్షణం మునిగి మరుక్షణం తెప్పరిల్లి తేరుకోవడం జరుగుతూనే వుంది సంధ్య బ్రతుకున చీకట్లు క్రమ్ముకుని పోయాయి వదహరో యేటనే.

అతను రవి. యింజనీరింగు పాసయి భుభార్యం జరుపుకునే నిమిత్తం అత్త వారింట అడుగు పెట్టాడు. అబ్బండికి జరగ వలసిన లాంఛనాలన్నీ క్రమబద్ధంగా జరి గాయి. విధి వోర్యలేక పోయింది. భవానీ ప్రసాదీని అంతులేని దుఃఖసాగరంలో ముంచేసి కళ్ళెం తెంచుకుని రవి అన్న మించేశాడు ప్రొద్దు వడమరకి చేరుకోక ముందే. సంధ్య జీవితంలో నిశీధి నిలయమై పోయి వటిష్టంగా ప్లావరం చేసుకుంది. లలితాంజ కన్న కడుపు రంపపు కోతవి భరించలేక పోయింది, భర్త రెండు కాళ్ళ మీద వాలిపోయి అన్నది: 'మీరు యిన్నేళ్ళ జీవితంలో యెన్నో చూశారు. మనతరం, ముందుతరం, వెనకటితరం యిలా బేరీజు వేసుకుంటూ వెడుతూంటే మీకు ఆ బిడ్డని యింత అవ్యాయంగా వదిలేయాలనే వుందా! వా మీద మీరు పెట్టిన ఆపేక్షకీ, మీతో పైదోడుగా యిన్నాళ్ళు వేసు చేసిన కాపు రానికి మిమ్మల్ని వేడుకుంటున్నాను. దాని జీవితం అలా కాలి మసిచారి పోయి నున్న దోవలసిందేనా... ఒక్కసారి వా మొహంలోకి చూసి చెప్పండి...రవి టైపాయిడ్లో కలవ రిస్తున్నా దాని నీడని చూపించలేదు మనం, అభం భుభం తెలిసి వసిదాన్ని... 'లలితా', కొండలు బ్రద్దల యోగ వ్యరంలో కేకపెట్టారాయన; 'మవ్వ', అతని కనుబొమ్మలు ముడివడి పోయాయి. భార్య మీద అసహ్యం వేసిందనే వూహకి చిన్నాంగా. 'చూ వాన్న జపిందారు చూ తాత జపిందారు. యిప్పటికీ జపికి లోటు లేనివాడివి నేను. న్యాయాన్యాయాలు నాకు తెలుసును. ఖర్మలలాన్ని మహామూలే అను భవించేరు. సంధ్య బ్రతుక్కి అర్థం నేను విడమరించి చెప్పలేను...

'అంటే?' అల్లి ప్రాణం కువకున

3 వెలలు ఉచిత బహుమతి

కాశ్మీర్ బెంగుళా ఆర్ట్ సిల్క్ వీరలు పరికృత్య ఆకర్షణీయ మైన నమూనాలలోను, రంగులలోను మావర్ణ గలవు. పెన్షన్ సైజులో మాత్రమే లభిస్తున్నాయి. 1 డిల్క్-వీర రు. 12.50; 2కి రు. 23.50; 3కి రు. 33.50; 4కి రు. 40.

రెండు లేక అంతకుపై వీరలకు ఆర్డరు ఎంపిక సారికి బహుమతి గుడ్డ ఉచితం. మీ ఆర్డరును పోస్టు సార్వీస్ ద్వారా పంపెదము.

ARVIND AGENCIES (APTW-30)
P. B. 1408, Delhi-6.

గవర్న మెంటు లాటరీలు

రూ. 20,00,000 ను 1500 ప్రముఖులు పంజాబు, కేంఠ, హర్యానా, నైహతి గవర్న మెంటు లాటరీలు 1 టక్కెట్టు రు. 1.20; 2 టక్కెట్టు రు. 2.20; 3 టక్కెట్టు రు. 3.10; 4 టక్కెట్టు రు. 4.00. రాజ స్టాన్ పశ్చిమ బెంగాల్ గవర్నమెంటు లాటరీలు 1 టక్కెట్టు రు. 2.20; 2 టక్కెట్టు రు. 4.20; 3 టక్కెట్టు రు. 6; 4 టక్కెట్టు రు. 8. మీకు కావలసిన టక్కెట్టుకు ఈ డిగ్రీల ఆద్రమకు మనియార్డర్లు పంపండి.

బి. రామకృష్ణ, డిస్ట్రిబ్యూటరు, సోలారు, శ్రీకాకుళం జిల్లా, ఏ.పి.

మంచి అభిరుచిగల మిక్సు
పంకజ్

మూడు రత్నాలను అర్పిస్తోంది!

• పంకజ్ సాంధల్ డిలక్స్ • పంకజ్ సాంధల్

• పంకజ్ బ్యూందావన్

సాటి లేని పరిమళం, మేటి రకం ఉన్నత అభిరుచులు గల వారిని సంపూర్ణంగా తృప్తి పర్చగలవు.

పంకజ్ సోప్స్ అండ్ ఆయిల్ మిల్స్
కోచ్చిన్

ఆంధ్రపదేశ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్:
మినర్స్ కె. వి. నారాయణ్ రావు అండ్ సన్స్
బి. వి. నెం. 16, విజయవాడ-1.

GP-PT-10

అడవిదిగ్గి! పెద్ద పెద్ద అంగణ వసుకుంటూ మేడమెట్లు యెక్కుతున్న భర్తని రేపు వేయకుండా చూస్తూ నిలబడిపోయింది.

మేడ మెట్లు మీద నిలుచుని హాల్లో తల్లితండ్రుల వాగ్వివాదాన్ని వరికిస్తున్న సంధ్య తండ్రి మొహంకే క్షణం చూసి 'మీరు ఆవేశపడకండి నాన్నగారూ. కుటుంబానికి తలవంపులు కలిగించే పనులు నేనమీ చేస్తాను. నాకు యిష్టంలేదు అలా బ్రతకడం!' అన్నది నిబ్బరంగా.

జడ్జిగారి కళ్ళు చెమర్చాయి. 'వృద్ధి యంతో చెలరేగే భావానికి, చిలవలు పలవలుగా అల్లకం ప్రారంభించేయి ముఖభంగి మలు. ఆయన ఆవేదన మింటికెగిసి పడుతోంది. మెట్లు యెక్కినాకగానీ తెలిసి రాలేదు గుండెల్లో ఆయన్ని నలిపేస్తూన్న బాధ తాళుకు రళిన. కళ కళ లాడుతూ యిలవేలుపు అమ్మవారిలా కళ్ళ ముందు కదిలే ఒక్కగా నొక్క ముద్దు బిడ్డ మూల వడిందన్న రోజునుంచి ఆయన ఆ బాధని దావావలంలా కడుపుతో దాచుకుని పిలుచిక్కినప్పుడు బీచ్ రోడ్ మీదగా చారు దొర్లస్తూ కొన్ని కొన్ని సాయంకాలాలు అక్కడే గడిపేవారు, చల్లని మలయ సమీరంలో సేద తీర్చుకుంటూ.

తండ్రి చాటుగా కళ్ళ తుడుచుకోవడం సంధ్య గమనిస్తూనే వుంది. గరళంలాంటి బాధని జీర్ణం చేసుకుని నవ్వుముఖాన్ని చిదిపెట్టేది యింటిల్లపాదికి.

దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్న అడవిదొంగనే చూస్తూ దుర్గ చాలా సేపటికి అన్నది: 'మీరు చేసే పని నేను చేయడంలో తప్పేమీ లేదు. నేను దగ్గరుండి చూస్తాను పంట పని. మీరు వెళ్లి మరేదైనా చేయండి.'

నవ్వింది సంధ్య: 'యన్నేళ్లు యీ వసులకి అలవాటుపడి పోయిన వదివా. మీరు నా మీద అపేక్షగా అంటున్నారు. పిల్లల్లో బిగిసిపోతే నాకు యేమీ అనిపించదు. లేక పోతేనే యెన్నో ఆలోచనలు కలగాపులగం అయిపోయి తేరుకోనివ్వవు నన్ను.'

ప్రాధంబ సూర్యుడు పుడయించక ముందు పంటయింట్లో ప్రవేశించిన సంధ్య నాయకకి అందించే పనుల్లో మురిగిపోయి రాత్రి అందరూ నిద్రకి పువకమించాక గదిలో తలుపులు బిగించుకుని యెదురుగా

'సంధ్యకి యే లోటు జరగదు. అది లూ యింటి ఆడపిల్ల. ఒక్కగా నొక్క బిడ్డ పెళ్లిమేడ ముందుకం యి వదికాలం పోటు చెప్పుకునే విధంగా జరిపించాను. భగవంతుడు వోర్పుకోలేక పోయాడు దానికి తిక్క వేశాడు. అలితండ్రులం అయినందుకు లూ కడుపుకోత బ్రతికినన్నాళ్ళూ అనుభవించాలి'

అలితాంబ భర్తని నఖశి వర్యంలం చూసింది: బారిష్టరు పరీక్ష విదేశాల్లో ఉంది గుండిగ్రాకి వచ్చి కట్టు, బోమ్బుల్లో మార్పుచేసుకుండా ఖద్దరు వందెలో, నల్లటి కోట్నుతో నొసలు గలభపు బొట్టు మీద సుమ్మగి కణలూ మిడిసిరేడ్ కుంకుమ రజితో భుకుటి ముడితో ఫొలరుమీలా కనిపించారు, తనను తాను శర్యవరీడ్ చేసుకున్నా య అవరాళమూ కనిపించడం లేదు.

ఆట అలితాంబ పుట్టింటివాళ్ళు ఏడు తొలీళ్ళ పేరెన్నికన్న మహావ్యక్తులు. మచ్చలేని కుటుంబంలోంచి మెగిసిదారూ జయిటపడింది అలితాంబ. ప్రాచీన సంప్రదయాల్ని నరనరల్లోనూ బీర్గాహారం చేసుకున్నప్పటికీ భర్త ప్రాచ్యదేశాల్లో మెగిన కాలణంగా అమ యింటే సీసాంసేక దురాచారాన్ని రూపుమాపుచేసే చిల్పాలు కనిపించ: పారాయా అనే ధ్యాసలో ఆయన్ని ప్రాశ్నయించింది. భవాప్రసాద్ ముక్కుకు సూటిగాపోయి కుండలు బద్దలు చేసే గ్యూవంతో తన వ్యక్తిత్వానికి మైల సూచకుండా తాళతండ్రుల కీర్తి ప్రతిష్ఠలకి భంగం వాటింల్లకుండా సనాతనాచారాల్ని పురిపెడుతో పురస్కరిణవట్టి కనుమాపు మేరలో నియమనిష్ఠాల్ని ధ్వజస్తంభాల్లో నిలబెట్టాడు. కొరిగట్టన గొప్ప ఆశతో గుండెల్ని గొంతులోకి చేర్చుకుని మరోసారి భయంభయంగా తేగింది: 'చాని బ్రతుకలా అర్థంతరంగా ఆగిపోనివ్వండి. మీరు చదువుకున్నారు. పూర్వపు ఆచారాల్ని ఇంకా నమ్ముకుని కుమిలిపోయేకాలం దీర్ఘ పోయింది. దానికి మళ్ళీ పెళ్లిచేయండి. రవి తాలూకు తల్లితండ్రులుగూడా లేరు ఈ విషయంలో అభ్యంతరం వలకెందుకు. జడ్జిగారు న్యాయ పెద్ద పెట్టున తీర్చిదిద్దండి. ఆయన సప్రసాద గొడలు

పునాదుల్లో పెగలి వేలకూలాయేమో అన్న భ్రమ కలిగింది: 'బాగుంది అలితా. చాలా బావుంది. నీ తీర్పు వివేడుకగావుంది. అది నా బిడ్డే. కాదనే ధైర్యం దానికిపుంటే నీమూటని ఆవరణతోపెట్టేయి. ఒక్క విషయం. రేపు అది మరోపెళ్లి చేసుకుంటుంది. నుదుటి వ్రాతల్ని తప్పించుకునే ప్రమత్నం చేయడం అనివేకం. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తికి కూడా యేదైనా అవద సంభవించి పువద్రవం ముంచుకువచ్చి కాలగర్భాన కలిసిపోతే చేయగలిగిందేలేదు' నిజాన్ని సూటిగా అనడంలో ఆయన జంకి లేదు.

'మీరేనా...యెంతమాట అంటున్నారు. ఇలా అనేందుకు మీకు ప్రాణం యెలా వచ్చింది?'

'ఉన్నమాట యెప్పుడూ చేదు విషంలా వుంటుంది. యే అమ్మ కన్నబిడ్డనో మరో సారి విధికి బలిపెట్టటం నాకు యిష్టం లేదు. ప్రగతి ముందుకుపోతున్నదనే ధ్యాసతో కుప్పగంతులు చేసినారే అందరూ. ఆ యిరుసుల మధ్య యెన్ని అనరాటు వచ్చి పడ్డాయో వొక్కరైనా పూహించగలుగుతున్నారా. నా మేనత్త యింటికి చేరుకుంది వన్నెండేళ్లకే తలవెడి. అయినా ఆవిడకు అన్నదమ్ములు లోటు రానియలేదు. చచ్చి సోయేవరకూ మహారాణిమూదిరి దొర్లించు కున్నగి రోజుల్ని. ఈ యింట అటువంటి అప్రాప్య పనులు చేయడానికి వీలేదు. మరోసారి ఈ ప్రస్తావన తీసుకురాకు అలితా. ఇంతకునుంచి విడమరించి నేను చెప్పేందు

అని వలకరించే భర్తని తడేకంగా చూస్తూ భోరుమని యేడుస్తుంది. ఆ నిలువెత్తు ఫోటో ఆ పిల్లని వెన్నంటు తూనే వుంటుంది.

లిలితాంబ వంటయంలోకి వచ్చేసరికి అరుగంటలు దాటింది. బిడ్డనో కంటిగా, కోడల్నో కంటిగా చూసుకుంటున్న అనిడకి మనసు చివుక్కుమన్నది. ఇంటికొడలు అపు రూపంగా వుండి పనిపాటలు చేసుకునేందుకు సాయంకాలాలు మాత్రమే యేర్పాటుగా వుండే తన రోజుల్ని గుర్తుకు తెచ్చుకుని జాధఫడేది. ఈ వయసులో అవిడ అనారోగ్యమే లేని మనిషి అయి వుంటే లక్ష్మ్యాన్ని సాధించే ప్రయత్నాలు చేసేది. కానీ ... అవిడ లేచి తిరిగేందుకు గజా బొమ్మలా నువ్వువ చిడిపోయింది బొత్తిగా.

రాత్రి కాబోతూంటే చెల్లెల్ని పిలిచి 'వదిన యేది సంద్య' అని ప్రశ్నించాడు. సంద్య ముసిముసి నవ్వులు కురిపిస్తూ కొంగుని వేలికి చుడుతూ నేల చూపులు చూసేది.

'మీ వదిన యేదీ...యింత రాత్రి యెక్కు డీకి వెళ్లింది'

'మన యిళ్లలో వెళ్లడం యెప్పు డైనా జరిగిన సంగతేనా అన్నయ్యా. అమ్మ చెప్పలేదా'

'లేదు'

'అయితే అవిడ యీ మూడు రోజులూ నీకు కనిపించదు. నీకు వచ్చిన పార్సెల్స్ అక్కడ బేలిల్ మీద వున్నాయి. పాలు ప్లాస్టులో పోసి వుంచాను. ఫలహారం చేసి త్రాగమన్నారు నాన్నగారు'

'వూ యింకా,' భవానీశంకరం బుర్ర చికాకుతో చీలికతై పోయింది, నిన్నరాత్రి తను పలికిన అప్పగింతలన్నీ వమ్మ అయి పోయినందుకు బాధ పడ్డాడు. భుక్తుటి ముడిచేసి చెల్లెల్ని సాగనంపి దిగాలుగా కూర్చుండి పోయాడు. రాత్రి ప్రవంచాన్ని అలుసుకుంది. డాబా మీద నిరాశా నిన్పు పాల మధ్య వేడి నిట్టూర్పులతో కాలాన్ని భారంగా దొర్లించాడు యెంతో సేపు. క్రింద హాల్లో సర్దుమణిగాక వెనుక గుమ్మం తలుపు తెరిచి మేడమీద ప్రత్యేకించి వుంచిన పాత గదిలోకి దారితీశాడు. పన్నని దీపపు కాంతిలో దుర్గ గొడకీ చేర

గిలబడి కూర్చుంది. భర్త పాతాళుగా గుమ్మం దగ్గర నిలువోగానే దిమ్మెర పోయింది. అతను గడప మీద కాలువేసి దైన్యంగా భార్య మొహంలోకి చూస్తూ స్వరాన్ని తగ్గించి అన్నాడు.

'నువ్వెందుకిలా చేశావు. యింట్లో యెవరు చూడవచ్చేరు. స్నానం చేసి రాలేక పోయావా? నిన్నటిరోజు గుర్తుకు రావడం లేదా'

దుర్గ గుండెలు గుబిగుబి లాడేయి. బిక్కు మొహం మేసుకుని భర్తవైపు చూస్తూ అడిగింది: 'యేమిటి మీరు అంటున్నది. నేనా? యింట్లోకి వచ్చే యడమా. యిలా యెక్కుడైనా జరుగు తుందా?'

'యేం యెందుకు జరగదని,' భవానీ శంకరం వుడ్రేకంగా అన్నాడు: 'ఈ సందాయాలు పురితాళాల్లా చుట్టు కుంటున్నాయి. యింతమంది మనుషులకు లేని ఆచారాలు మనకే వచ్చి పడ్డాయా? ఫాన్లో చూడు'

దుర్గ నవ్వింది: 'ఫాన్ నంగతి మన కేమిటి? మామగారు యెంత నియమ నిష్ఠులతో వుంటారో మీకు ప్రత్యేకించి నేను చెప్పాలా? సంద్య బ్రతుకు చెడి యింట చేరినపుడు యీ వాదన ప్రవేశ పెట్టలేక పోయారా? సంఘంలో అభ్యుదయ వాదులు మిమ్మల్ని పొగడడంతో ముంచెత్తి వుండేవారు కద'

'నీకు నవ్వు వస్తోంది దుర్గా. నా బాధ నీకు అర్థంకాదు.'

'సంద్య బ్రతుకు బాగువేయాలని నాకు లేదనే అనుకున్నావా. అది హతంవేసి నాన్న గారికి వాగ్దానం చేసింది.'

'ఇంతరాత్రి మీరు దర్శనమీకు కూర్చుంటే నేను అయోమయంలో కొట్టుకుపోతున్నాను. అత్తయ్యమాస్త్రే, సంద్య పొరబాటున తలుపు తెరిస్తే యేమను కుంటారు?'

వాక్యం పూర్తికాకముందే చరచతా వెళ్లిపోయేడు భవానీశంకరం.

* * *
శిశిరం, 'సేమంతం దొర్లిపోయాయి. వసంతంలో పువ్వుల వధువులా కనకదుర్గ జీవన ప్రాంగణంలో కోటి విభేదాలు లటలుపుచున్నాయి. పేరు ప్రతిష్ఠలు పుష్కలంగా ఆర్జించి ప్రాక్టీసుపెట్టిన భర్తని నిలువెల్లా చూస్తూంటే ముప్పైరం గొప్ప ఆశ్చర్యం చుట్టుముట్టేడి. 'మీరేనా?' అనే ఆశ్చర్యంలో రెప్పవేయ కుండా పరికించేది. కాంపారణమేలరా ... అనే భర్త తాలూకు రాగసరళి కర్ణేంద్రి యాల్ని శోకుతూంటే పులకించిపోయేది. యిప్పుడు ఆ భవానీశంకరం మారిపోయేడు. అతనిలో కళాభిష్ట ప్రక్కగా దర్పం తీసి మోహవట్టాలు మేసుకుని నడక సాగించేయి. ప్రొద్దుటే కౌక్కుత్యాలు తీర్చుకుని డిప్యూటీకివెళ్లిన భవానీశంకరం సాయంకాలం కానీ యింటికి చేరుకోడు. ఒక్కోసారి రాత్రిళ్ళు క్లబ్బులో గడిపేయడం భవానీ ప్రసాదేని దిగులు ఆవరించుకుంది. భార్య ముందు యెన్నోసార్లు అన్నాడు: 'పిల్లల్ని చూసి అయినా యింటికి వచ్చివుండేవాడు. మన నట్టింట పాప కేరుమనే అదృష్టానికి వోచుకోలేదు. యేం దురదృష్టం అనుకో వాలి?'

'అందుకు మనం యేం చేయగలం?' లలితాంబ భర్తని యెదురుప్రశ్న వేసేది. సాయంకాలం నీరెండతగ్గకముందు పిద్దిలో కార్లోంచి దిగిన భవానీశంకరం ప్రక్కగా అధునాతన పడతుల్లో అలంకరించుకున్న వోలండ్మెన యరవైయేళ్ళ పడుమ దిగగానే విస్ఫోరిత నేతలతో భార్యభర్తలు మొహమెహాలు చూసు కున్నారు. ఆయన పక్కనేవున్న భార్యవైపు చూపులు. తప్పించుకునే ప్రయత్నంలో ప్రయాసపడ్డారు. 'మన భవానీయే ... ఒక అడవిల్లిని యిలా వెంటపెట్టుకుని తిరుగు తున్నది?' ఆయన గొంతులోవే గరగరలాడు తున్నాయి మాటలు.

'నాన్నగారూ, అమ్మా...' దగ్గరిగా
తెచ్చాక పరిచయం చేశాడు భవానీశంకరం.

'ఏకాభి వట్టుణం నుంచి యీ మధ్య
బదిలీ అయి వచ్చారు యీవిడ. ఆంధ్రా
నుంచి వచ్చేరు నాన్నగారూ. పూర్వకత్త.
యిల్లుందివడి సోతుంటే యిల్లు దొరికే
వరకూ సంధ్యకి తోడుగా వుంటారని చెప్పి
వోప్పించి తీసుకువచ్చేను,' భవానీ శంకరం
అంటూంటే 'అలాగ' అన్నారాయన
చేసిదిలేక.

క్షణంకూడా నిలవకుండా మేడమెట్టు
యొక్కి అనగదిలోకి దారితీశాడు. వెనకే
అవిడకూడా కదిలివెళ్ళింది. నిలుపునా భవానీ
చీసినట్లుగా అవుతే పాతికేళ్లు వకీలుగా,
జడ్జిగా న్యాయా న్యాయాల విషయంలో
బాది ప్రతివాదుల్ని ప్రశ్నలో ముంచెత్తి
చిత్తుచేసి న్యాయంమొందే అవసరం విశ్వా
సంతో నిలబడి న్యాయంకోసమే బ్రతుకుని
వెళ్ళ మార్చుకుంటున్న భవానీ ప్రసాద్
కప్పకూలి పోయారు కొడుకు ప్రశ్నకి. తన
వోటినుండి అశుభంగా వెలువడిన మాటలు
గుర్తుకూగానే భీతిగా తల్లిదండ్రులపేరేదు.
విడుదలకాకుండా కాలమీద కాలమేసుకుని ఖర్చు
పెట్టు గిరిగిన ధనరాసులు పరుల హస్తగతం
అయిపోతు:దేమో అన్న ఆయన వేదనా,
కుమిలింపూ అరంకాలేదు లలితాంబకి.
యిద్దరు బిడ్డలూ, కొడలు చరంవరకే
అలోచించిన అవిడకి భర్త అంతరంగపు
లోతుల్ని కొలబడవేసే శక్తిలేక పోయింది.
మెట్టుస్సిదుగా నిష్క్రమిస్తున్న కొడుకుని
అవతలి వ్యక్తిని మామూంటే పుండబట్టు
లేని సీతిలో అనేకారు. 'వీడు కొంప
తీయడుకదా!'

'అంటే?' లలితాంబ పూహలకే
పొద్దశ్యం యేర్పడలేదు.

'మరేమీ లేదు. నీనోట్లో యేవిషయం
దాగదు; కానివ్వు జరిగేది జరగక మానదు.
మన చేతిలో యేవీలేదు.' ఆయన కాలు
కొలివ పిల్లనూదిరిగా గదినిండా కలియతిర
గడం పైనుంచి కిటికీగుండా చూస్తున్న
సంధ్య తండ్రి ప్రవుత్తి గమనించక
పోలేదు.

'సంధ్యా! మీ వదిన యేదీ?' భవానీ
శంకరం కేకవని వదినా మరదళ్లు బయ
టికి వచ్చేరు.

'ఈవిడ దాక్కరు. ఏకాభివట్టుణంనుంచి

అవిడకత్తెలో...

వచ్చేరు కొన్నాళ్లు మనయింటో వుం
టారు. పేరు మీరే చెప్పండి! భవానీ
శంకరం భార్యని చెల్లల్ని పరిచయం చేశాడు.

'నా పేరు గోవింద! నవ్వుతూ తనవి
తను పరిచయం చేసుకుంది అవిడ.

సంధ్య అవిడ చేతిని చదువుగా అందు
కుని గదిలోకి తీసుకు వెళ్ళింది. భవానీ
శంకరం కళ్ళలోనే భార్యని గదిలోకి
చేరబిలిచాడు.

దుర్గ మంచం మీద వాలిపోయి తలగ
డని తల ఆస్తుకుని తల వక్కగా కూర్చున్న
భర్త మొహంలోకి రెప్ప వేయకుండా
చూసింది. భవానీశంకరం భార్య వీపుమీద
చేయివేసి ప్రేమగా నిమరుతూ అన్నాడు:
'నువ్వు నన్నపారం చేసుకోకు. గోవింద
మనింటికి చుట్టూ చూపుగా రాలేదు.
నీకు ఆవరేషన్ చేయిస్తానని తెలుస్తే
నాన్నగారు తుపాకీ పేలుస్తారు. ఈ సంగతి
సంధ్యకి కూడా చెబుతాను. నీకు
పిల్లలు పుట్టే అవకాశమే లేదనుకోను
నేను. మన యిల్లు పిల్లపాపతో కళకళ
లాడే రోజు రాకపోదు. గోవిందని వెంట
బెట్టుకు వచ్చేనని డాక్టర్లే పేరు సార్థకం
చేసుకున్నానను కోను'

దుర్గ కళ్ళలో నీళ్లు రెండు
బొట్టుగా రాలి శిష్యున వదాయి చెంప
మీద.

భవానీ శంకరం కళ్లు మెరుస్తు
న్నాయి. కిటికీలోంచి అన్నమిస్తున్న
సూర్యుడు కాంతి పడి వడకుండా తప్పించు
కునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. పెళ్ళయి
కాపురానికి కాలుమోసిన దుర్గ జీవితంలో
మామూండగానే యేడేళ్లు కరిగిపోయేయి.
తల్లితండ్రులు యెదురు చూసే తరుణం
సుదూరంలో లేదని గ్రహించక పోలేదు.
డాక్టర్లు యింటికి రావడం తన భార్యని
శల్యపరీక్ష చేయడం తండ్రి వాపుకోడని
భవానీశంకరం గమనించక పోలేదు. తాతల
వంశ గౌరవాన్ని ఆయన వర్ణించడం పుగ్గు
పాలతో ఆకళింపు చేసుకున్నాడు. ఆ
యింటి గృహిణి గడవనాటి వక్కయింటి
మొహం చూడరాదు. మావగారు, బావ
గారు మొదలైన పెద్దల సమక్షంలో
శ్వాస వీల్చేందుకు సైతం జంకుతూం

దారి. తన తల్లి ఆ కట్టుబాటులోనే
విరివిస్తున్నా అత్తచూమం తలతో నాలుక
మాధిరి కాపురం చేసింది.

కనకదుర్గ పృథయం విసరీతంగా
స్పందించింది: 'మీరెంత వని చేశారు?
కనీసం యీ విషయం అత్తగారికి చెప్పి
వలసింది. నా మాట వింటారా మీరు?'

'యేమిటి?' ఆసక్తిగా అడిగాడు.

'నాకు తెలుసును నా పరిస్థితి. మా
కుటుంబంలో మేనత్తలవరికీ పిల్లలే పుట్టు
లేదు పెద్దత్త అదృష్టవంతురాలు
తొమ్మిదిమంది సంతానాన్ని కని తనువు
చాలించింది పనువుకుంకుమతో. కనీసం
అవిడ పోలిక రాలేదు నాకు. ఐశ్వర్యాన్ని
కొగలించుకునే యీ పోలిక భగవంతుడు
యెలా కల్పించాడో కానీ...నాకు...నాకింక
పిల్లలు పుట్టరు. మీరు నన్ను అన్యాయం
చేస్తే...' దుర్గ కన్నుల్లో నీరు భారా
వాహికంగా ప్రవహిస్తూ చెంపల నుంచి
మంచంమీదుగా భవానీశంకరం పాదాల్ని అభి
షేకం చేస్తున్నాయి. అతను భంగురంగా
అన్నాడు: 'నీకు నేనా? అన్యాయం చేసింది.
యేమిటి దుర్గా నువ్వనేది. యెలాచేస్తాను?
నాకేరీ అరం కావడం లేదు'

దుర్గ యెంతోసేపు నిశ్చలంగా వుండి
పోయింది.

సంధ్యా, గోవింద గదిలోకి ప్రవేశించ
గానే భవానీశంకరం కదిలి వెలిపోయాడు
బయటికి.

యెదురుగా కుర్చీలో కూర్చుని దుర్గ
వైపు వరీక్షగా చూపింది గోవింద.
గుండ్రటి బొట్టుతో, వాళ్ళనిండిన
ఆభరణాలతో మినమినలాడే మేలిమివ్చాయతో,
కేలమొహంతో అందానికి, ఐశ్వర్యానికి
ప్రతినిధిగావున్న దుర్గను మామూంటే
గిరిగీసిన బాధ తాలూకు నివ్వారవ్వలు
మొహంలో వక్కవక్కగా కనిపిస్తూనే
వున్నాయి. 'మిమ్మల్ని కొన్ని ప్రశ్నలడగారి.
యేమీ అనుకోరుకద' గోవింద వెనుదిరిగి
అడిగింది.

మంచంమీద పరుదుకుని కూర్చుని సవ్య
'అడగండి', అన్నది దుర్గ.

సంధ్య మొహం అప్పటికే నీలివీడలు
క్రమ్ముకుపోయాయి. డాక్టరుచేసిన వరీక్షకి
ప్రతిఫలంగా తను యే కుబురు వినవలసి
వస్తుందోవనే భయం ఆనసించుకుంది.

తెమ్మడిగా గది బయటికి వెళ్ళిపోయింది.
'మిమ్మల్ని ఆయన ప్రేమగా చూస్తారు
లేదు' మొదటి ప్రశ్న మూటిగా వేసింది
గోవింద.

'అయ్యో యింతమాటా ఆయనకి
వేసంటే యెంత అజమానం?'

'ఆయనకి మరే వ్యసనాలూ లేవని మీరు
అచ్చితంగా చెప్పగలరా?'

దుర్గ నవ్వింది: 'ఆయన దృష్టిలో
మరో ఆడది పడడం అంత సులభంకాదు.
ఆయన నాకోసమే పుట్టారు,' దుర్గ
మొహంలో గర్వపురేఖలు ప్రస్ఫుటమై
కనిపిస్తున్నాయి.

'మితం నమ్మకం. ఆయన డాక్టరు.
ఆ విషయంలో మన యితరుల్లో ఆడ
వాళ్ళకి యెన్నో అవసరమవుతున్నాయి.
డాక్టరీ చదివిన యే మనిషికి కూడా శీలం
పుంటుందని వాపోకోరు. మరి మీరు...'

'ఆయన సంగతి నాకు బాగా తెలుసును.'

'ఒకవేళ...'

'డాక్టరుగారూ,' దుర్గ కంఠంలో
ఆవేదన పులుముకుంది: 'నా నమ్మకాన్ని
నమ్ముచేయకండి. ఆయనమీద నాకున్న
విశ్వాసంతో యిన్నేళ్ళుగా కాపురంచేస్తూ
ఈ విషయంలో అప్పట్నుంచే నన్ను నేను
నాశనం చేసుకోను. నేనే ఈ ప్రపంచంలో
లేని రోజున ఆయన తప్పుదారి పడతా
రోమా? చెప్పలేను. కానీ ... కానీ ఆయన
క్షేమస్వరూపులు.'

గోవింద పిగ్గుగా తలదించుకుంది :
'క్షమించండి మిమ్మల్ని బాధ
పెట్టేను. మీకు పిల్లలుపుట్టే అవ
కాశాలు లేకపోలేదు. నేను ఆపరేషన్ చేసిన
యెన్నో కేసులు గెలిచాయి. ఆ నమ్మకం
నాకుంది. మీరుకూడా పిల్లల పాపాతో ...

'కళ కళ లాడతానంటారు డాక్టర్...'

దుర్గ నెమ్మదిగా అడిగింది : 'మీరు
నిజాన్ని కప్పిపుచ్చకండి. నాకు పిల్లలు
పుట్టారు అనే నిజాన్ని నేను సంతోషంగా
భరిస్తాను. మీరు నాతో అబద్ధం చెప్పరు
కదూ?'

'లేదు. నా సంతకవరకూ అటువంటి అబ
ద్ధాలతో పేషంట్లని మురిపించలేదు.
'ముందు నమ్మ పరీక్ష చేయ నివ్వండి,'
గోవింద పరీక్ష పూర్తిచేసి నవ్వి అన్నది :
'మీకు పిల్లలుపుట్టే అవకాశం ఉన్నాయి'
సంధ్య గదిలోకి ప్రవేశిస్తూ ఈ వార్తనిని
మిట్టాల్పింది (ఇంకా ఉంది)

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక వనితాలోకం వ్యాసరచన పోటీ

మొదటి బహుమతి రు. 200

రెండవ బహుమతి రు. 150

మూడవ బహుమతి రు. 100

ఇంకా రు. 50 చొప్పున అయిదు ప్రత్యేకముఖ్య
కన్సోలేషన్ బహుమతులు :

'నేడు వనితాలోకం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్య ఏమిటి?'

సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా, సాంకేతికంగా మనదేశంలో విన్న
మార్పులు జరుగుతున్నాయి. వాటివల్ల పాత సమస్యలు కొన్ని
వరిష్కారం అవుతున్నాయి, కొత్తవి తయారవుతున్నాయి! అయితే
'నేడు వనితాలోకం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్య' ఏమిటో
వనితలే చెప్పగలరు. అందుచేతనే సంగ్రాంతి సందర్భంలో ఒక వనితా
లోకం వ్యాసరచన పోటీ వెలకొల్పుతున్నాము. రచయిత్రులందరూ
సహకరించి 'నేడు వనితాలోకం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్య'ని
చర్చించే వ్యాసాలు పోటీకి పంపి వనితాలోకం వ్యాసరచన పోటీని
జయప్రదం చేయగలరని ఆశిస్తున్నాము.

నిబంధనలు

1. వ్యాసాలు స్వంతమయి ఉండాలి. అనుకరణలుకాని, అనువాదాలు కాని కాకూడదు. వ్యాసాలు తమ స్వంత రచనలేనని, అనుకరణలుకాని, అనువాదాలుకాని కావని రచయిత్రులు తమ రచనలతోబాటు హామీ రాసి పంపాలి.
2. వ్యాసం మూడు అరచాపు పేజీలవియింది ఉండరాదు. (ఒక అరచాపు పేజీ ఒక ఎక్సర్సయజు నోట్‌బుక్ పేజీకి రెండు రెట్లు.)
3. కాగితానికి ఒక వయస్సునే సీలతో రాయాలి.
4. వ్రాత ప్రతులు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ తిప్పి పంపబడవు. (అందుచేత రచయిత్రులు తపాలా బిళ్లలు, స్వంత చిరునామాకం కుర్చు పంపరాదు.)
5. వ్రాత ప్రతిమీద రచయిత్రు పూర్తి పేరు, చిరునామా తెలుగు లిపిలో రాసి ఉండాలి. (చిన్న కాగితాలమీద విడిగా రాసి వ్రాత ప్రతితో జతపరచరాదు.)
6. కవరుమీద 'వనితాలోకం పోటీకి' అని స్పష్టంగా రాయాలి. వ్యాసాలు 'సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక, 7, తంజుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1' కి పంపాలి.
7. పోటీ ముగింపు తేదీ జనవరి 31, 1969. వ్రాతప్రతులు ఆ తేదీకి ముందుగా కాని, ఆ తేదీనగాని మా కార్యాలయం చేరాలి.
8. పోటీ తుది నిర్ణయం సంపాదకునిదే. ఈ నియమము ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలూ జరుపబడవు.
9. పోటీ ఫలితాలు ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ఊతి ప్రత్యేక సంచికలో ప్రచురించబడుతాయి.
10. ఈ పోటీలో పాతలు మాత్రమే పాల్గొనవచ్చు.

సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

1969 లా సీ ఆఫ్ఫర్స్

మీరు ఒక పిమ్మె కార్డు మీద యే పుష్పము
చేరునైదా (వానీ, మీ ఆద్రస్ తెలుపండి.
చేము మీకు రాబోవ నప్పొడునాలో జరుగు
మిథ్య సంఘటనల
అవగా వ్యాపారంలో
లాభ వన్నెలు, నర్సీ
మీలో ప్రమోషన్ రీ
(ట్రాన్సుఫర్, పిం.
ల జననం, వివాహం
మిథ్య సం తో పాటు
మరియు తొడు వత్త (తొలుకు తొలి చేసుకొను
విధానములు జి. 1-25 లకే వందెదము.
సాఫ్టీ టెలికం. కరెన్సీ మా చినత్వం చెందగలదు.

PT. DEV DUTT SHASTRI
RAJ JYOTSHI (MAP)
P.B. 86. JULLUNDUR CITY.

చేతి గడియారం

కు 6/- లకు మాత్రమే

5 జ్యూయల్స్ గల చేతి
గడియారం, 5 యేండ్ల
గ్యారంటీ తో 6/- లకే
మా చేయి నే కరెన్సీ
స్వీముద్వారాపాండండి.
సాఫ్టీ టెలికం. 1.15 అదనం.

షర : మా పానిమాన్ పెంట్ వ్యాపారాధి
పుద్ది కైయాస్వీము ప్రవేశపెట్టబడింది.
ఇష్టంలేనివారికి డబ్బు వాపసు చేయబడును.
SWISS WATCH TRADING CO.
P.B. 87 (APT) Jullundur City

నెలకు రు. 10/- వంతున వాయిదా
వెల్లింపు మీద ట్రాన్సిస్టర్ పొందండి

'వరల్డ్ వాయిస్' 3 ట్యాండ్, ఆల్ వరల్డ్
ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఆకర్షణ, నవీన జపాన్
మాడల్. ఈ వంతెన నడి. హామీగలది. అద్భు
తమైన నైట్ ల్యాంప్ కూడాగలదు. ప్రతి గ్రామ
మునుకు, పోలీసునకు వందలం. వాయండి.

ALLWORLD AGENCY
(APP) Kal yanpura, Delhi-6.

వారఫలం

31.1.1969 శుక్రవారం మొదలు
6.2.1969 సురువారం వరకు

మేషం : మీరు యంతగానో ఆశించిన వ్యవహారాల్లో ఫలితం సామాన్యంగా ఉంటాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో మొగమాటాలు తగవు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు వారం ఆఖరులో లాభిస్తాయి. విద్యావైజ్ఞానికరంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. సాటి వారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు : బంధువులకు సహాయం చేస్తారు. మాతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

వృషభం : వృత్తివ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు చురుకుగా సాగుతాయి. రాజకీయ వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వజ్రవ సాంగత్యం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు కొంచెం శ్రమ మీద ఫలిస్తాయి.

స్త్రీలకు : సంతుష్టకరమైన వార్తలను వింటారు. దైవకార్యాల నెరవేరతాయి.

మిథునం : భాగ్యములతో కలిసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. రావలిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. అధికారుల వలన జరగవలిన వ్యవహారాలు సులువుగా నెరవేరతాయి. మాతన వ్యవహారాలు లాభించగలవు. మిత్రులకు సహాయం చేయగలరు.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

కర్కాటకం : వృత్తివ్యాపారాల్లో అనుకూలమైన మార్పులు వస్తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. విద్యావైజ్ఞానికరంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది. ప్రయాణం గల పరిచయాల యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. మాతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

సింహం : కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీరు ప్రయోజనం లేని శ్రమకు గురి కాగలరు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసకోవడం తగదు. వారం మధ్యలో అనుకూల పరిస్థితి యేర్పడుతుంది. వృత్తిలో ఆదాయం పెరుగుతుంది. సాటివారిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు : అధికవ్యయం జరుగుతుంది. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

కన్య : వ్యాపారంలో మీ ఆలోచనలకు లగన అవకాశాలు లభిస్తాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషి రాణించగలదు. వారం మధ్యలో అకస్మికంగా వికాసులు యేర్పడతాయి. మీ తాలూకు వస్తువులు సోపానము.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. శిశువారితో నిఖనంతోపాటు లభిస్తాయి.

కుంభ : వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు ఒడుదుడుకులు లేకుండా నెరవేరతాయి. రావలిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. మాతన వ్యవహారాలు లాభించ గలవు. వజ్రవ సాంగత్యం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు : బంధువులకు సహాయం చేస్తారు. విలాస వస్తువులు కొంటారు.

పుష్యం : ఇదినరకు మీకు అందోళన కలిగించిన వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. రావలిన డబ్బు సమయానికి అందగలదు. వ్యాపారంలో ఆదాయం పెరుగుతుంది. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. దైవ కార్యాల నెరవేరతాయి.

ధనుస్సు : కొంతమంది వ్యక్తులు విమ్మిల్లి నమ్మించి మోసం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగు తుంది. వారం మధ్యలో వ్యాపారంలో మాతావకాశాలు లభిస్తాయి. విద్యా వైజ్ఞానికరంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది. అనుకూల వార్తలను వింటారు.

స్త్రీలకు : అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

మకరం : ఫలితం మూట యిలాగ ఉన్నా, ప్రయత్నించిన ప్రతి వనీ సులువుగా నెరవేరుతుంది. వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. మధ్యలో అనుకొని వికాసులు గురి కాగలరు. ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. వృత్తిలో ప్రయాణం పెరుగుతుంది.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

కుంభం : వ్యాపారంలో సాటివారిలో సాటి పెరుగుతుంది. రావలిన డబ్బు మీద అధరవడి యితరులకు వాగ్దానాలు చేయడం తగదు. భాగస్వాములలో కలిసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు శ్రమ మీద ఫలిస్తాయి.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. అలలకార వస్తువులు కొంటారు.

మీనం : మీకు మున్ముందు లాభించ గల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధించ గలరు. వృత్తిలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. విద్యా వైజ్ఞానికరంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. సాటివారిలో వాద ప్రతివాదాలు తగవు. సాంఘిక కార్యక్రమాలకు మార్పులు వస్తాయి.

స్త్రీలకు : ఆదంబరం కోసం వ్యయం చేస్తారు. సంతానానికి నిఖనంతోపాటు లభిస్తాయి.

—మహేష్

బట్ట వేసికొని పోయింది. నేను రెండు ప్రక్కల
చూస్తున్నాను. చుట్టూ ప్రక్కల నున్న అకువచ్చని
జనపదేమిటో వచ్చే చర్లనిగారి అహంకారంగావుంది.
అకువచ్చగా వున్న కేంద్రం అక్కడక్కడా సత్తుగా
వున్న వసుపురంగు జనపదాలు అవేంకొక ఎక్కువ
అందాన్నిస్తున్నాయి.... యంతవరకూ వెనుదిగి
వీస్తున్న గారి కొంచెం తీవ్రంగా రావటం మొద
లెట్టింది. మరింత చర్లగాకూడా వుంది. తంజయ
టకు పెట్టి అకాశంవంక చూశాను. వాలుగైదు
నల్లని మెట్టులు దగ్గరకు చేరుకుంటున్నాయి. యంత
వరకూ యీ వాతావరణాన్ని చూస్తూ ఎంతో సంతో
షిస్తున్నామని 'వానకురిపేటల్లు' అన్న అలోచన
రాగానే కొంచెం కంకారు పుట్టింది. కారణం
నేనా ప్రాంతానికి పూర్తిగా కొత్తవాణ్ణి కాదును.
మామూలు కమిషనరీలోనే వచ్చేటాళ్ళలో ఒకటివారి
మంచి యంత్రాంగ వూరికి రావటం కనుక్కంటూ
పోవటం క్షుణ్ణం. అలాంటిది వానకురుమ్మ వస్తువు
తెలిసిన వాళ్ళ వ్యవహారం లేని యీ ప్రాంతంలో ఒక్కటి
వుండటం కొంచెం క్షుణ్ణం. అదిగాక మా కాప్రి పూరు
నేను బిమ్మిగి పూరి మంచి రెండు మైళ్ళ దూరం
లోవుంది. అక్కడికి వెళ్ళేందుకు రోడ్డు కూడా
లేదు, చేరిగట్టవంటి వెళ్ళాటిట. కావగట్టవంటి
వెళ్ళొచ్చుటగానే అలావెడితేనాలుగు మైళ్ళ దూరం.
అందుకే యీ బిమ్మి అగి పూరు తనేసినా నాకు
కాప్రి. వర్షం వడేటట్లయితే కాప్రి పసిద్దో,
రాడో అనే అనుమానం కూడా వాకుంది. కాప్రికి
'ఎడ్యుకేషన్'గా వుండటం అంటే గొప్ప సరదావాడి
పుద్దేళ్ళం ప్రకారం అలాంటి వస్తువే మేనతర్యాక వచ్చే
నంతప్పి చాలా ఎక్కువట. వాకా నంతప్పి విన్నా
అనే పుద్దేళ్ళంతో పుద్దేళ్ళ పూర్వకంగానే రావటం
మామకున్నా అక్కర్లే వడనక్కర్లేదు.

మెల్లగా చినుకులు వడటం ప్రారంభించినయ్యే.
కూరంగా మెరుపులు కూడా మెరుస్తున్నాయి. బండ
రాళ్ళు దొర్లినవచ్చినట్లు ఉరుములు కూడా మొద
లయినయ్యే. ఉరుము పురిమివస్తుండల్లా వా ముందు
వీట్ల కూర్చున్న ఒక వడివయస్సు రైతు 'అర్జున్'గా
తలగిడా' అంటున్నాడు..... వాన కొంచెం పెద్ద
దవ్వగానే మోక వీట్ల కూర్చున్న కండక్టరు బస్
లీసిన చెవుల మీదుగా కన్నుకుంటూ 'సుద్ధారావో!
కొంచెం నీదెట్టు..... యీ వాన తోరెక్కవయ్యే
తలికి కూనీపూడి 'నేరుకోవాలి' అని అరుమకుంటూ
దైవరు వేపు వెళ్ళేడు. అలా వెడతూ 'మీరు దిగా
ల్లింది ముందావే పూరేనండీ' అన్నాడు నావంకమాసి.
నేను ఎరటి పీట క్రింద పెట్టిన మాట్ కేసు పైకి
తీశాను. యీ కండక్టర్ నేను బెవాడలో బిమ్మ
ఎక్కినప్పుడే నేను దిగాల్సిన పూరు వచ్చినప్పుడు
వాతో చెప్పమని చెప్పాను. మాట్ కేసు వా ప్రక్కగా
వున్నట్లుమీదా పెట్టుకుని 'మై ముచూమకున్నాను
అయిదుపురంబుంది. అయినా మెట్టులు చట్టంగా
వట్టటంతో చీకటి వడినట్లుంది. యిలాంటి సమ
యంలో ఎవ్వరూ తెలియని యీ కొత్త పూర్వో
దిగటం నాకంతగా నచ్చలేదు. అందుకే కండక్టరు
దగ్గరకెళ్ళి—

'ఈ బిమ్మ కాకి అక్కడ ఆగుతుంది?' అని

తొట్టపల్లి నెత్తున
లక్ష్మీనారాయణ కెర్ల

అడిగాను.

'కూనీపూడి' అన్నాడు.

'కూనీపూడిలో హోటల్ గా, అవి వుంటాయా?'
అన్నాను. హోటల్ గా వుంటే అంతవరకూ టెట్టు
తీసికొని రాతికి అక్కడవుంది మరోకా ప్రాద్దాన
వెళ్ళు తిరిగివచ్చి మా కాప్రి పూరు వెళ్ళొచ్చు
వా పుద్దేళ్ళం. యీ వర్షంలో కాప్రి రాకపోతే
యిక్కడ వుండటం చాలా క్షుణ్ణం. కండక్టరు
నవ్వుతూ—

'అంటే రాడ్డింగులా ? I..... అయ్యే వుండ
వండి' అన్నాడు. యంతలోకే కాదు ఒక పూరు
మొదట్లో లగింది. చుట్టూ చీకటిగా వుంది.

'యిదేవో! మీరు దిగాల్సిన చోటు' అన్నాడు
కండక్టరు.

నేను వీట్లం చివరివరకే ప్రక్కమన్న చుట్టూ
లోంచి మెట్టు చూశాను. చీకటిగావుంది. 'గీతా
గీతా'మంటూ కీమరాళ్ళ చప్పుడు వినిపిస్తోంది.
ఏం చెయ్యాలో తోచక మాట్ కేసుని మాత్రం
యంత్రాంతంగా చేతిలోకి తీసుకున్నాను. మళ్ళీ
ప్రక్కమన్న చుట్టూలోంచి చూశాను. అంతా చీక
టిగా వుంది. కారులోవున్న దీపంకాంతి బయట
అయిదారడుగుల వరకూ ప్రవహిస్తోంది. అసలే శా
పున్న ముచ్చటన్నీ వినిపిస్తూ కమిషనరున్నయ్యే....
యంతలో ప్రక్కమన్న చెట్టు క్రిందనుంచి మూలమే
నై పుకీ గొడుగు నేనుకుని ఒకవృక్ష రావటం కమిష
నింది. చాలామంది ఆ వచ్చేది కాప్రి అనే అనిపిం
చింది. బహుశా అది వాలోవున్న అజమల్ల నేనామన్న
అనవుంది కాప్రి.

'మూర్తి! దిగి' అన్న కేకవిని వుత్సాహంతో జూట్ కేసు తీసుకుని బస్సులోంచి దిగాను. రోద మొకుంటూ బస్సు వెళ్లిపోయింది.

'[బతికించావ్!..... నువ్వొస్తావో రావోనని కొంచెం కంగారుపడ్డాను] అంటూ మా శాస్త్రి మృత్యువది వాడి గొడుగు క్రిందకు వెళ్ళాడు.

'మధ్యాహ్నం మూడింటి కొచ్చాను..... సరే..... వర్షంకాస్త తగ్గివరకూ ఆ గుడిమంటవం మీద కూర్చుందాం పద' అంటూ కొంచెం దూరంలోవున్న గుడివైపు గారి నీశాడు.

గుడి దగ్గరకు చేరుకున్నాం. అదొక పాడుపడిన గుడి. ధ్వజస్థంబం దగ్గర గడ్డి, పిచ్చి మొక్కలు మొలిచినయ్యే.... మబ్బులు పూర్తిగా విడిపోలేదు. అందుకని చీకటిగానే వుంది. అయినా గుడి పూరూ పం మాత్రం కన్పిస్తోంది. ముందుగా వున్నమండపం పైకి వెళ్తూ ప్రక్కకి తూశాను. గుడి తలుపులు విరిగిపోయినయ్యే. కీచురాళ్ళు శబ్దాలు చేస్తున్నాయ్. పక్కలేవో గూళ్ళల్లో రెక్కలు విరిచించుకుంటున్నాయ్—గడ్డెగుబులు కాబోలు..... ఆ మండపం మీద వాలుగైదు బండరాళ్ళున్నాయ్. గొడుగు మడిచి ప్రక్కపెట్టి అందులో ఒక బండరాయి మీద కూర్చున్నాడు శాస్త్రి. నేను కూడా నూట్ కేస్ క్రింద పెట్టి ఒకరాయిమీద కూర్చున్నాను. జీబులోంచి సిగరెట్టు తీసి వెలిగించాడు శాస్త్రి. నాక్కూడా ఒకటిచ్చాడు. అగ్గిపెట్టి అందుకుంటూ అనుమానంగా అడిగాను:

'సరేయ్! యిది గుడికదా?..... సై గా కర్మాణ మండపంలో కూర్చుని సిగరెట్టు కాల్చొచ్చా?'

'నేనేదో నానీకుట్టయ్యి యిలాంటి వస్తువు గుళ్ళోనే చేస్తున్నానుకాదు. యీ గుళ్ళో దేవుడు లేడు. యీ పూరివాళ్ళంతా చేరి ఆదేపుట్టి గుళ్ళోంచి తరిమివేశారు. సరిగ్గా యిరవయ్యేళ్ళకో, యిరవై అయిదేళ్ళకో పూర్వం యీ గుళ్ళోంచి దేవుడు వెళ్లిపోయాడు.' అన్నాడు శాస్త్రి పొగదల్చూ.

'అదేంటి? ఏదో కథ చెప్పడానుకున్నావా!'

అన్నాను నవ్వుతూ.

'కథ కాదు రామూర్తి! అప్పటికి నాకు చిన్నతనం అయినా యీ విషయం మా వాళ్ళగారికి బాగా తెలియ్. యీచుట్టు ప్రక్కల ఆయన వయస్సు రాళ్ళందరికీ తెల్సే అన్నాడు శాస్త్రి.

'ఏమిటి?' అన్నాను కుతూహలంగా.

శాస్త్రి చెప్పటం మొదలు పెట్టాడు.

అలా పూరి కేసు రాకుండా, యీచుట్టు ప్రక్కల వున్న పూళ్ళన్నిటిలోనూ యిదే విన్న పూరు. మొత్తం పాతిక యిళ్ళకూడాలేవు. యిరవయ్యేళ్ళక్రితం ఎప్పు యిళ్ళన్నాయో యిప్పుడు కూడా అప్పు యిళ్ళేవున్నారు. యీ యిరవయ్యేళ్ళలోనూ పూళ్ళో ఏం మార్పులేదు. గుళ్ళోంచి దేవుడు వెళ్లిపోతూ యీ పూరికిచ్చిన శాపం అది అని యీ ప్రాంతంవాళ్ళ నమ్మకం

పూరు చినచిరునాన పూరికి గుడి ముఖ్యం అనే భుద్దేశ్యంతో రిక్షాదేవి గారనే ఒకావిడ యీ రామాయణం కట్టించింది. ఆవిడ గొప్ప భక్తురాలు.బాల్యం

డోరిరు మూరుకుంది

రోనే భర్తను పోగొట్టుకున్న దురదృష్టవంతురాలు. భర్త చనిపోయిన దగ్గర్నుంచి దైవచింతనతోనే కాలంవెళ్ళబుచ్చేది. ఆవిడ సంపన్న కుటుంబంనుంచి వచ్చిన వ్యక్తిగాదు. యీ చుట్టు ప్రక్కల పూళ్ళన్ని తిరిగి చందాబ (ప్రాగుడేనీ యీ రామాయణాన్ని కట్టించింది. చందాబోనే యీ దేవాలయానికి రెండేకరాల పాలం ఏర్పాటు చేసింది. గుడికి దగ్గరలోనే ఒక చిన్న 'మతం' కట్టించింది. దేవుడికి నిత్యనైవేద్యాది విషయాలు చూసే పూజారి ఆ మతంలో వుంటూ యీపాలంమీదవచ్చే ఆదాయంతో జీవించేందుకు వీలుగా యివన్నీ ఆవిడ ఏర్పాటు చేసింది. దేవాలయాన్ని యీ స్థితికి తీసుకు రావటానికి ఆవిడ ఎన్నో ఏళ్ళ పాటుపడింది. కానీ ఏనాడూ తను యీ గుడికి 'ధర్మకర్త'ననే అహంకారం ఆమెకుండేదీకాదు.

'యీ దేవాలయం యీ పూళ్ళోని, యీ ప్రక్క పూళ్ళలోని ప్రజల దైవభక్తికి నిదర్శనం. యిందంతా వాళ్ళ సహాయం వల్లేనే జరిగింది. నేను నిమిత్తమాత్రులని' అనే నిరాడంబరురాలు ఆవిడ. తనుకూడా ఆ మతంలోనే ఒక చిన్నగదిలో వుంటూ దేవుడికి పూజలూ, నైవేద్యాలూ తనే స్వయంగా దగ్గరవుండి చేయిస్తూ వుండేది. గుడి కట్టించిన మరుసటి సంవత్సరమే కృష్ణమాచార్యులు 'యీ పూరి అర్చకుడుగా వచ్చాడు.

కృష్ణ మాచారికి ముప్పయ్యేళ్ళలోపు వయస్సుంటుంది. మనిషి చాలా అమాయకుడు. కొంచెం నల్లగా వుంటాడు. నుదుటికి పైన రెండు మూడంగుళాలవరకు అర్ధవృత్తాకారంలో మన్నగా క్షువరం చేయబడి, గుండా? (కాసింగా? అన్న సందేహాన్ని కలుగజేస్తూ వుండేది అతనితల. వెనుక నుంచి చూస్తే (కాసింగా తలగాను, ముందు నుంచి చూస్తే గుండుగానూ కనిపిస్తూ వుండేది. కనుబొమలమధ్యనుంచి తలమీద వున్న సున్నటి ప్రదేశం చివరిదాకా మూడు పాదవైన నీలుపు బొట్టు పెట్టుకునేవాడు. రెండు తెల్లబొట్టుమధ్య ఎర్రటి బొట్టువుండేది. యీ నీలుపు బొట్టుతో కృష్ణమాచారి మోహంలో నేడుతనం పుట్టి పడ్డావుండేది. అమాయకమైన అతని ముఖం, ఆ ముఖంలో ఎల్లప్పుడూ కనిపించే నిష్కల్మష మైన నవ్వు ఎవరినైనా యిట్టే ఆకర్షించేవి. 'అదాని చాలా అమాయకుడు. చాలా యోగ్యుడు' అనే వాళ్ళ పూళ్ళోని పెద్దలు. 'అదాని చాలా మంచి వాడు' అనేవాళ్ళందరూ. పూళ్ళోవాళ్ళందరికీ తలలో నాల్గొండా వుండేవాడు. కృష్ణమాచారి భార్యపేరు గాయత్రి. గాయత్రికి యిరవయ్యేళ్ళ వయస్సుండేది. బంగారురంగు చాయ. ఎవరైనా వకటికి రెండుసార్లు ఆచారంక చూసేట్లు చేశా అందం ఆమెది. గాయత్రి ముగ్ధురాలి. సదాచారాలట్లు అనుతపన గౌరవం ఆమెకు. దైవభక్తి చాలా ఎక్కువ. మడి, ఆచారాలై వ్యవహరిస్తూ భర్త నర్తనంగా భావిస్తూ వుండే సాధ్య గాయత్రి.

కృష్ణమాచారి ప్రాద్దున ఏడుగంటకే స్నానం

చేసి గుళ్ళోకి వెళ్లి పూజ మొదలు పెట్టేవాడు. యీపూళ్ళో యిద్దరు ముగ్గురు సంపన్నుల గృహాల్లో తప్ప మిగతా యిళ్ళలో బావులు లేవు. అందరూ యీ గుళ్ళోవున్న బావినుంచే మంచి నీళ్ళ తీసుకువెళ్ళేవారు. ఉదయం ఏడు గంటలకే యీ గుడికి వచ్చి స్నానం చేసి, దోపతి, ఉత్తరీయం ప్రక్కనున్న పట్టుగట్టుకు చెక్కుమీద ఆరవేసి 'ధావళి'కట్టుకుని పూజకుప్రకమించేవాడు కృష్ణమాచారి. తెల్లగన్నేరు పూలు, వచ్చగన్నేరు పూలు, శంఖు పూలు కోసి విగ్రహాన్ని వివిధ రీతుల్లో అలంకరిస్తూ వుండేవాడు. ఆ నిధంగా అలంకరించి ఎంతో సంతృప్తితో విగ్రహం వంక చూస్తూ మంత్రాలు చదివేవాడు. వది గంటలదాకా పూ జ చేసి వదింటికి 'అవసరమైతేద్యం' పెట్టి, గుడి తలుపులు దగ్గరగా వేసి, తనొచ్చి గుడిమంటవంమీద కూర్చుని విస్తళ్ళ కుట్టుకుంటూ ఏవో కీర్తనలు పాడు కుంటూ వుండేవాడు.

యింట్లో సనంతా ముగించుకొని ఓందె చంకన పెట్టుకుని వదింటికిగాయత్రి గుడికిచ్చేది. గుడి దగ్గరే స్నానం చేసి నీళ్ళ తీసుకుని తడిబట్టలతో 'మతం' చేరుకునేది. పన్నెండు గంటలయ్యేసరికి వంట పని పూర్తి చేసి 'మతం' బయటకొచ్చి, బయటవున్న చింతచెట్టుక్రింద నిలబడేది. 'మహా నైవేద్యం' సిద్ధంగా వున్నదన్న దానికది గుర్తు. మండపం మీద కూర్చున్న కృష్ణమాచారి ఆమెను చూసి గుడికి తాళం వేసి మహా నైవేద్యం తీసుకు ఎచ్చేందుకు మటానికి వెళ్ళేవాడు. తరతరలాడే యిత్రక్షిప్తశైలిలో పదార్థాలన్నీ వడ్డించిన విస్తరి వుంచి, దానిమీద యింకోక విస్తరి వేసి, పళ్ళెం మట్టు తడిగుడ చుట్టి సిద్ధంగా వుండేది గాయత్రి. కృష్ణమాచారి పళ్ళెం ఒక చేత్తో వుచ్చుకుని, రెండవ చేత్తో నిత్యగ్గాను వుచ్చుకుని గుడికి బయల్దేరే వాడు. యింటికి తాళంవేసి, గుడితాళం చెవివుచ్చు కుని గాయత్రి భర్తవెనకాం గుడికి వెళ్ళేది. కృష్ణ మాచారి మహానైవేద్యం చేసేటప్పుడు గాయత్రి, అయిదారునిమూషాలవరకూ గుడిగంట మోగిస్తూ వుండేది. యీ గుడిగంట విన్న తర్వాతకాని పూళ్ళో వున్న పెద్దలు భోజనాలూ చేసేవారుకాదు. మహా నైవేద్యం అవుతోందని తెలియజేడటానికే ఆగంట కొట్టటం జరిగేది. ఆ గంట మోత యీ పూరితటికి వినిపించేది. మహా నైవేద్యం అయిన తర్వాత యిద్దరూ తిరిగి మతానికి వెళ్లి పోవాలి.

సాయంత్రం ఆరు గంటలకు మళ్ళీ గుడి తలుపులు తెరిచి దీపారాధనచేసి గుడిమండపం మీద పిల్లలందరినీ చేర్చి భజన కీర్తనలు చెప్పిస్తూ వుండేవాడు కృష్ణమాచారి. పిల్లలందరినీ రెండు వరసల్లో ఎదురెదురుగా కూర్చోబెట్టి తను మధ్యలో తిరుగుతూ కీర్తనలు చెప్పి, అవివాళ్ళచేత అనిపిస్తూ వుండేవాడు. యీలా ఒకగంటపేపు భజనలూ చేయించి,వాళ్ళందరికీ కొబ్బరి ముక్కలు పంచిపెట్టి యిళ్ళకు పంపించేవాడు. యిది కృష్ణమాచారి నిత్య కృత్యం.

అది ధమదానం రోజులు. పూళ్ళోవున్న కుటుం

తాళిస్తే రోజుకొక చురుకుగానే దేవుడికి 'భోగాలు' చేయిస్తున్నారు. ఒకరోజు పులిహోర, యింకొక రోజు చక్రపాంగి..... యిలా వివిధ పదార్థాల దేవుడికి ప్రార్థన చేయిస్తూ వుండేవారు. పిల్లలందరూ ప్రార్థన చేస్తే గొట్టిల్లు పెట్టుకుని గుళ్ళో గంట వినబడగానే ప్రసాదం కోసం గుడివైపుకు వరుగుతేల్చేవారు.

అలా ప్రసాదం పెట్టే కృష్ణమాచారి మండపం మీదకు చేరి కీర్తనలు పాడుకుంటున్నాడు. అటువేపునుంచి వెదురున్న సుబ్బావధాని--

'ఏం ఆచారాగారా! ఏవిటి ఖబుర్లు?' అంటూ తనకూడా మంటపంమీదకొచ్చాడు.

సుబ్బావధానికి 'మొప్పయ్యేళ్ల వయస్సుంది. పూర్ణోత్సవంకంటూ నంపన్నడైన కృష్ణశాస్త్రి గారి కుమారుడు సుబ్బావధాని. కృష్ణశాస్త్రిగారు అన్ని వేదాలు చదివారు. వారి తండ్రిగారైన సుబ్బావధాని గారు గొప్ప పండితుడు. వారిపేరే కుమారుడికి పెట్టారు కృష్ణశాస్త్రిగారు. కానీ సుబ్బావధానిలో తాతగారి గుణాల్లో ఏవక్క. గుణలేదు. 'అగ్రహారీ కపు' కుటుంబంలో పుట్టి బాధ్యతారహితంగా పెరిగిన కుర్రవాళ్ళలో వుండే అడ్డతాటన్నీ వున్నాయే సుబ్బావధానికి. కాలానుగుణ్యంగా యింగ్లీషు చదువులు చెప్పిద్దామని కృష్ణశాస్త్రిగారు బందరులో ప్రత్యేకంగా ఒక యిల్లు తీసుకుని తన మేనత్త అయిన సోమిదేవమ్మగార్ని అక్కడుంచి సుబ్బావధానిని 'పెన్షన్లూ'తో చేర్పించారు. సుబ్బావధానికి చదువు మాత్రం అలవడలేదు. గానీ, పట్టణవాసంతో అనేక వదు అలవాట్లు పెట్టుబడ్డయ్యే. స్కూలు పైనలు రెండు మూడుసార్లు తప్ప సుబ్బావధాని తిరిగి రావడం లేదు. ఆ నంపత్తురమే అతనికి వెళ్లయ్యింది. అతనికిద్దరు పిల్లలు. తాత లార్పించిన ఆస్తితోపాటు, వాళ్ళు సంపాదించిన కుటుంబ గౌరవం కూడా ఖర్చుపెడుతూ తిరిగి వ్యక్తి సుబ్బావధాని.

సుబ్బావధానికి మంచి 'వర్సనాలిటీ' వుంది. గానీతోడు కృత్రిమ సౌందర్య సాధనాల్తో మెరిసిపోతూ వుంటాడు. అతనిప్పుడూ కట్టేవి మల్లె పూవులంటి బట్టలే. తన అందంతో ఏ ఆడదానినైనా యిట్టే వశం చేసుకోవచ్చనే పుద్గేళ్యం సుబ్బావధానిలో బలంగా వుంది. పట్టణంలో అలాంటి అనుభవాలు అతనికి చాలా వున్నాయి. యీ వల్లె టూల్తో కూడ అలాంటి అనుభవాలు దొరకవచ్చనే 'ధీమా' అతనికుంది. అలాకొన్ని అనుభవాలు అతనికున్నాయే కూడా. గాయత్రి యీ వూరు కొచ్చిన క్రొత్తలోనే ఆమెమీద ఒకకన్నుంచాడు. ఆమె అందం అతనిలోని కోరిక బలాన్నిచ్చింది. అతని అందం, హోదా అతనిలో ఆకర్షణ రేపినయ్యే. కృష్ణమాచారి ఆకారం ఆ ఆకర్షకు బలమైన రెక్కల్ని కట్టింది. 'యిలాంటి చిన్నది యీ వెధవతో కాపురం చెయ్యటం ఏమిటి?' అనుకునే వాడు సుబ్బావధాని. అంతటితో ఆగలేదు. గాయత్రికూడా ఎప్పుడూ కాకపోయినా కొన్ని సమయాల్లోనైనా తప్పకుండా అట్లా అనుకోవచ్చని అతని పూసా. అతని సీద్దాం తంకూడా అదే. ముఖ్యంగా తనని చూసినప్పుడట్లా.

అనుకుని తిరుతుందని అతని నమ్మకం. అలా అని కునే ఆడదాన్ని వశపర్చుకోవటం క్షణాల్లో పని అని కూడా అతని నమ్మకం. అలాంటి అవకాశం కోసం నిరీక్షిస్తున్నాడు సుబ్బావధాని. ప్రతిరోజూ గాయత్రి స్నానం చేసే వేల్దికి గుడి దగ్గరకు వచ్చి కృష్ణమాచారితో కలుసుకుని చెప్పతూ కూర్చునేవాడు. మండపం మీద కూర్చుని బావి దగ్గర స్నానం చేస్తున్న గాయత్రినే చూస్తూ ఉండేవాడు. ఒంటికి అతుక్కుపోయిన తడి చీరలోంచి కనిపించే గాయత్రి అవయవ సౌందర్యం సుబ్బావధానిని పిచ్చివాణ్ణి చేసేది. కానీ సుబ్బావధానిలోని యీ వికారం గాయత్రికిగానీ, కృష్ణమాచారికిగానీ తెలియదు. యిద్దరూ అమాయకులే. మనుష్యుల మంచితనంలో నమ్మకంపున్న మంచి మనుష్యులువాళ్ళు. అందువల్లే సుబ్బావధాని రోజూ ఆవేల్ది కొచ్చి కూర్చోవటం వాళ్ళల్లో అనుమానం కల్గించలేదు.

సుబ్బావధానిని మండపం మీదకు సాదరంగా ఆహ్వానించాడు కృష్ణమాచారి. 'రండి, అవధాని గారూ!' అంటూ. సుబ్బావధానికి 'అవధాని' అని పిలిపించుకోవటం సగ్గు. అట్లా ఎవరైనా పిలిస్తే తనని అవమానించినట్లు భావించేవాడు. వాగరికత పేరుతో అంతగా వతమైన వాడు సుబ్బావధాని అతని 'పేరే'ను అందరూ అతని 'సుబ్బావధాని' అని పిలుస్తారు. అలా పిలవమని అతనే చెప్పాడు వాళ్ళకి. కృష్ణమాచారికి కూడా 'సుబ్బావధాని' అని పిలవమని చాలాసార్లు చెప్పాడు. కానీ కృష్ణమాచారి అప్పుడప్పుడూ 'అవధానిగారూ!' అనే పిల్చేవాడు, అతనికి అలా పిలవటంతోనే ఎక్కువ గౌరవం యిస్తున్నట్లుని పించేది.

సుబ్బావధాని మండపంమీద కూర్చుంటూ 'ఏమిటి ఆచారా!..... నమ్మ సుబ్బావధాని పిలవమని చెప్పాడా?..... ఏం పేర్లిచ్చి?..... ఆచారీ, అవధాని!..... అన్నాడు.

కృష్ణమాచారి నవ్వుతూ 'కూర్చోండి' అన్నాడు

తన గోడ వెక్కకి జరుగుతూ. సుబ్బావధాని కూర్చుని బావివేపు చూశాడు. గాయత్రి ముఖానికి ససుపు రాసుకుని, పైటకిందనుంచి మంగళసూత్రంపైకి తీసి దానికి ససుపురాసి కళ్ళ కద్దుకుని బొక్కనతో పిళ్ళ తలమీద పోసుకుంది. గిలకమీదనుంచి త్రాడు లాగుతున్నప్పుడు ఆమెవకే రెప్పవచ్చుకుండా చూస్తున్నాడు సుబ్బావధాని.....

'నీపేరు కూడా మార్చుకోరాదు?' 'కృష్ణమాచారి' ఏమిటి? అందమైన పేరన్నా పెట్టుకో!! (సువ్వెలాగూ అందంగాలేవు!).... 'కృష్ణమూర్తి' అని పేరుపెట్టుకో' అని గాయత్రికి వినబడటంబట్టి బిగ్గరగా అన్నాడు సుబ్బావధాని. అనినవాడు. కృష్ణమాచారి కూడా నవ్వాడు. గాయత్రికూడా యీ మాటలువిని యిటువైపు తిరిగి నవ్వింది. ఆనవ్వులో ఎన్నో సందేశాలు వినిపించినట్లు సుబ్బావధానికి. కామెర్లవాడికి లోకంఅంతా వచ్చగానే కప్పిస్తుంది. కళ్ళకు 'కామం' పారకప్పిన వాడికి లోకం అంతా 'కామం'తో నిండినట్లు కనిపిస్తుంది. సుబ్బావధాని పరిస్థితి కూడా అట్లాగే వుంది..... కాస్తేపాగి కృష్ణమాచారి అన్నాడు:

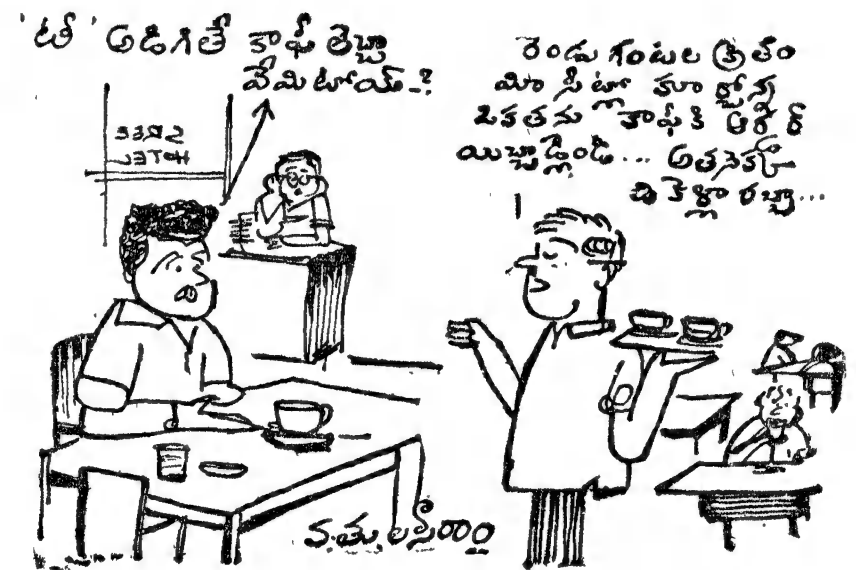
'మా అవిడ పేరు మార్చుకోమంటే మార్చుకోవాలిందే..... ఏం గాయత్రి! నేను కూడా పేరు మార్చుకోనా ఏమిటి?'

గాయత్రి స్నానం చెయ్యటం పూర్తి చేసి ఒండె నడుముపై పెట్టుకుని 'పద్మ లేదురూ' అని యింటికి బయల్దేరింది. వెదురున్న గాయత్రి మధ్యేసింది సుబ్బావధాని--

'ఏనంకోయ్! రేపొద్దున దేవుడికి భోగం ఏమిటి?' అన్నాడు.

'పులిహోరండి' అంది గాయత్రి.

'అయితే రేపొద్దున్నే నే నిక్కడ వాల్తానా. నాకు పులిహోర చాలా యిష్టం.....నాకు కొంచెం ఎక్కువగా ప్రసాదం పెట్టమని ఆచార్యులగారితో చెప్పండి' అన్నాడు సుబ్బావధాని తడి గుడ్డల్తో

శిలబడిన గాయత్రి వంక చూస్తూ, గాయత్రి తప్పింది. మామూలుగానే నవ్వింది. గాయత్రి నవ్వివ ఒక్కొక్క నవ్వుకీ కొన్ని సేం అదృశ్య కల్పించుకుంటూ సుబ్బావధాని మనస్సు ఉత్సాహంతో పూగిపోతోంది.

'మా అవిడ పులిపొరక జేష్టుగా చేస్తుందింటే.....రేపు రండి మీకే తెలుస్తుంది' అన్నాడు. కృష్ణమాచారి నవ్వుతూ, నవ్వుతూ కృష్ణమాచారి వంక చూసి వెళ్ళిపోయింది గాయత్రి.

'అ.....చూశారా! వెను పేరు మార్పుకోవటం మూ అవిడ కీష్టంలేదు' అని గలగలా నవ్వుతూ కృష్ణమాచారి. నవ్వుతూ మరి అన్నట్టు నవ్వుతు సుబ్బావధాని. నిలాంటి వాడికి పేరు మార్పునంత మూత్రాన వచ్చే తాళం ఏమిటి నీ పెళ్లాం ఉద్దేశ్యంరా, నోడవాడు! అని నవ్వుకుంటూ మనస్సుతో అనుకున్నాడు సుబ్బావధాని.

కాస్తేపు ఏవో కుర్రుడు చెప్పుకున్న తర్వాత కృష్ణమాచారి—

'అ.....మీ యింటికి దక్కినంపేపు ప్రపాళి బోడ కట్టిస్తున్నారేలేనుంది కుమార్?' అన్నాడు.

'అ!.....' అన్నాడు సుబ్బావధాని.

'వళ్ళ పనిగా యీ గుడి నంగతి కొంచెంకెయింది పెద్దాడేమిటి?.....గర్వ గిల్లిన నరిగా ఏగ్రహం పైన కొంచెం పగిలంది. పైనంది రాళ్ళు నీ క్షణంలో చిరిగి పడడం యోగవని భావించావుంది. పైగా ఆ పగుళ్ళలోకి పామొకట పై పడుకుంటోంది.

.....ఎంత? గొండు మూడు గంటల వని..... అక్షిణిగిరిగిరికి ఒంటలో బాగాలేరు. నోడపోతో అనిదే యీ పని చేసేవారు.

'అలాగే.....చూద్దాం. తాపీమేష్టి బాటిగా వున్నప్పుడు వంకపానా' అని లేచి రూరంగా వెళ్తున్న రాహుణ్ణిని 'గడ్డి!' అంటూ చప్పట్లు కొట్టి పిలిచి 'యింటికి పోతాను అంటూ వెళ్లి పోయాడు సుబ్బావధాని.

సుబ్బావధానికీ ఆ రాత్రంతా నిద్ర వచ్చలేదు. గదిలో అన్ని వైపులా గాయత్రీ కనిపించింది. ఒక నిశ్చయానికొచ్చి రాత్రి రెండు గంటలకు నిద్రపోయాడు.

కోళ్ళ కిప్పించుకుంటున్నట్టు హిస్తున్నాయ్. అది ఎక్కువగా వేసోంది. కోపాటి సుబ్బయ్య లేచి పరిమంట వెయ్యటం మొదలెట్టాడు. గొళ్ళి క్లకు అనువేడ తప్పేందకు పిల్లగా చిన్న నిన్ను డబ్బాలు పువ్వుకుని బయల్పెరి కాస్తేపు అబ్బయ్య తలిమంట దగ్గరకూర్చుని వెదులున్నాడు.... గాయత్రి నిద్రనుంచి గిదింది. డుల్కారంతో రెండుసార్లు వై వేద్యానికి పంట చెయ్యాలి. మొరటి వంట సూర్యోదయంయిందే చెయ్యాలి. అన్నాడు పులిహోరగానీ, పగలసాగలిగానీ, చిట్టిగారెలుగానీ లేదా ఆరోజు 'భోగం' చేయించే వాళ్ళు చెప్పిన లుంటే పదార్థమో చేస్తుంది. తర్వాత పదార్థమంతా మహావై వేద్యానికి మామూలుగా వంట చేస్తుంది. అందుకే తెల్లవారజామనీ లేస్తుంది.

లూళ్ళల్లో మరుగుదొడ్డులేవు. అందుకని

దోరు వూరుకుంది

క్రిందకు ప్రత్యేకంగా భారీవివరణను 'బిడు'కు మరుగుదొడ్డిగా కేటాయించారు.

'తలుపు దగ్గరకు వేపెత్తువారు..... చూస్తూ వుండండి' అని కృష్ణమాచారితో చెప్పి బయటకు నడిచిందిగాయత్రి.

సుబ్బయ్య పెట్టి పరిమంటవేస్తూ ఏదో పాడు కుడులున్నాడు. పిల్లలందరూ పరిమంట చూట్టుకు కూర్చున్నారు. తర్వాత వచ్చినవాళ్ళకు కూర్చునేందుకు చోటువాంక నిలబడి కూర్చున్న వాళ్ళతలలు మీదగా, పైకొచ్చే మంటలమీద, చేతులుంటు తున్నారు. యిదిచూసిన సుబ్బయ్యపెట్టి పంట కొంచెం ఎక్కువ చేస్తూ దగ్గరగా కూర్చున్నవాళ్ళని దూరంగా జరిగేటట్లు చేసి అందరూ కూర్చునేందుకు చోటు చూపిస్తున్నాడు..... అక్కడక్కడ కాకులు 'కావ్, కావ్' మంటున్నాయ్... గాయత్రి పరుగెత్తుతోంది అన్నట్టు పూరిబయట నుంచి వస్తోంది. అంత చలంతోకూడా ముఖమంతా చెనటలుపట్టినయ్. ముఖమంతా భయంఅనరించింది. కళ్ళలో నీళ్లు పండినయ్. పెదవులు దూకుతోనూ, కోవంతోనూ కంపిస్తున్నయ్. ముడిగా పసుకున్న జడవూడిపోయింది..... 'మతం దగ్గరకు నేరుకున్న తర్వాతగానీ గాయత్రి వడకవేగం అగ్గించలేదు. కాళ్ళ కడుక్కోకుండానే యింటికి వెళ్లి తలుపు గడియవేసి కళ్ళుమూసుకుని ఒక్కక్షణం తలుపు కానుకుని నిలబడింది. తలుపువస్తూ చిని కృష్ణమాచారి మంచం మీదనుంచిలేచి, తలుపు కానుకుని బెడరిన రేడిమాదిరున్న భార్యనుచూసి 'ఏమిటి, గాయత్రి!' అంటూ దగ్గర కెళ్లాడు. వెక్కి-వెక్కి ఏడుస్తూ దగ్గరకొస్తున్న భర్తను తప్పించుకుని తోవలిగదిలోవున్న లక్ష్మీదేవిగారి దగ్గర కల్గింది గాయత్రి. 'ఏం జరిగింది, గాయత్రి!' అంటూ కంగారుగా ఆమె వెంటలోపలికి వెళ్ళాడు కృష్ణమాచారి.....

అంతావిన్న లక్ష్మీదేవిగారు 'చీ, దుర్మార్గుడు' అంది ఆవేశంగా. జబ్బునువిషి అయినా మంచం మీదనుంచి లేచి గాయత్రిని దగ్గరకు తీసుకుంది. అవిడఒడితో తలపెట్టుకుని భోరున ఏడ్చింది గాయత్రి. కృష్ణమాచారి ప్రళయకాలరూపుడయ్యాడు. 'ఏది రక్తం కళ్ళమానాను' అన్నాడు ఆవేశంగా పిడిలిరిగిస్తూ, గాయత్రి భయంగా భర్తవంక మానింది..... లక్ష్మీదేవిగారు కాస్తేపాతో చించి—

'ఆవేశపడకబ్బయ్.... యిదంతా నలుగురికీ తెలియ జేయటం ఎందుకూ? వేవేల్లో వాళ్ళమ్మ చేత వాడికి బుద్ధి చెప్పిస్తాను..... సువ్వు తొందర పడకు' అంది..... కొంతసేపైన తర్వాత కృష్ణమాచారి శాంతించాడు.

యిద్దరూ లక్ష్మీదేవిగారి గదిలోంచి బయట కొచ్చారు. బయటకు వచ్చి భర్తను గట్టిగా కాగలించుకుని వణికి కంటంతో 'మనల్ని భగవంతుడు చల్లగా చూశాడు' అంది గాయత్రి. ఆమె కళ్ళ

నిట్లు తుడుస్తూ ఆమెను మరింత దగ్గరకు తీసుకున్నాడు కృష్ణమాచారి.

* * *
సుబ్బావధాని దెబ్బతిన్న పులి మదిరున్నాడు. తను కోరింది తనకు దక్కలేదు. చేతికొందిదనుకున్న గాయత్రి అందకుండా పారిపోయింది. వెయ్యికోరికే తప్పించుకుని పారిపోయింది. అందని వస్తువు మీద అయిష్టం ఏర్పడుతుంది. అది పిరికివాళ్ళ లక్షణం. సుబ్బావధాని పిరికివాడుకాదు. పూరిలో కెళ్లా అన్నీ పరుడు. తలచుకుంటే ఏవైనా చెయ్యగలడు. గాయత్రి తనకు చిక్క కుండా పోయిననాటి మధ్యాహ్నం యింకా ఏ పుపాయంతో ఆమెను రోబర్చుకోనాలో ఆలోచిస్తూ గాయత్రి కొరికిన తన చేతి వంక చూసుకుంటున్నాడు. గాయత్రి యింటికివెళ్లి నంగతంతా చెప్పితే ఏం ముప్పువస్తుందో అన్న భయం భయమే రాతడు సుబ్బావధానికీ. కారణం— ఆచారి పీనుడు. పూలో సామాన్యంగా జీవించే ఒక ఒక అర్చకుడు. అతనికి తనను ఏవైనా చెయ్యగల స్థానమతలేదు.... డబ్బు మనిషికి అంటులేనిదై గొప్పని అదికానిన్ని యిస్తుంది. డబ్బుమనిషికి నీతి, నియమాల్లో పనిలేదు. అతడి మనయంలో వాటికి నిర్వచనాలు లేరు.... గాయత్రిని అనుభవించలేక పోయానని విచారిస్తున్న సుబ్బావధానికీ ఏదీ వాకిలి లేంచి వస్తున్న కృష్ణమాచారి, లక్ష్మీదేవి గారు కనుపించారు. సుబ్బావధాని కొంతెం కంగారు పెట్టాడు. అయినా అది కనిపించకుండా సిగరెట్లు పొలిగించాడు....లక్ష్మీదేవిగారు ఒక్క క్షణం అగి సుబ్బావధానివేపు అవహ్యంగా చూసి రోపలికి వెళ్ళింది. కృష్ణమాచారి కోపంగా సుబ్బావధాని వంక చూస్తూ తోవలి కెళ్లాడు. కృష్ణమాచారి చూపు సుబ్బావధానిలో అహంధావాన్ని రేపు గాట్టింది. 'యీ క్షుద్రుడికి తన వంక అట్లా చూడ గలిగి దైర్ఘ్యమా?' అని వట్ల సూరాడు సుబ్బావధాని....తోవలి గదిలో సుబ్బావధాని తల్లి నరసమ్మగారుంది.....కొంత సేపటికి గదిలోంచి 'సుబ్బయ్య!...యీటూరా' అన్న సరసమ్మగారి గర్వన వినిపించి పిల్లలా తోవలికి వెళ్లాడు సుబ్బావధాని. సుబ్బావధానికీ తల్లి అంటే కొంచెం భయం. యిచ్చటికి బయట ఎన్ని వేషాలు వేసినా యింట్లో జాగ్రత్తగానే ఉంటాడు. అదిగాక కొంత అన్న సరసమ్మగారిపేర వుంది.....

సరసమ్మగారు కోపావేశంతో సుబ్బావధానిని నోటికొచ్చిన తిట్లు అల్లింది. 'వంక ప్రతిష్ఠ వాణనం చేశావ గదూ..... యింతెందుకీ బ్రతుకు? చీ, నీ ముఖం చూస్తేనే పాపం.....చండలుడా' అని ఆయాసంతో గొడ కానుకుని కూర్చుంది.పోయింది. సుబ్బావధాని తం వంపుకుని నిలబడ్డాడు. 'యీ ఆచారి వెధవ ఎదలు యిట్లా నిలబడటమా?' అని నరసమ్మలోనే టునలు కొట్టాడు....చివరికి సరసమ్మగారు కృష్ణమాచారి చేతులు పట్టుకుని— 'నాయనా! యిది చేతులుకావు. నీకూ, నీభార్యకూ జరిగిన ఆవమానానికి క్షమించమని అడిగి అర్హత ఎవ్వరికీలేదు.....కానీ నిన్ను చూసి యీ రంధ్రాల్లో క్షమించు.....మా వంక ప్రతిష్ఠని కాపాడు' అంటూ

వేడుకుండి.

వేడువాడ మాన మార్పడంకంటే దనవంతుడి నరువు ప్రతిష్టలు ఎక్కువ. వేడువాడ మాన మార్పడం నమూనాగా నాశనం అయినా ధనవం తుడి పేరు ప్రతిష్టలు మాత్రం చెక్కు చెదర క్కాడదు. యాదీ వ్యాయం! యాదేం వ్యాయం! ? యాదే బ్యాయం! ? కానీ నరనమ్మగారు ఆ ఉద్దేశ్యంతో ఆడగలేదు. అవిడ నశ్చాత్తావంతో కుమిరిపోయింది. చేతులు పట్టు కున్న నరనమ్మగారికి నమస్కరిస్తూ—

‘అమ్మా! అంత మాటనకండి. మీరు నాకు తల్లి వంటివాడు. మీ పరువు ప్రతిష్టల్ని కళంకితం చేయ్యానే ఉద్దేశ్యంతో నే నిక్కడకు రాలేదు. అని నా ఉద్దేశ్యం కూడా కాదు. నేను పరువుగా బ్రతాచిన్నదే నా జీవితం’ అని సుబ్బావధాని వంక నూశాడు కృష్ణమాచారి.

‘మీ ముఖం చూసి విడిచిపెట్టున్నాను. కపోతే లాగా నీమగ్నే బజారుకి యాద్యించి పెద్ద మను స్త్రుల్లో చెప్పు దెబ్బలు కొట్టించేవాణ్ణి. అనే శంతో పూగిపోతూ అన్నాడు కృష్ణమాచారి. సుబ్బావ ధాని పిడికిల్లు బిగిస్తూ కృష్ణమాచారి వంక నూశాడు. కానీ, తల్లి పదలు వీసి మాట్లాడలేక గది బయటకు విసురుగా వచ్చేశాడు. ‘యీ నాటికి యీ ఆచార వేదన నన్ను చెప్పు దెబ్బలు కొట్టిస్తా యంటాడా?...వరేయీ, ఆ వారీ నీ అంటున్నాను.’ అంటూ యింటల్లోంచి బయటకు వెళ్లిపోయాడు సుబ్బావధాని.....గాయత్రి శవకు రక్కలేదు. పైగా ఒక అనామకుడిమందు అపరాధిని నిలబడవలసి రావటం—యీ రెండూ సుబ్బావధానితో ప్రతి క్షర వాంఛను రేకెత్తించినయ్య.

* *

మధ్యాహ్న సమయం— రెండు గంటలయ్యింది. మంచం చింతచెట్టుక్రింద వేసుకొని చిన్న కత్తితో కొద్దిరి ముక్కలు తరుగు తున్నాడు కృష్ణమా చారి. సాయంత్రం గుడికోచ్చే పిల్లలకు వంచి పెట్టే ప్రసాదం అది..... సుబ్బారామయ్యగారి పాలేరా వీరన్న పచ్చి ‘దండంండి, అచార్లుగారా’ అంటూ క్రింద కూర్చున్నాడు.

‘ఏవీలే వీరన్నా?’ అన్నాడు కృష్ణమాచారి ముక్కలు తరగటం అనీ.

మా చిన్నయ్యగారికి కొడుకు పుట్టారండి..... యిప్పుడే కృష్ణాపురం నుంచి కప్పబోయింది... అన్నాడు వీరన్న.

‘అవో సుబ్బారామయ్యగారికి మనవడన్న నాలు..... బాగుంది’ అన్నాడు సంతోషంతో కృష్ణమాచారి. వీరన్న లేచి ‘పాల వెడ్డున్నానండి..... పురుడోచ్చింది కదూ.... అందుకని రేపు చేపడికి...’ అంటూ ఆగాడు వీరన్న.

‘హోహో....అదా.... నేనింకో యింటల్లో ఏర్పాటు చేస్తానని సుబ్బారామయ్యగారికి చెప్పు’ అని వీర న్నను నంపించి వేశాడు కృష్ణమాచారి.

ఆ మర్నాడు ‘భోగం’ చేయించాల్సింది. సుబ్బా రామయ్యగారు. కానీ పురుడు రావటం కల్గి, వారు చేయించ కూడదు. యిలాంటి అద్దంకులు ఏమన్నా

కల్పించుకు గానీ, ‘భోగం’ చేయించటానికి ఎవ్వరూ ముందుకు రాకపోయినప్పుడు గానీ కృష్ణ శాస్త్రి గారి యింటి వాళ్లు ఆ రోజు ‘భోగం’ చేయించ చటం అలవాటు. తాము చేయించే రోజుల్లోనే గాక యిలాంటి రోజుల్లో కూడా కృష్ణ శాస్త్రి గారింటి వాళ్లే చేయిస్తూ వుండేవారు. అది కృష్ణ శాస్త్రి గారు బ్రతికి వున్న రోజుల్లోంచి వస్తున్న ఆచారం. సుబ్బారామయ్యగారు పురుడు విషయం చెప్పి రమ్మవంటంతో యీ విషయం చెప్పటానికి కృష్ణమాచారి కృష్ణ శాస్త్రి గారింటికి బయల్దేరాడు.

‘నేను నరనమ్మ గారింటికి వెళ్లిస్తాను’ అని గాయత్రితో చెప్పి బయల్దేరాడు. గాయ త్రికి కుడిపన్ను అడిగింది. మనస్సులో ఏదో శంక బయల్దేరింది.

‘మీరే వెడ్డారా?... నూరమ్మలు పంపి తెప్పిస్తే సరిపోతుందేమో’ అంది గాయత్రి.

‘అబ్బో, అదేం బాగుంటుంది. నరనమ్మ గారే సుబ్బా అనుకుంటుంది. అదిగాక ఎవరి పేర చేయించ మంటారో కనుక్కోవాలి.... వాళ్ల గోత్రం కూడా పరిగ్గా గుర్తు లేదు వాకు’ అంటూ బయలుదేరి వెళ్లాడు కృష్ణమాచారి. భయాందోళనల్తో భర్త వెళ్లిన వైపు చూస్తూ నిలబడింది గాయత్రి.

కృష్ణ శాస్త్రి గారిది పెద్ద మందువా యిల్లా. మధ్య పసారలో సుబ్బావధాని, రామిరెడ్డి సీగరెల్లు, కాల్యకుంటూ పేరాలు అడుస్తూరు. వీళ్లని దాటి వెడితే గానీ నరనమ్మ గారి గది రాదు. ‘కృష్ణమా చారి వీళ్ల ప్రక్కనుంచి నడచి లోపలి గదిలోకి వెళ్లాడు. కృష్ణమాచారి వెళ్లిన వైపు చూసి కనుబొమలు ముడిచాడు సుబ్బావధాని. గట్టిగా

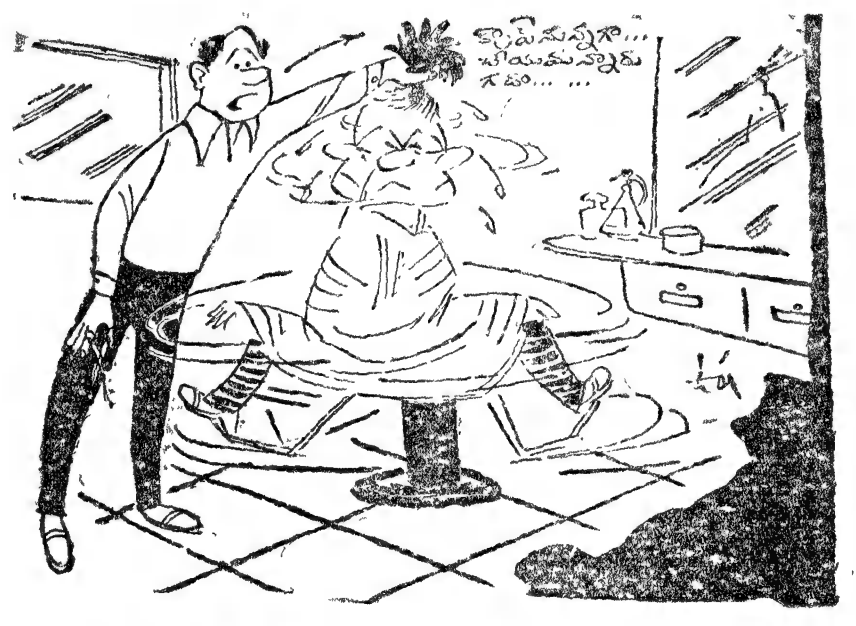
సీగ వీల్చి ఒక్క రైడం అటోచించి చేతిలో వేళి ముక్కలు తీసి బల్లమీద పారేసి రామిరెడ్డిని తీసుకుని తన వడక గదిలోకి వెళ్లాడు.

కొంకసేసిన తర్వాత ఒక పెద్ద పల్లెని నిండా కావాలన్న వదార్దాలన్నీ తీసుకుని కృష్ణమా చారి పరనమ్మగారి గది గుమ్మం దాటాడు. అతడు గది గుమ్మం దాటుండగా పరనమ్మగారు మట్టి—

‘వాయనా! కృష్ణుడా!.... సాయంత్రం నేను వెయ్యి వంపిస్తాను. సువ్వురా నక్కల్లేదులేమట్టి..’ చిట్టి గారెలా నేతిలో చేయించు’ అంది.

‘అలాగే నండి..... యీ పల్లెం రెపు ప్రాధుని ప్రసాదంతో పాటు తెచ్చి నేనే ఖాస్తాను.... వస్తా నండి’ అంటూ బయట కిచ్చాడు. రెండు చేతుల్లో పల్లెం పట్టుకుని మధ్య పసారాలోంచి వెళ్తుండగా కృష్ణ గుడొంచి సుబ్బావధాని పరు గెట్టుకుంటూ వచ్చి కృష్ణమాచారి బనీసుకున్న జేబులో రూపాయల కట్ట క్రుక్కాడు. వెంటనే ‘నట్టుకో రెడీ! దొంగమందా కొడుకుని’ అంటూ అరిచాడు. యద్దరూ కలసి కృష్ణమాచారిని చేతులం వనక్కి విరచి బిల్లుటన్నారా. అతని చేతిలో పల్లెం క్రింద పడి దాంట్లోపల్లి చెల్లె చెదురుగా పడి పోయినయి. సుబ్బావధాని తన కాలి వెప్పుడిసి కృష్ణమాచారి తలమీద ‘టవ, టవ’ బొడటం మొదలు పెట్టాడు.

‘బాబోగూ, పంపిస్తున్నారు’ అంటూ అరిచి, ఉడ్డికిగ్గి వాళ్లిద్దరి విడిదించుకుని ఒకరోడ్కి పరుగెత్తాడు కృష్ణమాచారి. వీధి గుమ్మం దాటుం డగా దొవతి కాలకి అడ్డం పడి ముందుకు పడి పోయాడు. క్రింద పడ్డ కృష్ణమాచారిని కాలిలో తన్న సీగారు రెడ్డి, సుబ్బావధాని. కృష్ణమా చారి వెన్నముక ‘టుక్కు’ మంది. ‘అమ్మో! అంటూ బాధతో అరిచాడు. రక్తజలండ్ల మోడే కూర్చున్న అయిదుగురు పరుగెత్తుకొచ్చి రెడ్డిని

సుబ్బావధాని అవతలకు తాగు. సుబ్బావధాని వాళ్ళని విడిలించుకుని,

‘వదలడయ్యా.... అం—కొడుకు, టేబిల మీదున ఉబ్బెత్తుకొన్నావు., దొంగ అం....’ అన్నాడు. కృష్ణమాచారి మెల్లగా తూర్పునాడు. నిలబడలేక పోయాడు. ‘అబద్ధం’ అంటూ చెప్పటోతాండగా సుబ్బావధాని వలుగుర్చి విడిలించుకుని కృష్ణమాచారి జేబులోంచి వోట్ల కట్టతీసి—

‘మాశాంతా.... గాడిద కొడుకుని కొట్టాలా? ఇంకే పాతెయ్యాలా?’ అంటూ చెప్పుతీసి మళ్ళీ బాదటం మొదలెట్టాడు. కృష్ణమాచారి ముఖం మీద చేతులు అడ్డుపెట్టుకుంటుంటే చేతులు లోకి మరి కొట్టుసాగాడు సుబ్బావధాని. రెడ్డి వెనక నుండి కృష్ణమాచారిని ఒక్క తప్పు తన్నాడు. కృష్ణమాచారి నేల మీద పడిపోయాడు. పడి పోయిన వాళ్ళే రాళ్ళ మీద యిరుద్దారు. కృష్ణమాచారి జేబులో నోట్ల కట్ట తూసిన తర్వాత యిండాక వచ్చి అడ్డుపడ్డ వాళ్ళ క్షుణ్ణాదేమీ మార్పూడటం లేదు. కృష్ణమాచారి జేబులోని డబ్బు అతనిపై అపడింపబడిన వేరానికి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యంగా యిప్పుడందరికీ కనిపిస్తోంది..... చుట్టూ యిరన్న మందికాక చెబుతారు. అందులో పెద్దలున్నారు., పెద్ద మనుష్యులున్నారు., సామాన్య మైన మనుష్యులున్నారు. కానీ ఎవరూ ఏమీ మార్పూడటం లేదు. యీ పెద్ద మనుష్యుల నిజాయితీ వల్ల నమ్మకంతో ఒక్కనాడు వాళ్ళ చేత సుబ్బావధానిని చెప్పుతో కొట్టిస్తానన్నాడు కృష్ణమాచారి. కానీ ఆ పెద్ద మనుష్యుల మళ్ళీ సుబ్బావధాని కృష్ణమాచారిచే చెప్పుతో కొట్టు వాడూ, పెద్ద మనుష్యులు ‘పెద్ద’ మనుష్యులకే నమోయం చేస్తారని కృష్ణమాచారికి తెలియదు. అతడు ‘చిన్న’ మనిషి., అమాయకుడు....

సుబ్బావధాని చేతి కచ్చినట్లు కొద్దూనే

తోరపు పూరుకుంది

పున్నాడు. కృష్ణమాచారి కన్నుపై న గిరుకుపోయి రక్తం కారింది. పెదవి చిట్టి నెత్తు రొచ్చింది. వళ్ళంతా గిరుకు పోయింది. అయినా అన్నివిధాలా బలవంతులయిన యిద్దరు ఒక్కణ్ణి చేసి చాచ బాదుతున్నారు. కానీ చుట్టూ చేరినవాళ్ళు ఏం మాట్లాడటం లేదు. పూరు పూరుకుంది. చుట్టూ నేరిన వాళ్ళకి ఏ వక్రరీతి కృష్ణమాచారి నిజాయితీ వల్ల అవనమ్మకం లేదు. కానీ అలా బయటకు చెప్పే ధైర్యం లేక కొందరు, ‘మనకెందుకు’ అని కొందరు పూరుకున్నారు. ఫలితం?.... కామాంధుడూ, వంశస్థుడూ అయిన ఒక రాక్షసుడి చేతిలో ఒక అమాయకుడు బలి అయి పోతున్నాడు. పులికాపునే తేడి పిల్ల మొద నోటిలో విక్కించుకుని పరుగు తీసింది. తేడి పిల్ల గిరి గిరి కొట్టుకుంటూ అరుస్తోంది. క్షుద్ర జంతువు లన్నీ పులి దారిలోంచి తప్పుకుని తోంగి తోంగి చూస్తున్నాయి. తేడి పిల్ల విషాదంగా అరుస్తోంది. ప్రక్కనే పోతున్న ఏనుగులు తమకేటి వల్ల నట్లు నడిచిపోతున్నాయి. పులిని ఎదుర్కొనే శక్తి వాటి కుంది. కానీ తేడి పిల్ల కొరకు ఆ పని చెయ్యటం వాటి కంత అవసరం కాదు. తేడిపిల్ల గిరిగిరి కొట్టుకుని పులి నోట్లో వేలాడిపోయింది.. అది అడవి. యిది పూరు. అయినా పరిస్థితుల్లో ఏం లేదం లేదు. మనస్తత్వాన్ని ఒక్కటే. సుబ్బావధానిని ఎదిరించగల అండదండలున్న వాళ్ళు న్నారు. కానీ ఒక పూజారి కోపం ఆ పని చెయ్యటం అనవసరం. మానవత్వం మరిగిపోయింది. వ్యాయధర్యం అవిరయిన్నై. వీలియమాలూ ఎగిరిపోయినై రాక్షసత్వం ఖగ్గుంగా నర్చిస్తోంది. యిది ప్రపంచం యిదే ప్రపంచం? అదే ప్రపంచం!!

గాయత్రి పరుగుపరుగున వచ్చి కృష్ణమాచారి మీద వ్రాలింది. సుబ్బావధాని ఆమెను జబ్బు వట్టుకుని దూరంగా తాగాడు. కృష్ణమాచారి తం నేలకేసి బలంగా కొట్టాడు రామిరెడ్డి. తల చిట్టి ముఖం మీదకు రక్తం కారింది. రక్తం కంటి మీద నుంచి కారుతుంటే జబ్బు వట్టుకుని గాయత్రిని అవతలకు తాగుతున్న సుబ్బావధానిని చూశాడు కృష్ణమాచారి. అతడితో కొన్ని వేల అగ్ని పర్యటాల బ్రద్దలయినయ్యే. అవి ఎన్నటికీ చల్లారవ్వే. ఒక మంచివాడి మృదయం అందులో మాడిపోయింది..... వరసమ్మగారి, లక్ష్మీదేవిగారు రావటంతో ఆ పైశాచికం అంతటితో అగింది. పెద్ద మనుష్యులందరూ యిళ్ళకు వెదుతూ ‘డబ్బు గడ్డి తినిపిస్తుంది’ అన్నారు. గడ్డి తిని డబ్బు గడించిన పెద్ద మనుష్యులు..!

కృష్ణమాచారి ఎవరితోనూ మాట్లాడ లేదు. గాయత్రిని ఆధారంగా చేసుకుని ‘మతా’నికి వెళ్లాడు. ముఖమంతా వాచింది. ఒళ్ళంతా రక్తపు మరకలు. వేడి పిళ్ళతో గాయత్రి తుడుస్తూ పుంటే తూన్యంలోకి మాస్తూ కూర్చున్నాడు. కన్నీళ్ళు ధారలు కట్టిపంపి.....

పాపం! తం గుడికి వెళ్లి దీపారాధన చేశాడు. ఒళ్ళంతా నేపులుగా వుంది. ఏ గ్రహం పంకమాస్తూ కూర్చున్నాడు. ఏ గ్రహం నవ్వింది. దేవుడు నవ్వు తున్నాడు.... గాయత్రి కూడా ప్రక్కనే వుంది. కృష్ణమాచారి మధ్యాహ్నం నుంచి యింతవరకూ ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడ లేదు. గాయత్రికి భయంగా వుంది. దేవుడికి నమస్కారం చేసి,

‘గాయత్రీ పోదాం వద.... యీ పూరి నుంచి వెళ్లిపోదాం’ అంటూ లేచాడు కృష్ణమాచారి.

మర్నాడు ప్రాక్షున ‘మతం’లో గాయత్రి, కృష్ణమాచారి కన్పించలేదు. లక్ష్మీదేవిగారు ఏడుస్తూ సుబ్బావధాని వాల్చిద్దరకూ చేసిన అన్యాయం వాళ్ళో అందరకూ చెప్పింది. ఆ పుడయమ గర్భ గుడిపై భాగం విరిగి ఏ గ్రహం మీద పడింది. ఏ గ్రహం విరిగి పోయింది.... తర్వాత పునఃసత్తీ చేయించాని లక్ష్మీదేవిగారు ప్రయత్నించింది. కానీ ప్రయత్నాలు ఫలితం కుండానే అనిద కమ్మ మూసింది..... కృష్ణమాచారికి యీ అవమానం అరిగిన అరు వెలంతోనే తిప్పు మనిషి పున్నట్లు రక్తం కక్కుకుని చనిపోయాడు సుబ్బావధాని.

దేవాలయంలో దేవుడుంటాడో లేదో తెలియదు. కానీ ఒక మంచి మనిషి మనస్సు దేవాలయం కంటే వచితమైంది. అందులో కొట్టుకొంది దేవుళ్ళంటారు. మంచి మనిషి మనస్సుని బాధ పెడితే ఆ పాపం పూరికే పోదు. ఆ బాధలో కోటి శాపాలుంటాయి. ఇది నిజం. ఇదే నిజం.

* * *
వర్షం తగ్గింది. యిద్దరం గుడి మండపం మీద నుంచి లేచాం. ●

విక్టిక్ ఫెయిలయిందని ఇలాబిజార్లెంటు
అరిగితేలాభం వేడు నూతన నట్ నటులు
కావతెను. త్రినివేపరు ప్ర కటన ఇవ్వండి
ఫ్లబు పది రూపాయలు పెట్టండి.

కాన్వెంటు చదువు లే క్రమబద్ధమైనది!

ప్రాథమిక విద్యగురించి, బోధనా విధానాల్లోని తొలిసారిగా ఈ కింది వాటిపై దృష్టి పెట్టాలి. ప్రాథమిక విద్యను బోధించే కొన్ని సంవత్సరాలకు ముందుగా ప్రవేశపెట్టించి, అంత మాత్రాన ఒక నిర్ణయానికి రావటం సముచితం కాదు. నాకు (పూర్వాశ్రమంలో) విద్యార్థులందరికీ ఎడ్ మిస్ట్రీటీస్, టీచింగ్, ఈ రెండుకాళ్లలో సంబంధం వుండివుండటం మూలాన అనేక సంవత్సరాలలో, బోధనా పద్ధతులలో, విషయాలలో పరిచయం వుంది. అందుచేత, నాకు తెలిసిన విషయాలను ఈ వ్యాస రూపంగా మీ అందరి ముందు వుంచుతున్నాను.

ఈ రోజుల్లో ప్రతి గ్రామంలోనూ కనీసం పింగిల్ టీచర్ మూరై నా వుంటుంది. విద్యార్థుల సంఖ్యనిబట్టి, టీచర్లను వెయ్యటం జరుగుతుంది. అంతేగానీ, ఒకే ఒక గ్రామంలో జానకీదేవిగా రన్నట్టు ఎలిమెంటరీ స్కూలు, కాన్వెంటూ, ఒకేసారి, లేదా ఒకదాని తర్వాత ఒకటైనా 'లేవటం' జరుగదు. ఒక విద్య సంస్థ ఏ స్థలంలోనైనా పాపించేముందు అధికారులు ముందుగావచ్చి, ఆ స్థలంలోని (గ్రామంలోని) 'మ్యూల్ గోయింగ్ ఏజ్' వున్న పిల్లలసంఖ్య సేకరించి, లాకేషన్, తదితర సౌకర్యాలు, యితర ఉపయోగాలు వున్నదీ లేనదీ పరిశీలించి ఆ తర్వాతనే పైకి రిపోర్టు వంపుతారు. కాబట్టి గ్రామాల్లోని ఎలిమెంటరీ స్కూలు, కాన్వెంటూ ఈ రెండూ వుండవు. ఎలిమెంటరీ స్కూల్ వుంటుంది.

పాఠశాలకు ఎలిమెంటరీ స్కూలు లెవల్లో విద్యార్థన సరిగా వుండదు. ఒకటి, ఏమిటంటే ఉపాధ్యాయులకి వేతనాలు సరిగా యివ్వరు. అధికారులుకూడా మరెప్పుడైనా ఈ పాఠశాలని సరిగాతనిఖీ చేయరు. కాబట్టి ఈ స్కూళ్లలో ఉపాధ్యాయులకి పిల్లలు ఎంతవరకు నేర్చుకున్నారు, ఏమిటి నేర్చుకున్నారున్నది కాదు ముఖ్యం. ఇలాంటి స్కూళ్లలో ఎటెండెన్స్ రెజిస్ట్రేషన్ కూడా సరిగా మెయింటెయిన్ చేయరు. ఇన్స్పెక్టర్ తన పని ప్రకారం

ఈ రోజు ఆలె ఎటెండెన్స్ అంతా వేసి పిడు. పైగా ఈ స్కూళ్లలో పిల్లలకు జూబ్ టానిక్ సరైన బెంచ్మార్కు, అట సామగ్రికానీ, ప్లే గ్రౌండ్ కానీ వుండవు. కొన్ని స్థలాల్లో బాక్స్ బోర్డు కూడా వుండదు. ఇలాంటి చోట్లలో పిల్లలు ఏమీ నేర్చుకోలేరు. ఏదో కొంత నేర్చుకున్నా అదొక గొప్పవిషయం కిందే జమకట్టాలి. స్కూలు, విద్యార్థియొక్క శారీరక, మానసికాభివృద్ధికి (ఆల్ రౌండ్ డెవలప్ మెంట్) దోహదకారిగా వున్నప్పుడే అది నిజమైన 'స్కూలు' అనిపించు కుంటుంది.

ఇక కాన్వెంటు చదువుగూర్చి: కాకా హోటల్లో (చా) టీ వదిపెసలే. కానీ అదే టీ పెద్ద రెస్టారెంటులో యాభైపైసా లేమిటి రూపాయైనా అవనచ్చు. ఇంతటి తేడా ఎందుకో, మన అందరికీ బాగా తెలుసు.

ఏ కాన్వెంటులో నైనా, ఏ టీచర్లైనా జెత్తం పట్టుకుని పాఠంచెప్పిన నైనం విన్నారా? చూశారా? ఏ కాన్వెంటు విద్యార్థి బండబాతులు మాట్లాడటం విన్నారా? అదే ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో చదివే పిల్లలు చూడండి ఎలా బాతులు తిట్టుకుంటుంటారో! వదుపుతో వెనుక వడి వున్నా ఒక నాలుగు నెలలు కష్టపడి చెప్పించ వచ్చును కానీ, ఈ బాతులు

మాట్లాడటం మానిపించాలంటే ఎన్నాళ్లు ఎంత, కష్టపడాలి? పైగా కాన్వెంటులో విద్యార్థులకు కనెక్షన్లు, సకల సామగ్రి (నల్ల బల్ల, ప్లస్టర్ బోర్డులు పూసల చట్రాలు) అడుక్కునేటందుకు సామగ్రి, స్థలమూ, వున్నంతగా వుంటాయి. హోయిగా జూబ్ టానిక్ బెంచ్మార్కు, స్థలమూ వుంటుంది. పరిసరాలు కూడా పరిశుభ్రంగా వుంటాయి.

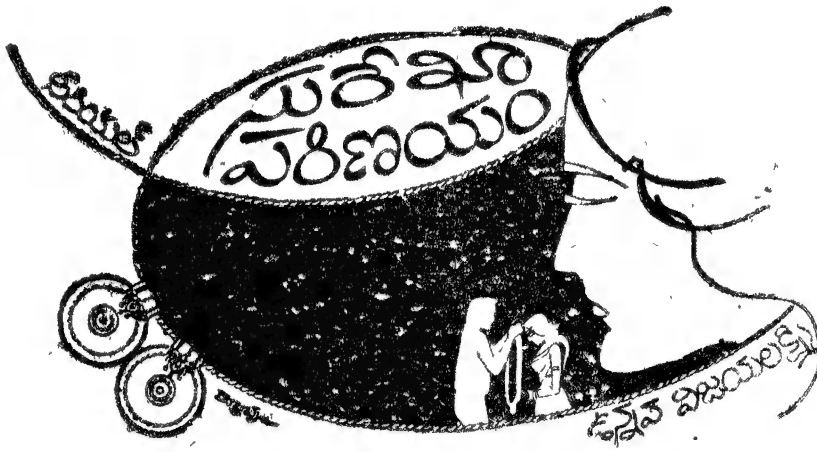
ఈ మధ్యనే ఒకసారి నేను ఒక కాన్వెంటుకి స్పృశ్యుడైకి వెళ్ళటం వడింది. అన్ని అటలు నేను జన్మలో చూడలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. రకరకాల అటలు ఆ పిల్లలు అంత విశ్వజ్ఞంగా, అంత క్రమబద్ధంగా అడుగుతుంటే విజంగా ముచ్చటేసింది చూడటానికి. సంవత్సరం పొడుగునా తర్ఫీదు లేనిదే వాళ్లలా అడగలిగారు అంత బాగా?

ఒసేయ్, అమ్మా అని తల్లిని పిలవటంలో లేని తప్పు 'మమ్మి' అని పిలవటంలో వుందా?

మన ఎలిమెంటరీ, హైస్కూళ్లలో చదువుకునే పిల్లలు, (క్రైస్తవులు) రామాయణాన్ని, భారతాన్ని అవేక్కితో చదువుకోవడమా? అలాగే మన పిల్లలు క్రిస్టిన్ పమయంలో, క్రిస్టును గూర్చిన విషయాలని వింటే, విన్నంత మాత్రాననే మైం వడిపోరు. మత విషయంలో విశాల దృక్పథం చిన్నప్పటి నుంచి పిల్లలలో అలవదాలి. బుద్ధుడి గూర్చి మత పిల్లలు రడుతుంటున్నారే మరి వాళ్లంతా బొదులుగా, భిక్షువులుగా మారిపోతున్నారా? మంచి ఎక్కడున్నా, ఏరూపంలో మన్నా, గ్రహించటంలో తప్పులేదు.

కాన్వెంటు ఎస్టాబ్లిష్మెంటులకు నిర్వహించే విద్యార్థులు భరించాలి. అందుకే ట్యాషన్ జా ఎక్కువ. కాకా హోటలుకి, రెస్టారెంటుకి వున్న తేడామే యిది!

— ఇందుమతి పట్నాయక్

కథానికథ

సురేశ్వరి తండ్రి రమణమూర్తిగారమ్మాయి. సురేశ్వరి కంట తల్లి అద్దరు అడవిల్లూ మాడ పంచ్చటగా పుంటారు. ఆమె కంట మూడేళ్లు చిన్నది ఉను. సురేశ్వరి తండ్రి చామన చాయగా సామాన్యంగా వుంటుంది. రామకృష్ణ ఆమెకు మేనత్త కొడుకు. చిన్నప్పటి నుంచి అతని మీద ఆశలు పెంచు కున్నది సురేశ్వరి. రుక్మిణమ్మగారు అందంగా వున్న ఉమని కోడలుగా చేసుకోవాలనుకుంటుంది. రామ కృష్ణకీ ఉమనే చేసుకోవాలని వుంటుంది. అందుకు తలదండలు కూడా నమ్మించడంతో సురేశ్వరి చాలా బాధపడుతుంది. పెళ్లికంట ఉద్యోగం చేసుకోవడం స్వల్పమనిపించిన సురేశ్వరి ఎలాగో ముగ్ధి ఉడి ఉద్యోగం వహించుకుంటుంది. ఆమె పైపాతురాలు క్యావం.

6

రిక్వారీ కూర్చున్న దగ్గరనుంచి అవిడకోడుకు ఉద్యోగం గురించి, నెలకి దివిమిదివందలు తెచ్చే అతను బుద్ధిగా ఆ డబ్బంతా తనచేతిలో పోయడం గురించి చెప్పటం మొదలుపెట్టింది — ఆ పాఠం ఇల్లా అమ్మేస్తే పాతికవేలయినా వస్తాయిట. మామయ్య వంపాదన మరో పాతిక వేలు బ్యాంకిలో వుందిట — ఆ రెండూ కలిపి ఓ పెద్ద ఇల్లు — కోనాలనుకుంటున్నా రుట—

అన్నీ వాకెండుకో అనుకుంది సురేశ్వరి. అబ్బురం చెప్పిన రోడ్డుమీద ఓ కమ్మ వేసివుంచిన అవిడ 'ఆ ఇటు కుడివ్రక్కకి తిప్పు—ఆ మూడో ఇల్లే' అంటూ రిక్వారీ అబ్బికి గుర్తుచెప్పింది.

అదో విన్నదాటా — గేటు దగ్గర్నించి ముందు వరండాదాకా కాస్త జాగా వదిలి పెట్టి మిగతా బాళి వలంంలో రకరకాల

పూలమొక్కలు క్రోటను మొక్కలు వేశారు— బాటకి రెండువైపులా దీర్ఘ చతురస్రాకారంలోవున్న చామంతి మళ్లు మరీ మనుమలని ఆకట్టుకుని అడుగు ముందుకు వడసేవకుండా చేస్తున్నాయి. ఎక్కడా ఆకు అనేది కనిపించకుండా వచ్చగా వనువు అరదోస్సినట్లు మడి అంతా అబ్బుకుపోయిన చామంతులని చూసి వరనశించిపోయింది సురేశ్వరి — అప్పటికే తాళంతీసి రంగమ్మ రోవలికి వెళ్లిపోవటం వల్ల బాగుండదన్నట్లు తనూ రోవలికి వెళ్లింది. ముందు చిన్న వరండా రెండు గదులు; ఓ హాలు; ఫంటగది — ఇల్లు పొందికగా చాలా సౌకర్యంగావుంది. వెనక వున్న కాస్త జాగాలో కూడా గులాబీలు వేశారు. అవి విరగబాకాయి అన్ని రంగు రోమా.

'పూలతోట బాగా పెంచారు' అంది సురేశ్వరి అవిడ వడవిన చామమీద కూర్చుంటూ.

'వాడికన్నీ సరదాలు— చిన్నిపురిటే ఏం చెప్పు అనుభవించే యోగం దాని నుదుట లేకపోయాక—ఇప్పుడిప్పుడు వాడికి శ్రద్ధ తగ్గిపోయింది మనస్సు బాగుండక' అంటూ నిట్టూర్చింది రంగమ్మ.

అదీవరకు ఆ ఇంట్లోవుండి బ్రాన్స్ సరు అయి వెళ్లిపోయినవాళ్లు ఆ చెట్లన్నీ వేశారని, తను వచ్చిందగ్గరనుంచి అవి చచ్చిపోకుండా కాసిని నీళ్లు పోసి సంరక్షణ చేస్తున్నానని అవిడకిచెప్ప బుద్ధివోలేదు.

ఓ నాలుగు గులాబీలూ, చామంతి పువ్వులూ కోసుకువచ్చి సురేశ్వరి ముందుపోసి మాలకట్ట పెట్టుకో అంటూ దారం తెచ్చి

ఇచ్చింది.

'నాకు రెండు చాలు—ఇవి తీసుకువెళ్లి క్యావంకిస్తాను' అంటూ రుమాలులో చుట్టిపెట్టింది.

'ఇక్కడే కూర్చుండునుగాని రా,' పీట వాలుస్తూ వంటింట్లోంచి పిలిచింది రంగమ్మ.

చేతిలోకి తీసుకున్న పత్రిక మళ్ళీ వ్రక్కన వడేసి లేచివెళ్లింది సురేశ్వరి.

'వాడికి సరిగ్గా ముప్పైనిండాయీ— ఈ వయస్సులో ఏలా వుండాలి; మనస్సు పాడుచేసుకుని తాళి పొడవికి పువూరు మని ఏడుస్తూ కూర్చోటం ఏం ఇర్క చెప్పు—వాడి వాస్తితిలో చూస్తూ భరించటం తల్లిగా వాకెంత రంపపుకోతగా వుంటుందో ఆలోచించు—ఏమిటో చమపు కొడీ వా బాధంతా వెళ్లబోనుకుంటున్నాను.' బియ్యం కడుగుతూ మధ్య మధ్య వెనక్కి తిరిగి సురేశ్వరి ముఖకవళికలు గమనిస్తూ చెప్పుకుపోతోంది.

'అయిందేదో అయిపోయింది—ఎన్నారూ వాడిలా బైరాగిలా బ్రతుకుతాడు — ఇదేం మన ఒక్క ఇంట్లోనూ జరిగిన విషయారం కాదు...లోకం అంతటా వున్నాయి—రోజూ వింటున్నాం, చూస్తున్నాం—హాయిగా మరో పెళ్లిచేసుకో అని నేను రోజూ మొత్తం కుంటూనే వున్నాను,' బియ్యం పోయ్యమీద వడేసి కూరలబుట్టా కత్తిపీటా ముందు వేసుకు కూర్చుంది.

'మాడు స్వతంత్రంగా అడిగేస్తున్నాను ఏమీ అనుకోకు — నీ కిష్యం అయితే మీ వాన్నకి నేను రాసి ఒప్పిస్తాను.'

మధ్యాహ్నంనుంచి అవిడ భోరణి అలాంటి ప్రసాదానికి దారితీస్తుండేమోనన్న అనుమానం కాస్తంతవచ్చినా, నిజంగా అవిడ అదే విషయం మాట్లాడేసరికి సురేశ్వరి వల్లంతా కంవరం పెట్టినట్లయింది. చూడొచ్చుగా తనకి విషయం చెప్పే తండ్రి ద్వారా ఉత్తరం వ్రాయిస్తుండేమో ననుకుంది కాని ఈవిడ ఇలా నిస్సంకోచంగా అడిగే స్తుందని గట్టిగా అనుకోలేక పోయింది.

భోజనం వద్దు ఏమీ వద్దు — కడుపు నొప్పిగా వుందని వరకపెట్టి తక్కువం హాస్టల్ కి పోలిపోదామూ అనిపించింది.

'ఉన్నమాట చెప్పాను — ఆలోచించుకోటానికి వ్యవధి నిస్తున్నాను.' అన్నట్లు

“రంగమ్మ మరీ ఆ విషయం కదపలేదు.

సురేఖ ఆలోచనలు నాలుగైదు సంవత్సరాల గతంలోకి వచ్చుకుపోయాయి — అప్పుడు ఈ రంగమ్మ కోడల్ని గురించి వో వింతగా విద్వంసంగా చెప్పుకునేవారు — పెళ్లయి అత్తవారింటికి వచ్చి ఓ ఏడాది అతనితో సంసారం చేసిన ఆ అమ్మాయి ఓ సారి పుట్టింటికి వెళ్లి మరీ తిరిగి రాలేదు — నాకు మొగడూ వద్దు సంసారమూ వద్దు — ఆ ఇంట్లో బ్రతికే బదులు పదిళ్లలో పాచివని చేసి బ్రతక వచ్చు అని పుట్టింటోనే వుండి పోయింది — ఆ అమ్మాయి అప్పటికే బియ్యే ప్యావయింది. హాయిగా ఉద్యోగం చేసుకుంటోంది — తల్లి కొడుకూ కలిసి ఆ పిల్లని కొల్చుకు తినేవారని ఆ బాధలు వడలేక ఆ పిల్ల వెళ్లిపోయిందని — అంటారు — ఆ పిల్ల ఒట్టి పొగరుమోతు రకం అనీ, మొగుడంటే కొస్తయినా లక్ష్యం లేదని కొందరన్నారు. ఏదైతేనేం ఆ పిల్ల మళ్లీ రాలేదన్నమాట — ఇప్పుడు కొడుక్కి మరో పెళ్లి చెయ్యాలని ఈవిడ తావ్రతయం అన్న మాట అనుకుంది.

వంట అయిపోయి ఇద్దరూ వచ్చి హోల్లో కూర్చున్నారు — బయట స్కూటరు ఇప్పుడముంది.

‘బావాచ్చాడు’ అంటూ తలుపు తీయటానికి వెళ్లింది రంగమ్మ.

‘అవలు ఎందుకు వచ్చావా ఇక్కడికి’ అనుకుంటూ వినుగూ కోవమూ ముంపుకు వస్తూంటే ఇబ్బందిగా ఓ కుర్చీ నానుకుని నిలబడి పోయింది సురేఖ.

‘చిన్నప్పుడు అంత చనువుగా వుండేదా, ఇప్పుడెంత మొహమ్మాటమో చెప్పలేం — ఎంతో బలవంతం చేస్తే ఈ పూట భోజనం చేసి వెళ్లటానికి ఒప్పుకుంది.’ అంటూ ముందు రంగమ్మ ఆ వెనక కొమేళ్ళరావు లోపలికి వచ్చారు.

నల్లగా, లావుగా, లావుకి తగ్గ పాడుగులో సినిమాలో విలన్ జ్ఞాపకం వచ్చాడు అతని చూడగానే — మనిషిలో ఏకోశావార్యూ, జాలి మంచితనం అనేవి వుండ చేమోననిపించింది. యదార్థం ఏదైనా కాని, ఆ అభిప్రాయాన్ని మాత్రం మార్పు కోలేనంత అయిష్టత ఏర్పడి పోయింది — శివనమానూ సిగరెట్టు కొల్పటం వల్ల

నల్లగా వున్న మోటు పెదవులూ, విప్పడూ తాంబూలం నములుతుండటం వల్ల గారకట్టిన పళ్లూ అతను నవ్వివా రుడు సుకునే లాగే వుంది అనుకుంది — ఇవన్నీ అతను అంతదూరంలో వుండగా ఏర్పడిన అభిప్రాయాలు —

‘అలా నిలబడి పోయావేం, కూర్చో’

అంటూ అతను మరో కుర్చీలో కూర్చునే సరికి మాత్రం సురేఖకి కడుపులో తిప్పి వాంతి అయిపోతుందేమో ననిపించింది.

పది మందితోపాటు కంపెనీకి తీసుకోకపోతే మర్యాదగా వుండదు అనే ఉదేశ్యంతో నయితేనేం ఈ నాటి నాగరికతలో అదీ ఒక లక్షణం అనే వుద్దేశ్యం

తొనయితేనేం దాన్ని కాస్తే రుచి
చూస్తున్న వాళ్ళు చాలా మందే వున్నారు.
కాని తను ఇంట్లో నాగరికత అంత
పెరగలేదు— అసలు సిగరెట్లు కాళ్ళే అల
వాటుకూడ లేదు నాన్నగారికి వాళ్ళకి —
సినిమాలోల్లో చూడటం నవలల్లో చద
వటం తప్పితే ఇలా ఫ్యాషనుగానయినా కాస్త
పుచ్చుకున్న వాడిని చూడటం తన జీవితం
లో అదే మొదటిసారి — ఇతని ప్రవర్తన
ఎలా వుంటుంది—నడవలేక తూలిపడతాడా,
వారిక-మొద్దుబారి పోయి మాట ముద్దగా
వస్తుందా— అత్యుత్సాహంతో అలవాటు
పోయాయా — బాబోయ్ — ఇవాళ ఈ
ఇంట్లోంచి నేను ఎలా బయటపడతాను
అనుకుంటూ గడ్డ కట్టి పోయినట్లు నిలు
చుండిపోయిన సురేఖని—

‘ఇక్కడ కూర్చుందాం రా’ అంటూ
చెయ్యి వట్టుకు తీసుకు వెళ్లి ఓ సోఫాలో
కూర్చోపెట్టి తనూ ప్రక్కనే కూర్చుంది
రంగమ్మ;

సురేఖకి కాళ్ళూ చేతులూ వణకటం
డగలేదు అయితే కామేశ్వరావు ఆమె
బయట పడినట్లు ప్రవర్తించ
లేదు — కాకపోతే అవసరానికి
మించిన పుత్తాహంతో తన ఆఫీసు విష
యాలు క్లబ్బు సంగతులూ ఇంకా ఇవి
అని ఎడాపెడా మాట్లాడేశాడు.

కాస్తేవటి తరువాత భోజనాలు
యాయి. అప్పటిదాకా ఎలాగో గుట్టుకు

సురేఖాపరిణయం

పడి కూర్చున్న సురేఖ ‘ఇంక నేను వెళ్లి
పోతాను.’ అంది చేతి వాచీకేసి చూసు
కుంటూ.

‘వెళ్ళవుగానిలే తొందరేమిటి—ఇంకా
తొమ్మిదేగా అయింది.’ అంది రంగమ్మ.

‘అవును. తొందరేమిటి?’ తల్లికివంత
పాడాడు కామేశ్వరావు గుప్పగుప్పన
సిగరెట్లు పొగవదుల్తా.

‘లేదండి వెళ్లిపోతాను.’ నన్ను ఎవ్వరూ
ఆపలేరు అన్నట్లువుంది సురేఖ గొంతు.

‘సరే అబ్బాయి, స్కూటరుమీద దిగ
బెడతాడూలే.’ అని రంగమ్మ అంటూంటే
ఆ స్కూటరేదో తన గుండెమీదనుంచి
వెళ్ళినట్లే అయింది సురేఖకి.

‘నాకుభయం వేస్తుంది — రిక్తాలో
వెళ్ళిపోతాను.’ అంది.

‘మా అమ్మ ఎంచక్కా ఎక్కికూర్చుం
టుంది—నీకు భయం ఏమిటి.’ అన్నాడు
కామేశ్వరావు వళ్ళన్నీ బయటపెట్టి
ఇకిలిస్తూ. ‘నువ్వే శతాబ్దానికి చెందిన
దానివి?’ అని వెక్కిరిస్తున్నట్లున్నాయి
అతనినవ్వు, చూపులా.

‘నేను ఇలాగే అనుకున్నాను కాని ఎక్కి
కూర్చుంటే బాగనేవుంది—భయంవెయ్యదు—
ఈ రిక్తావాళ్ళతో బేరాలు చేసేబదులూ,
బస్సుకోసం గంటలతరదడి క్యూలోనిలబడే
బదులూ, వాప్రాణానికిదే హాయిగావుంది.’

‘అని అవిడ చెప్తుంటావా?’

‘ఏమోబాబూ, వాకుభయం; అలా
వెనక కూర్చున్న వాళ్ళని చూస్తేనే నాకు
కళ్ళు తిరిగినట్లుంటుంది.’ అంది సురేఖ.

‘సరే. రిక్తా ఎక్కించి వస్తాను.’ అని
ముందుకు నడిచాడు కామేశ్వరావు.

వెనకగా నడుస్తున్న రంగమ్మ, ‘మిమ్మ
ల్నిదగ్గర్నీ ఇలా చూస్తూంటే నా ప్రాణం
ఎంతో హాయిగా వుండే అమ్మాయి—
నేను చెప్పింది ఆలోచించు—నువ్వు కాదనవు
నాకు తెలుసు—చూస్తున్నావుగా బావ ఎలా
అయిపోయాడో—బాధ మరిచిపోవటానికి
వాడివన్నీ అలివాటు చేసుకోటం—ఇవన్నీ
చూస్తూ వేనింకా ఎందుకు బ్రతికి
వున్నానురా భగవంతుడా అని నేను ఏడవని
రోజు లేదనుకో—ఈ సంసారాన్ని గురించి
తలుచుకుంటూంటే బాధకప్పు మరేమీ
వుండటంలేదు నాకు—వాడికింక మంచి
రోజులు వచ్చాయేమో ననిపిస్తోంది.’
గొంతులో ఏడుస్తూ, రవంత ఆశా జోడించి
సురేఖ చెవిలో చెప్పినట్లే మెల్లగాఅంది.

సురేఖకి వంటినిండా కారం రాసు
కున్నట్లేవుంది పైకి ఏమీ అనలేక, ‘ఛ,
ఏమిటిది.’ అనుకుంటూ ముందుకు
చూసింది. అతనికి వినిపించి వుండదులే
అని మరోసారి ధైర్యం చెప్పుకుని, అస
లావిడ ధోరణిని వినిపించుకోనట్లే తల
వంచుకు ముందుకు నడిచింది.

గేటుదగ్గరే ఎదురయింది ఓభాళిరిక్తా.

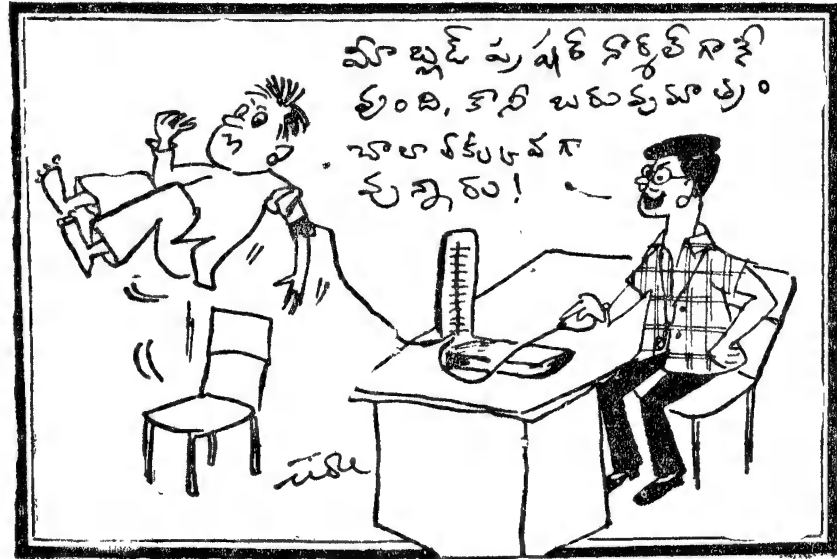
‘ఎంత, ఏమిటి?’ అని అడుగుతూ,
అక్కడ మరోక్షణం అయినా నిలవబుద్ది
కాలేదు.

‘హేమాయత్ నగర్, ఉమెన్నుహస్తాటి,’
అని చెప్పి ఎక్కి కూర్చుంది.

‘తరుచు వస్తాండు.’ తల్లి కొడుకులు
మరోసారి హెచ్చరించారు.

రిక్తా నాలుగడుగులు వెళ్ళక హమ్మయ్య
అని వూపిలి పీల్చుకుంది సురేఖ. ‘ఇప్పటి
దాకా ఎంతభయం వేసిందని. అబ్బ ఏం
మనుష్యులు బాబూ.’ అనుకుంటూ గుండె
మీద చెయ్యి వేసుకుంది. రంగమ్మగారు
బ్రతికేవారి, నవ్వుతూ కేకలేసి, కంచం
చుట్టూ వడ్డించినవన్నీ తినిపించినా నాలుగు
లంఘనాలు చేసినంత నిప్రాణగా వుంది.

‘తాగరాతాగూ,’ అంటూ రిక్తా అబ్బి
‘కవక నవ్వుటంతో. సురేఖపై ప్రాణాల్పా

పైనే పోయాయి.

‘వచ్చి, వచ్చి, వీడిరిక్ష్ ఎక్స్-న-ఇవాళ నేను లేచినవేళ మంచిదికాదు.’ అనుకుంది పూపిరి బిగపట్టుకుని.

కాని రిక్ష్ అబ్బి మాటల ధోరణి చూస్తూంటే అతను ఎవరినో పుద్దే శించి అంటున్నట్లున్నపించి చుట్టూ పరికించి చూసింది—కాస్త దూరంలో అటు పేవ్ మెంటు వక్రన లైటు వెలుగులో కనిపించిన దృశ్యాన్ని చూసి నశించి పోయింది. రిక్ష్ ముందుకు వెళ్లిపోయినా ఆ దృశ్యం కళ్ళకి కట్టిపట్టు కనిపిస్తూనే వుంది.

‘నాకు వద్దు బాబూ, వదండి పోదాం,’ అని బ్రతిమాలుకుంటున్నాడు ఆ రిక్ష్ అబ్బి.

‘ఊ—తాగమంటూంటే...’ నాలుక మొద్దుబారిపోయి మాట తడబడుతోంది అందులో పువ్వుక్కిడి—ప్యాంటూ బుష్ షర్టు వేసుకున్నాడు—చదువూ ఉద్యోగం పున్నవాడిలాగే పున్నాడు—అయితేనేం, అసలు తన పరిస్థితినే గుర్తించలేని స్థితిలో—సీటుమీద సరిగ్గా కూర్చోటంకూడ చేత కాకుండా సగంసగం క్రిందకి జారిపోతూ చేతిలో పున్నసీసా రిక్ష్ అబ్బికి చూపించి తాగమని బలవంతం చేస్తున్నాడు—అంతా ఆ మందు ప్రభావం—అది చాలాసేపు పుండదు—తరువాత తెలివి వచ్చాక తను మైక్రంతో ఎలా ప్రవర్తించాడో ఎప్పుడైనా తెలుసుకుంటే అతనికి సిగ్గు వెయ్యదా—అది తాగి తను పొందిన ఆనందం అసలు ఏమైనా పుంటే అది కాస్తా తన పరిస్థితిని సంస్కారాన్ని మరిచిపోయేలా చేసింది అని తెలుసుకుంటే అతనికి దుఃఖం కలగదా—అయినా ఇంకా తాగుతూనే వుంటాడా—ఇదంతా నాగరికతలో ఒక భాగమేనా...’

పోస్ట్ లోమందు రిక్ష్ దిగి డబ్బు ఇచ్చేసే తనగదిలోకి వెళ్లినదాకా సురేఖ గుండెలు కుదుటపడలేదు—ఇవాల్టి తన అనుభవం శ్యామలకి చెప్పాలని ఓసారి అని పించినా మళ్ళీ ఆ ఉద్దేశ్యం మార్చుకుని బట్టలు మార్చుకుని, కాళ్ళు కడుక్కు వచ్చి వక్రమీద ఒరిగింది.

* * *
లోపలికి వస్తూనే పూలపొట్లం సురేఖ న్నడిలో విసరి, ‘మాడు ఏం తెచ్చానో’ అంది

శ్యామల.

సురేఖ పొట్లం విప్పిచూసి, ‘ఊ—మల్లెమొగ్గలు, ధ్యాంకు—ఎక్కడకొన్నావు’ తృప్తిదీరా వాటి సౌరభాన్ని ఆస్వాదించి పొట్లం అక్కడపెట్టి దారంకోసం లేచింది.

‘మా రమ ఏదో కొనాలంటే సుల్తాన్ బజారు వెళ్లాంటే—ఇప్పుడిప్పుడే వస్తున్నట్లున్నాయి, మొగ్గ పీలగావుంది’ అని బట్టలు తీసుకుని స్నానానికి వెళ్లింది.

ఆ అమ్మాయి తిరిగి వచ్చేసరికి సురేఖ మాల కట్టుటం పూర్తయింది. రెండు ముక్కలుచేసి ఓదండ శ్యామలకిచ్చి మరోటి తన జడలో ముడుచు కుంది—శ్యామల తల

దువ్వకోటం అదీ అయ్యాక—

‘ఇక్కడ పుడకపోస్తోంది. దాబామీదకి పోదాం వద’ అంది బ్రాన్చిస్టరు చేతిలోకి తీసుకుంటూ.

‘మరి కాఫీ తాగవో?’

‘షా పిం గు క ని బయలుదేరినవాళ్లం మధ్యలో హోటల్లో దూరాంతే—బాసుందీ కట్టుట్టూ బస్ క్రిమూ వీకమొయ్యా పట్టించాం. ఇప్పుడేం వద్దు’ అంది శ్యామల ఆయాసపడుతూ.

మూలనున్న చావ తీసుకుంది సురేఖ. దాబా రోజూ తుడిపించమని చెప్పినా నాకర్కు ఒకనాడు బద్దం చేస్తూంటారు—మల్లె పువ్వులాంటి ఇన్స్ చీరలు కట్టుకుని

అమృతాంజనము

తలనొప్పిని చప్పున తగ్గించే చల్లని మందు

- అమృతాంజనము వివిధంగానూ పనిచేయుదు
నొప్పిపుష్కలాట కొద్దిగా రిక్షాదలు
- అమృతాంజనము నొప్పిని తగ్గించు
ఇందులో అశ్వత్థ శక్తివంతమైన
వని బోధింపబడియు
- అమృతాంజనము రెండుంటున్నట్లుగా
పుంటుంది ఇందులో కర్మకంఠమంత
మొదలైనవి చేరివున్నాయి
- అమృతాంజనము ఇప్పుడు అందరికీ
ఒకే సీసా మంత్రాకలం అయిపోయింది

అమృతాంజనం
మొదటి బాంబులు
అందరికీ ప్రాధాన్యం

AMR - 13 T

శక్కుడ కూర్చోవారంటే మనస్సు బప్పడు వివరికి. ఇద్దరూ పిట్టగోడ వార నిలబడి కురుచు చెప్పుకుంటున్నారు.

‘మామయ్య కారు హాంస్లా వుంది.’ అంది శ్యామల రోడ్డుమీదికి దృష్టి తిప్పు కుని.

ఆ పిల్ల అంచనా తప్పలేదు. మాధవ రావు కారు గేట్లోంచి రోపలికి వచ్చి అగింది.

‘కార్లో ఎవరో పున్నట్లున్నారు,’ సురేఖ మాటలు పూర్తి కాకుండానే తలుపులు తెరుచుకుని దిగిన వాళ్ళని చూస్తూ.

‘అరే మా దొడ్డమ్మేచ్చింది — అది తరోజు-దొడ్డమ్మ కూతురు.’ అనేసి గబ గబ క్రిందికి వెళ్లిపోయింది శ్యామల.

సురేఖ చాప వాలుకుని కూర్చుని క్లూనిస్టర్ ఆన్ చేసింది.

అయిదు నిమిషాల్లో శ్యామల ఆ మట్టా లని కూడ వెంటపెట్టుకుని పైకి వచ్చింది.

‘మా రూమేటు సురేఖ.’ అని వాళ్ళకి, ‘చెప్పేసుగా దొడ్డమ్మా వాళ్ళనీ, ఈ ఉదయమే పూరు నించి వచ్చారుట,’ అని సురేఖకి చెప్పింది.

‘కూర్చోండి,’ అంది సురేఖ చాప చూపిస్తూ.

‘ఏదో సీనీమాకని బయలుదేరాం — తయారుగా వుండమని శ్యామలకి ఫోను చేస్తానన్నాడు — సరే ఎలాగూ వస్తున్నాం చూ అని చెయ్యలేదు —’ అని ‘స్వరగా’ చీర మార్చుకూర — అసలది బాగనే వుంది,’ అంది శ్యామలతో శకుంతలమ్మ.

‘నేను అన్నం తినేసే వస్తా — భోజనం వుందొద్దు; అని సురేఖకి చెప్పి వాళ్ళని వెంట తీసుకుని వెళ్లిపోయింది శ్యామల. మర్నాడు సాయంకాలం కూడ వాళ్ళంతా వచ్చి శ్యామలని తీసుకువెళ్లి మళ్ళీ రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకి హాస్టల్లో దించేశారు.

మూడోరోజు ఆదివారం — శలవరోజు వస్తే ఏడుగంటలదాకా లేవదు శ్యామల — అలా అమ్మాయి అదృష్టం ఏమిటో అలా ఎంతసేపయినా నిద్రపోగలదు — మధ్యాహ్నం కాస్త పైము దొరికిందంటే చాలు హాయిగా పడకేసేస్తుంది — ఒక్కసారి ఆరోపనలతో తల బరువెక్కి రాత్రికూడ నిద్రకి దూరం అయిపోయే సురేఖకి శ్యామల నిద్రమాస్తే కూడ ఇదిగానే వుండేది, ‘ఈ పిల్ల చేసు కున్న పుణ్యం ఏమిటో’ అని —

మామూలువేళకే మెళుకవ రావటంవల్ల

సురేఖాపరిణయం

సురేఖ మొహం కడుక్కుని కాఫీ తప్పించుకు తాగింది. జడ విప్పుకుంటూంటే సరసమ్మ తలుపుతొసి, ‘శ్యామలమ్మకి తెలిపోసు వచ్చింది’ అంది.

‘ఓయ్ — నీకే — వినిపించలే — ఫిన్ కా లుట’ తట్టి రేపింది సురేఖ.

‘మామయ్యే అనుకుంటూ’ అంటూ గబ గబ క్రిందికి పరుగెత్తింది శ్యామల — అయిదునిమిషాల్లో తిరిగివచ్చి. ‘వాళంతా నేను హాస్టల్లో వుండను — గోల్కొండ గండిపేట — నెహ్రూపార్కు అన్నీ తిరిగి వస్తాం — ఇప్పుడే కాస్ట్రోనటితో వస్తారు వాళ్ళంతా.’ ఉత్సాహంగా చెప్తూ బ్రష్ మీద పేమ్మ వేసుకుంది.

‘మరయితే త్వరగా తెములు.’ శ్యామల జాగు నంగతి తెలిసే హెచ్చరించింది సురేఖ.

అన్నట్లుగానే అరగంట తరువాత వాళ్ళు వచ్చేసరికి శ్యామల యింకా తలకి నూనె రాసుకోకుండానే వుంది — సురేఖ పేపరు చూస్తూ కూర్చుంది.

‘ఇంకా ఇలాగే పున్నావుటే,’ అంటూ రోపలికి వస్తున్న పెత్తల్లిని సరోజనీ కూర్చోమన్నట్లు మంచం చూపించి, ‘ఒక్క అయిదు నిమిషాలు,’ అంటూ హడా విడిగా జడ అల్లేసుకుని స్నానానికి వెళ్లి పోయింది శ్యామల.

వాళ్ళతో ఏదైనా మాట్లాడక పోతే బాగుండవన్నట్లు పేపరు ప్రక్కన పెట్టేసి కుదురుగా కూర్చుంది సురేఖ మాటల కోసం వెతుక్కుంటున్నట్లు.

‘మా తమ్ముడు రోజూ వస్తాడా,’ యధాలాపంగా అడిగినట్లు అడిగింది

శకుంతలమ్మ సంభాషణకే పువ్వు కమిస్తూ సరోజ తల వంచుకుని దుప్పటి కొనలు మెలిపెడుతోంది. సురేఖ తెల్లబోయింది. అవిడ భోరణికి. అయినా సమాధానం చెప్పాలి కదా అనిపింది,

‘అబ్బే — ఏ నాలుగు రోజులకీ ఓసారి వస్తారు’ అంది.

‘శ్యామలకి స్వాగతమ్మ మరీ ఎక్కువ — రోపల బాడీల్లాగ అజాకెట్లూ, అది సుబ్బ రంగా కనిపించేలా ఉల్లిపొరలాంటి చీరలు — అసలా పమిల బుజం మీద నిలవనే నిల వదు కదా — నా పిల్లలే ఇలాంటి వేరె వేషాలేస్తే వెన్ను చీరేసేదాన్ని.’ ఛీక్కారం చేసింది శకుంతలమ్మ.

‘ఏమిటి బాబూ ఈవిడ భోరణి — శ్యామల వింటే ఏమనుకుంటుంది.’ అని భయపడుతూ గుడ్లప్పగించి చూస్తూ కూర్చుంది సమాధానం చెప్ప కుండా — ‘అయినా శ్యామల కాస్త స్వాగత మ్మగా తయారయ్యేటూట నిజమే కాని ఈవిడ చెప్పినంత అన్యాయంగా మాత్రం వుండదు — ఈవిడకి తనంటే మంచి అభిప్రాయం లేనట్లుంది — పెద్ద కుటుంబాల్లో ఈ పోల్చి చూసుకోదలూ, అసూయపడటాలు తప్పవులావుంది’ అనుకుంది.

శ్యామల ఏ నిమిషంలోనయినా రావచ్చు నని అవిడకే అనిపించిందేమో ‘మీరు పూరంతా చూశారా?’ అంది టాపిక్ మార్చి.

‘ఆ ఏదో — ఇంకా గండిపేట వెళ్ళనే లేదు — మా కాలేజీవాళ్ళం అందరం కలిసి గోల్కొండ వెళ్ళాచ్చాం —’

‘ఇక్కడే వుంటాం కదా అని అశ్రద్ధ — మాలాపున్న నాలుగురోజుల్లో అన్నీ చూసే యాలనే ఆత్రం వుండదు.’ మధ్యలోనే అంది సరోజ.

శ్యామల తయారయి వాళ్ళు బయలు దేరేసరికి మరో పదినిముషాలు పట్టింది.

‘మీరూరండి — కారులో చోటువుంది’ అంది శకుంతలమ్మ వెళ్ళబోతూ.

‘అబ్బే వద్దండీ — నాకసలీవాళ లేచిం దగ్గరనుంచీ తలనొప్పిగావుంది’ అంది సురేఖ.

మరి బలవంతం చెయ్యకుండా వాళ్ళంతా వెళ్లిపోయారు.

(ఇంకా ఉంది)

హాస్యాని
విమల

పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు, కొత్తూరు

ప్ర: ప్రతి సినిమాలోను మీరు చూసే మత్తు చూపులకు ఈనాటి యువతరం తట్టుకోలేకపోతుంది. మీ కళ్ళలోనికి అంత 'మత్తు' ఎట్లా వచ్చిందబ్బా?

జ: అబ్బ! ఎంత ఆశ; అది దేవ రహస్యం; మీకు యెలా చెప్పడం?

జవ్వల సరసింహారావు, పాఠకొల్లా

ప్ర: మీరు కొన్ని చిత్రాలతో పీ.ఆర్. యున్ ిగా నటిస్తున్నారని చదివాను; ఏమే చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారు?

జ: సురేష్ కంబైన్స్ 'బామ్మలు చెప్పిన కథ'; 'హేమా మూవీస్' సప్త స్వరాలు', శ్రీ సరస్వతీచిత్ర 'పంచ కళ్యాణి దొంగలరాణి' చిత్రాలు.

పి. వర్మసమ్మ, జైతూరు

ప్ర: పునర్జన్మలో మీకు నమ్మక ముంటే, పచ్చేజన్మలో మీరు యేం కావాలని కోరుకుంటారు?

జ: వచ్చే జన్మంటూవుంటే నేను మగవాణ్ణిగా పుట్టి హీరోగా మీ మనస్సును దోచుకోవాలనుకుంటాను, సరేనా!

ఆర్. అప్పలంజా, అలహాబాదు

ప్ర: మన పెద్దలు 'అందం ఆడదానికి శత్రువు' అంటారు. దానితో మీరు ఏకేబ విస్తారా?

జ: అందం 'స్త్రీ లక్షణం' అనేదే నా ఆభిప్రాయం.

ఎం. ఎస్. శంకరావు, గుంటూరు

ప్ర: మనిషిమీద, మాటమీద నమ్మకం తక్కువైతే మనిషిగా బ్రతకడం వ్యర్థమంటారు. మరి తమరేమంటారు?

జ: మనమీద మనకు నమ్మకం

వ్యంగ్య చరిత్రం ధన్యమంటే తిరుతుంది అని నమ్ముతున్నాను.

మ.త్యాం వెంకటఃమణి, గూడూరు

ప్ర: మీరు ఒక చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించి, చిత్రాన్ని నిర్మిస్తే, ఆ చిత్రం బాక్సాఫీస్వద్ద 'హిట్' కాగలదని నా అభిప్రాయం?

జ: మీరు పెట్టుబడిపెట్టి చిత్రం నిర్మించి, నన్ను దైరెక్టు చెయ్యమంటే నిరభ్యంతరంగా చేస్తాను.

టి. సుబ్రహ్మణ్యం, గూడూరు

ప్ర: మనుషులు మరణించిన తర్వాత నాళ్లు మిగుల్చుకో గలిగింది మంచి మూలమే; అలాంటి మంచిని చేయటానికి

ఈ మనుషులు యెన్నడూ దొంగలు?

జ: ప్రతివాడు కోరి చెడు చెయ్యాలనుకోడు. పరిస్థితుల ప్రాబల్యంవల్ల కొందరు అలా చేసుదారని వట్టాల్సి వస్తుంది; ఈ రోజుల్లో 'మంచి' కాలం యెక్కువదండీ?

యూ. రామకృష్ణ, వెంకటగిరి

ప్ర: ఓల్సాహువగినే మీ నటన చూచి ఎగిరిపడే మగవాళ్ళను, ఏదో ఒకనాడు అన్యాయం చేసి పశ్చాత్తేమా నన్న భయం...?

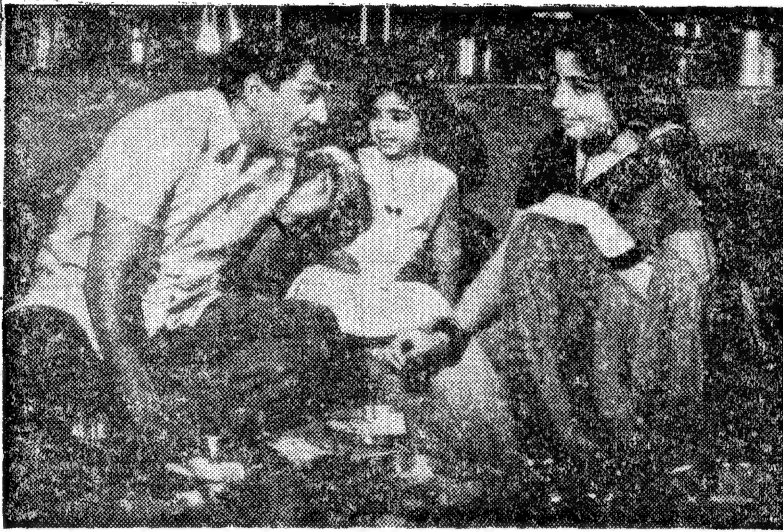
జ: ఇప్పట్లో వెళ్లను. ఇప్పటి మగవాళ్ళను రాబోయే మగవాళ్ళను కూడ అంత తేలిగ్గా వదలను. ●

— బహుమతిపొందిన ప్రశ్న —
జి.సి.సి.తారలకొసంకూడా ఒక అందాల పోటీ నిర్వహిస్తారా?

లక్ష్మి

**జి.సి.సి.తారలకూడా మనసుకే...
 గా, పోటీ ఎందుకొస్తోంది మందే
 ఎ.క్రావణకుమార్... స్వప్నాభిమ**

“అదృష్టవంతులు”లో నాగేశ్వరరావు, జయలలిత, వేడిరాజు.

చిత్రసమీక్ష:

అదృష్టవంతులు

బ్రహ్మపురిలోని తెలుగుచిత్రాల నందించడంలో ప్రథమస్థానం జగవతి పిక్చర్స్ వారికి దక్కుతుంది. తాజా ‘అదృష్టవంతులు’ చిత్రంలో కొన్ని కొన్ని సన్నివేశాలు, చిత్రీకరణ తెలుగుచలనచిత్ర రంగానికి తలమానికై నిలుస్తాయని నిర్మాతమాటంగా చెప్పచ్చు!

బాండ్ చిత్రాలమాదిరి విలన్ ని ప్రవేశ

పెట్టి చిత్రానికి చలనచిత్ర చరిత్రకి కొత్తదనాన్ని సంతరింపజేసింది జగవతి సంస్థ. అలానే, నాగేశ్వరరావు స్వయంగా రైలుమీద పోరాడటం—నటనానైపుణ్యంకే కాకుండా ఆయన ధైర్యశూన్యాలకే కూడా మచ్చుకునక అయింది. అడుగడుగునా సన్నె స్పృతో అఖిర్ క్లయిమాక్యురకు ప్రేక్షకులని ఆకట్టుకునే చిత్రమిది.

సినిమా డైరీ

- వల్లూరా పిక్చర్స్ ‘జగత్కలాపి’ బాబ్ డోర్ మాటంగు జనవరి 15, 16 తేదీలో మహాబలిపురం విమానంలో జరిగింది. అయ్యనమూర్తి దర్శకత్వంలో కృష్ణ, వాణిశ్రీ పాల్గొన్నారు. రంగారావు నాయకాడి పాత్రను ధరించే యీ చిత్రాన్ని ఏకాగ్రమేఖ్యులారా నిర్మిస్తున్నాడు.
- సురేష్ కంబైన్స్ ‘బొమ్మల చెప్పినకథ’ యూనిట్ కొడైకెనాల్ లో అఫుల్ డోర్ మాటంగు ముగించుకుని జనవరి 17 కు ముద్రానుకు చేరుకున్నారు.
- శ్రీరాజ్ ఆర్ట్స్ ఫిలింస్ చిత్రానికి సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్య పన్నివేశాలను జనవరి 16 నుండి 20 వరకు హంపిలో కె. ఎస్. ప్రకాశరావు చిత్రీకరించారు.
- విశల్ కంబైన్స్ నిర్మించే జానపద చిత్రానికి సంబంధించిన తొమ్మిదిపాటల విజయ కృష్ణమూర్తి సంగీత దర్శకత్వంలో విజయా గార్డెన్స్ లో రికార్డు చెయ్యబడ్డాయి. బి. వి. శ్రీనివాస్ డైరెక్టు చేసే ఈ చిత్రంలో జయలలిత ఎన్. టి. ఆర్. నాయకినాయకులు.
- విజయభట్ మూవీస్ నిర్మించే సాంసకృతికచిత్రంయొక్క మాటంగు జనవరి 18 నుండి సారధి స్టూడియోలో ప్రారంభమైంది. ఈ చిత్రానికి తాతినేని రామారావు దర్శకుడు, నాగేశ్వరరావు నాయకుడు.
- సారధి స్టూడియోస్ నిర్మిస్తున్న చిత్రానికి సంబంధించిన యుగళగీతాన్ని కేశవదత్త నున్న ఒక అందమయిన డాన్స్ పరిసరాల్లో వి. మధుసూదనరావు చిత్రీకరించారు. నాగేశ్వరరావు వాణిశ్రీ పాల్గొన్నారు. డి. మధుసూదనరావు నిర్మించే ఈ చిత్రానికి రాజేశ్వరరావు సంగీత దర్శకుడు.

కథ ఒక నేరస్థుని చరిత్ర. ఒకపారి నేరంచేస్తే పోలీసుల దృష్టిలో అతను ఎల్లప్పుడూ నేరస్థుడుగానే పరిగణింపబడుతున్నాడు. తత్ఫలితంగా నరకయాతన అనుభవిస్తున్నాడు. మానసికంగా చైతన్యం వచ్చినా అతనినంటిచున్న ‘మచ్చ’ భౌతికంగా వతనం చేస్తున్నది. నేరము—శిక్ష — దాని పరిణామము ఈ చిత్రంలో సోదాహరణంగా చూపించాలనే లక్ష్యాన్ని నిర్మాతలు నెరవేర్చుకున్నారు. సమాజంలో నేరస్థునికి గల స్థానాన్ని, అతని మానవత్వానికి గల విలువని ప్రస్ఫుటంచేసి ‘నేరస్థుడూ మనిషే’ అని నిరూపించగలిగారు.

ఈ వియమాలు గల చిత్రాలు మనకు కొవాలి. అందుకు జగవతి సంస్థ పూనుకుని ప్రయోజనాత్మకంగా రూపించినందుకు అభినందనీయులు. బాక్సాఫీసు దృష్ట్యా మాత్రమే కొంత మరుగుపడిపోయినా, ఉత్తమ సంస్కారం చిత్రం అద్యంతమూ కనిపిస్తుంది.

కథానాయకుడికి ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యమున్న ఈ చిత్రంలో నాగేశ్వరరావు నటన అద్వితీయం. నాగేశ్వరరావులో నిజమైన ‘హీరో’ను ఈ చిత్రంలో చూడగల అదృష్టం ప్రేక్షకులకు కలుగుతుంది. కథానాయకగా జయలలిత ఎంత మురిపెంగా, నటిస్తుందో అంతకంటే ముచ్చటగా నటించి ప్రేక్షకులకి ఉత్సాహం కలిగిస్తారు నాగేశ్వరరావు. సూర్యకాంతం, పద్మనాభం, గీతాంజలి, ఛాయాదేవి అందించిన పోష్యం తలుచుకున్నప్పుడల్లా నవ్వుపుట్టించేదిగా నిలుస్తుంది. విలన్ గా జగ్గయ్య పాత్రోచితంగా నటించి కొత్తదనాన్ని పోషించారు. పోలీసు అధికారిగా గుమ్మడి పాత్రకున్న తక్కువ అవధుల్లోనే చక్కని నటన ప్రదర్శించారు. మిగతా ముఖ్య పాత్రలని రేలంగి, ప్రభాకరరెడ్డి, సత్యనారాయణ, విజయలలిత, సరసంగా పోషించారు.

‘ముముక్షుద్వంటే చేదా...’ అనే పాట సాహిత్యంలోనూ బాణీలోనూ నేటి పాటల్ని తలదన్నే పాట. మహదేవన్ పసందైన సంగీతానికి ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలు. వి. మధుసూదనరావు దర్శకత్వంలో ఉత్తమంగా చిత్రీకరించిన ‘అదృష్టవంతులు’ నిర్మాత వి.రాజేంద్రప్రసాద్.—పికె రాజు

ఈ వారం నా నరేచారం ప్రసాద్
స్టూడియోతో ప్రారంభమైంది. నేను వెళ్లిన
స్టూడియోలు. అక్కడ నేను మాచిన
ఘాటెంగులను మీకూ తెల్పుతున్నాను.

రామచంద్రరావు పద్మనాభాన్ని రాని
కొండలరావు యింటికి పెళ్లిచూపులకని
తీసుకొస్తాడు. పద్మనాభాన్ని కొండలరావు
చూస్తాడు.

పద్మనాభం : ననుస్కారమండీ.

కొండ : కూర్చోండి బాబూ! ఏమేరు?

పద్మ : ఎ. బి. సి. డి. ఎస్...అండీ.

కొండ : అదేం పేరోయ్; ఏదన్నా
ఫ్రైడ్ కంపెనీలో పనిచేస్తున్నావా ఏమిటి?

పద్మ : లేదండీ, పూర్తిపేరు అయ్య
గారి బాలచంద్ర దిగంబర ఈశ్వర
పల్లెటూరు...

కొండ : బాగుంది బాబు!

కొండలరావు సహధర్మవారిణి రాధా
కుమారి మరికొన్ని ప్రశ్నలు వెయ్యసాగింది.

రాధ : ఏం చదువుకున్నావు నాయనా.

పద్మ : కాలేజీలో చేరి మానేసానండీ.

రాధ : మానేసి యిప్పుడేం చేస్తు
న్నావ్ ?

పద్మ : ఉద్యోగం పురుష లక్షణం.
అందుకని లక్షణంగా పుద్యోగం చేసు
కుంటున్నా.

కొండ : భేష్; బాగా చెప్పావ్! ఓసారి
మా అత్తగారు చెప్పినట్లు.

రాధ : అయితే అమ్మా, నాన్న.
లోబుట్టువులు.

పద్మ : ఎవ్వరూ లేరండీ; ఏకాకిని.

కొండ : ఏకాకి ఏమిటోయ్, మేమంతా
లేమూ,

రాధ తన కూతురు రమను పిలు
స్తుంది. (ఆ పిలుపుకు కుక్కపిల్ల
వస్తుంది) దాని వెనకాలే రమాప్రభ
వస్తుంది. పద్మనాభం, రమాప్రభ
ఒకరినొకరు చూసుకుంటారు.

పద్మనాభం : అత్తగారూ, మార
గరూ! ఓ చిన్న విషయం, ఎంతివైనా
మేము రికాకాలం వాళ్లం గదండీ. అందు
కని మారుచులు, అభిరుచులు మావి;
ఓసారి నేను రమతో ఏకాంతంగా మాట్లా
డాలి. అందుకని... ఈ సన్నివేశం గోపాల
క్రిష్ణా, పిక్చర్స్ నిర్మిస్తున్న 'కథా
నాయకుడు' చిత్రంలో మీరూ చూస్తారుగా,

ని ని మా

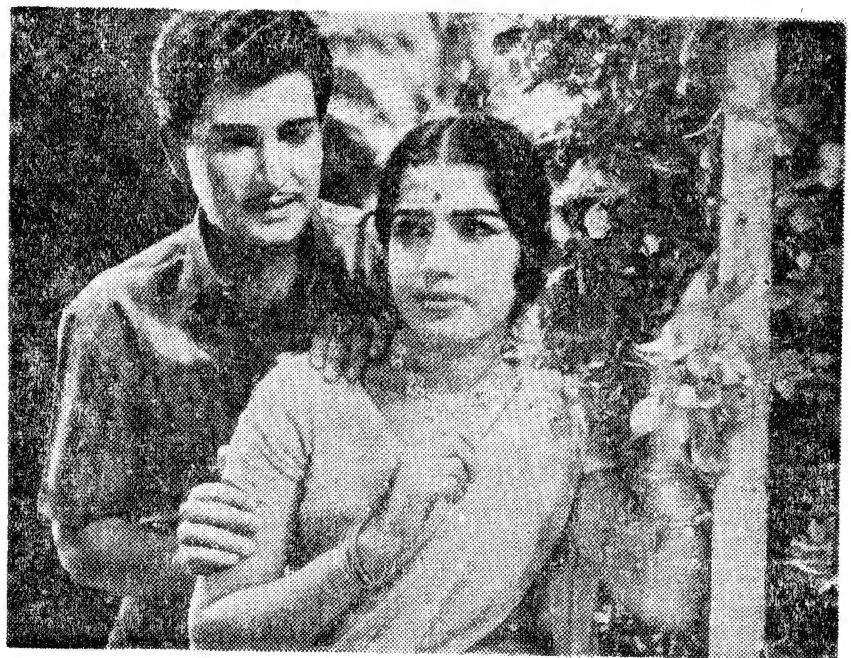
పద్మనాభం కోరికను కాబోయే మామయ్య
రావీకొండలరావు మన్నించాడా; రమాప్రభ,
పద్మనాభం యేం మాట్లాడుకున్నారు
అనేడి విషయాల్ని పైవారం తెల్పు
కుందాం. కె. హేమాంబధరరావు దర్శ
కత్వం వహిస్తున్న యీ చిత్రంలో జయ
లలిత, రామారావు నాయకినాయకులు.
ముళ్లపూడి కథకు భమిడిపాటి సంభాష
ణలు కాఫీకి చక్కెరలా కుదిరాయి; ఆర్కటు
కృష్ణ. సంగీతాన్ని రాజు, కెమరాను స్వామి
నిర్వహిస్తున్న యీ చిత్రాన్ని గోపాల
క్రిష్ణ నిర్మిస్తున్నాడు. ఈ చిత్రం
ఫిబ్రవరినెలలో పూర్ణాపిక్చర్స్ వ్యా విడుదల
కాగలదని పూహించ బడ్తోంది.

* * *

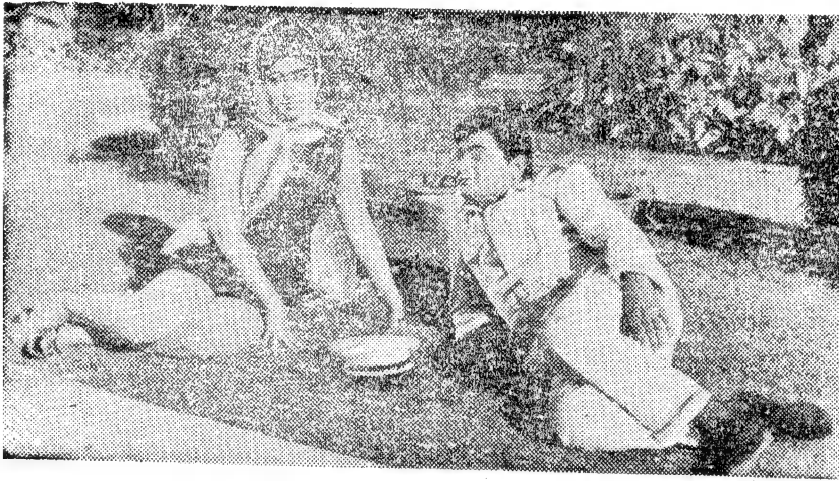
ప్రసాదేనుండి ఎ. వి. ఎం. కు వెళ్లాను.
మొదటిఫ్లోర్ లో బాలాజిఫిలింస్ ఘాటెంగు
జరుగుతున్నట్లు తెలిసి లోపలికెళ్లాను.
నేను వెళ్లిన సమయానికి రాజసులోచన,
శోభన్ బాబులు పరస్పరం మాట్లాడు
కోవడాన్ని చూచాను. శోభన్ ముఖంలో
నిరాశ, నిస్పృహలు, రాజసులోచన పద
నంలో అమాయకత్వంతో కూడిన విషయం,
వికేకం గోచరించింది: వీల్లదర్శనా యిలా

చర్చించుకునే సమస్యను తెల్పకందామని
కాస్త దగ్గరగా వెళ్లాను, నా ప్రక్కనేవున్న
బి. ఎల్. ఎస్. ఆచార్యను ఏమిటిది అని
అడిగాను. ఆయన చెప్పినదాన్ని మీకు
తెల్పుతున్నా.

ఎస్. వి. రంగారావు, రాజసులోచన
అన్నా, చెల్లెళ్లు; తన చెల్లెలిని అల్లారు
ముద్దుగా చూచుకుంటూ వుంటాడు
రంగారావు: ఆమె యేం కోరినా కాదనలేడు
రంగారావు; వాళ్ల ఎస్టేటు మేనేజరు
శోభన్ బాబు; చురుకైనవాడు; అందగాడు
అయిన శోభన్ కు రాజసులోచన మన
సిచ్చింది; ఇద్దరూ తియ్యటికలలు కంటారు;
ఇలా యెన్నాళ్లు వుండడం, మనపెళ్లి
వెంటనే జరగడం మంచిదని యిద్దరూ
భావిస్తారు, నేను యేం చేసినా
మా అన్నయ్య మెచ్చుకుంటాడు, నా
మనస్సును పుల్లన పరచడమే
మా అన్నయ్యకు ముఖ్యం; 'బాగా చదువు
కున్నాడు, అందగాడు, మన అంతస్తుకు
తగ్గవాడు యెడయినా సరే నీ మన
స్సును దోచుకుంటే నీ యిష్టానికి అడ్డం
వుండదమ్మా' అని మా అన్నయ్య నాతో
చాలాసార్లు అన్నాడు అని శోభన్ లో రాజ
సులోచన అంటుంది. ఏమిటి, అంకస్తా,
నీ వెక్కడ? నే వెక్కడ? నాగలోకానికి,

'అన్నదమ్ములు'లో కొత్తనటుడు నాగరాజు, కొత్తనటి సుమ.

‘భలేఅబ్బాయిలు’లో గీతాంజలి, రామ్మోహన్.

నక్కకు సామ్యం యెలా కుదురుతుంది ; ఈ విషయం మీ అన్నయ్యకు తెలిస్తే పెళ్లి కాదుగదా తగిన శాస్తి జరుగుతుంది; ఇక మనిద్దరం భగ్గు ప్రేమికులుగా విడిపో వల్సిందే అంటాడు శోభన్.

ఈ సన్నివేశంలో దర్శకుడు సి. ఎన్. రావు అర్జిస్తుల వద్దనుండి చక్కటి ఫలి తాన్ని పొందగల్గాడు. ఈ చిత్రానికి మూలం తిరుమారన్ వ్రాసిన ‘కిల్లర్ నర సింహన్’, తెలుగులో సంభాషణలను చక్కటి శైలిలో బి. ఎల్. ఎన్. ఆచార్య వ్రాసాడు. సంగీతాన్ని రాజేశ్వరరావు విప్పి స్తున్న యీ చిత్రంలోని ముఖ్య పాత్ర లను రంగారావు, శోభన్బాబు, రాజసులో

సినిమా

చన, విజయనిర్మల, చలం, రమాప్రభ, బాలకృష్ణ, విజయలలిత పోషిస్తున్నారు. సి. ఎన్. రావు దర్శకత్వం వహిస్తున్న యీ చిత్రాన్ని కొటపాటి మునయ్య, పి. కె. రామయ్య, జె. ఎన్. హుసేన్ నిర్మిస్తున్నారు. ‘ఆటబొమ్మలు’ నిర్మాతల్లో ఒకరయిన టి. నరసింహారెడ్డి సమర్పించే యీ చిత్రం ఎ. వి. ఎం. స్టూడియోలో శరవేగంతో తయారౌతుంది.

* * *

ఎ. వి. ఎం. నుండి వస్తుంటే నేపథ్య గాయని సుశీల కారు విజయా గార్డెన్స్లోకి

వెళ్ళడాన్ని చూచాను. నేనుకూడ గార్డెన్స్ లోకి వెళ్లాను. అప్పుడే టి. వి. రాజు తన సహాయకుడు విజయా గార్డెన్స్లో పాటకు పువయోగించవలసిన వాయిద్యాలను గురించి మాట్లాడుతూ వున్నాడు; నన్ను మాడగానే యిద్దరూ ‘రండి రండి మీరు రాకపోతే యివాళ మిమ్మల్ని యెలాగయినా రప్పించాలను కున్నాం’ అన్నారు. ఏమిటి విశేషం అని అడిగాను. ‘ఈ రోజు సుశీల పాడబోయేపాటను మీరు వినితీరాలి’ అన్నారు. ఇలా ఒక ప్రక్క మా సంభాషణ కొన సాగుతూ వుంటే, వాయిద్యాల విజృంభణ

‘దేవుడిబిచ్చిన భర్త’లో బోటిలక్ష్మి.

మరో ప్రక్క మనస్సును యెక్కడికో తీసి కెళ్లింది. టి. వి. రాజు ‘రెడ్డి’ అనడం, సుశీల తన కోమలకంఠాన్ని విప్పి పాడడం ప్రారంభమైంది. అమె యేం పాడిందో మీకూ తెలుసుకోవాలని వుంటుందిగా.

నలుగురు నవ్వేరారా! గోపాలా నడివీధిలో నాకడ కొంగులాగిన...

చల్ల, చిలికేవేళ చక్కలిగించేసి దండలల్లేవేళ రెండు కళ్ళామూసి ఒంటిగ యేమన్న ఊరకుంటినిగాని రచ్చనట్టున నన్ను రవ్వచేయ పాడి

కాదు లేరా! ...నలుగురు

ఈ పాట శ్రీ రాజ్ అర్బుఫిలింస్ నిర్మి

31-1-69

‘ఐంగారుపంజరం’లో వాణిశ్రీ, శోభన్ బాబు.

స్తున్న తొలి చిత్రం లో మీకు విప్పి
స్తుంది. ఈ పాట చిత్రీకరణకు పునూరు
సలభైవేల రూపాయలు ఖర్చు గావచ్చునని
అంచనా వెయ్యబడ్డారు. కె. ఎన్.
ప్రకాశరావు దర్శకత్వంలో తయారవుతున్న
యా చిత్రాన్ని సుంకు వల్లి విరివి
స్తున్నాడు.

/ *

*

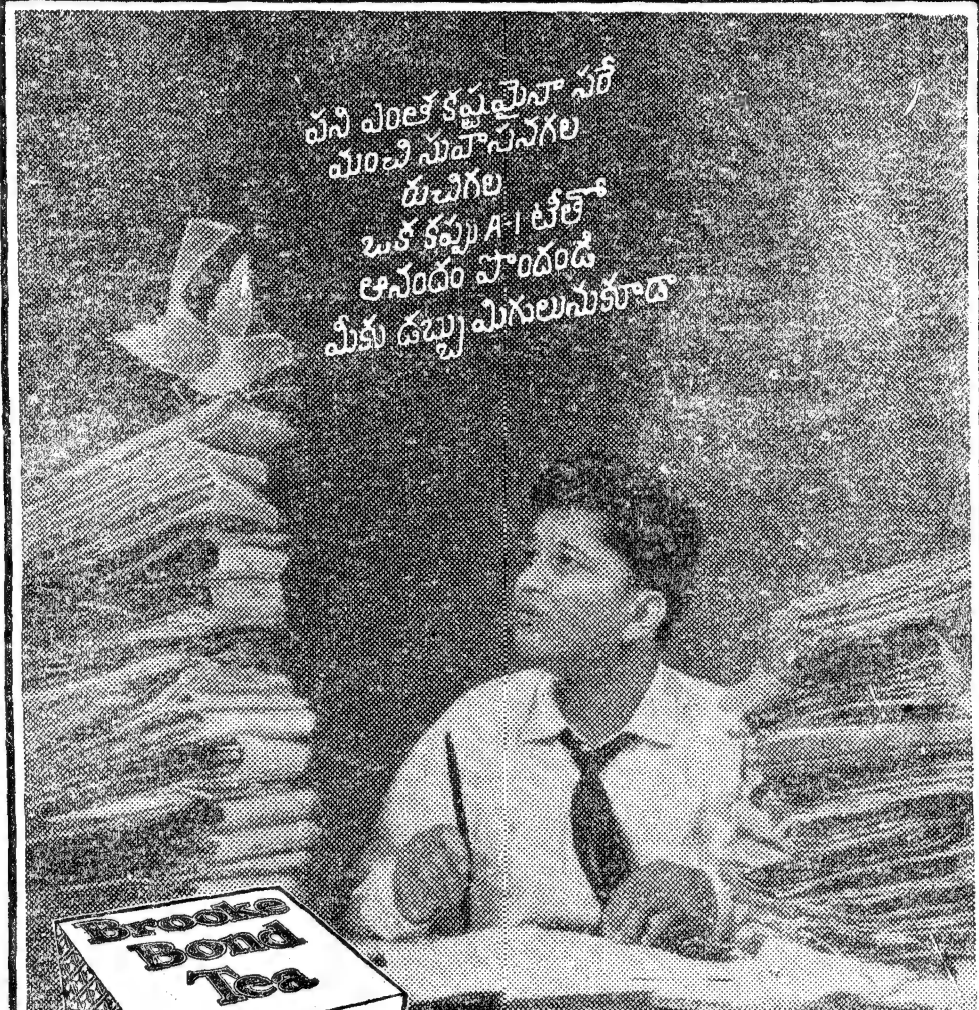
*

గార్డెన్స్ లో పాటించిన వచ్చేసరికి నరగా
ఓంటిగంట అయింది. కడుపు 'క్యాన్
క్యాన్' అనేసరికి గీతాలో భోజనం ముగించు
కున్నాను. ఒక అరగంట విశ్రమించి ఆ
పైన వా కళ్లను వీసన్ స్టూడియోకి
పోవచ్చాను. ఆ రోజు అక్కడ 'భలే అబ్బా
యిలు' షూటింగు మూలమే జరుగుతూ
వుంది. సెట్టునుండి కమ్మటిపాట వినిం

చింది. ఆ పాట మీనోట విన్నదేందుకు
యింకా టైం వచ్చింది గదా. ఇప్పటికి
ఆ పాటయొక్క సాహిత్యాన్నిమాత్రం తెల్పు
తున్నాను.

పదవే పోదాము
వల్లెటూరికి మనము
బస్తీకి తెచ్చి నన్ను
బాధం పాలేజ్జావు.

పని ఎంత కష్టమైనా సరే
మంచి సుహృదుల
రుచిగల
బ్రూక్ బాండ్ A-1 టీతో
ఆనందం పొందండి
మీకు డబ్బు మిగులునుకూడా

బ్రూక్ బాండ్ A-1 డస్ట్ టీ
హెచ్చు కప్పుల మంచి టీ

వదరా మామయ్య
వల్లెల్లో ఏముంది
ప్రతిరోజు అమ్మకాను
పార్టీల గొడవుంది.

మీరి, ఫంటసాల పాడిన యీ పాటకు
రేణు, రాములు అను అభినయ కౌశలంతో
పాటయొక్క ఔచిత్యాన్ని కళ్ళకుకట్టినట్లుగా
చూపించారు. ఒకరికి బస్ జీవితంపై
అసక్తి, మరొకరికి వల్లెవాసంతో అను
రక్తి. ఇక్కడ (బస్ లో) వుండే కలిగే
సదుపాయాలను రేణు విడమర్చి చెప్పితే,
వల్లె జీవితపు సౌఖ్యాన్ని రాము విశద
పరుస్తాడు. ఈ పాట 'భీలే అబ్బాయిలు'
చిత్రంలో యే సందర్భంలో వినిపిస్తుందో
మీకు చెప్పాలిగా. గుమ్మడి వెంకటేశ్వర
రావు కుమారం జన్మదినోత్సవ సంద
ర్భంగా యీ నృత్యనాటిక యేర్పాటు
చెయ్యబడుతుంది. పేకేటి శివరాం దర్శ
కత్వంలో సర్వసంరంజకంగా తయారై
రావు యీ చిత్రాన్ని తోట నుబ్బా
రావు నిర్మిస్తున్నాడు. పినిసెట్టి రచన,
ఫంటసాల సంగీతం, చిట్టిబాబు కెమరా
విద్యహిస్తున్న యీ సాంఘిక చిత్రంలో
విజయ, గీతాంజలి. కృష్ణ, కృష్ణారాజు,
రాంమోహన్, గుమ్మడి, భూలిపాళ, పట్ట
నారాయణ. ఛాయాదేవి ముఖ్య పాత్రలను
ధరిస్తున్నారు.

* * *

సినిమా

వీనస్ నుండి యింటికి వస్తూ పోయన్
రోడ్డులో వున్న గీతాంజలి యింటికి
వెళ్ళాను. అప్పుడే ఆమెకూడ కారుదిగి
యింటిలోకి వెళ్ళింది. ముఖం లంతా
వాడిపోయివుంది; తలవెంట్రుకలు గజిబిబిగ
ముఖంపైకి వడివున్నాయి. ఏమిటమ్మా.
వంటలో బాగోలేదా అని గడిగను. అబ్బే,
కాదండీ: యిప్పుడే కొడైకెనాల్ నుండి
వస్తున్నాను. ప్రయాణ బడలికవల్ల
యిలా వున్నాను అంది. మీకు అభ్యంతరం
లేకపోతే అక్కడ జరిగిన విశేషాలను చెప్ప
గలరా అని ప్రశ్నించాను. ఓ, ఎన్ అంటూ
చెప్పసాగింది. 'బొమ్మలు చెప్పినాధ'
మాటింగుకోసం నేను, కృష్ణ వెళ్ళాము
కృష్ణను ఏడిపించేపాట నాకదాన్ని దర్శ
కుడు విశ్వనాథం చిత్రీకరించాడు. మీరు
పాడినపాట జ్ఞానకం వుందా? వుంటే
చెప్పండి అని అడిగాను.

జోడునీవే నాతోడు

రమ్మని అంటే పరికపు

వదలను యీవేళ విన్ను

వదలను విన్ను అంటూ కృష్ణను
కవ్వస్తూ, ప్రేమించమని అరిస్తాను. మా
మాటింగు చూడడానికి కొందరు దొరల
వచ్చారు. వాళ్ళు కండల దేరిన జలాధ్యక్షులు-
వాళ్ళను చూపినప్పుడు 'చిలకడ దుంప'

మీకు తెలుసా?

వద్మశ్రీ శివాజిగణేశన్ వద్ద ఒక
బంగారు తాళపుచెవి వుంది. అతడు
అమెరికా వెళ్ళినప్పుడు నయాగరా
మేయరు దాన్ని ఇచ్చాడట.

జయలలిత సినిమా వరిశ్రమకు
జీవనాడిలాగా వుంది. 'నాగేశ్వరరావు,
రామారావు, శివాజి, ఎం. జి ఆర్,
రవిచంద్రన్, జయశంకర్ లతో నటించే
యేకైక కథానాయిక ఈమె ఒక్కరే
నటుడు టి. ఎన్. ముత్యయ్యకు
స్టూడియోలోకి వెళ్ళేటప్పుడుగా,
స్టూడియోనుండి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు
పాదరక్షలను వదిలిపెట్టి, భూమాళకు
సాష్టాంగ నమస్కారం చెయ్యడం
అలవాటని తెలుస్తూంది.

రాణి రిక్మియేషన్ నాటకాలకు
సంగీతాన్ని వినిపించే కుమార్
ప్రస్తుతం సినిమాలకు కూడ సంగీ
తాన్ని సమర్పిస్తున్నాడు. అలాగే రేఖా
అండ్ మురళీ ఆర్ట్స్ నాటకాలకు
సంగీత దర్శకుడిగా వుండిన కోదండ
సాణి యిప్పుడు ప్రముఖ సినీ సంగీత
దర్శకుడిగా ప్రశంసలందుకుంటున్నాడు.
ప్రముఖ నటి కె ఆర్. విజయ
అనలు పేరు ద్వైతనాయకి అని మీకు
తెలుసా?

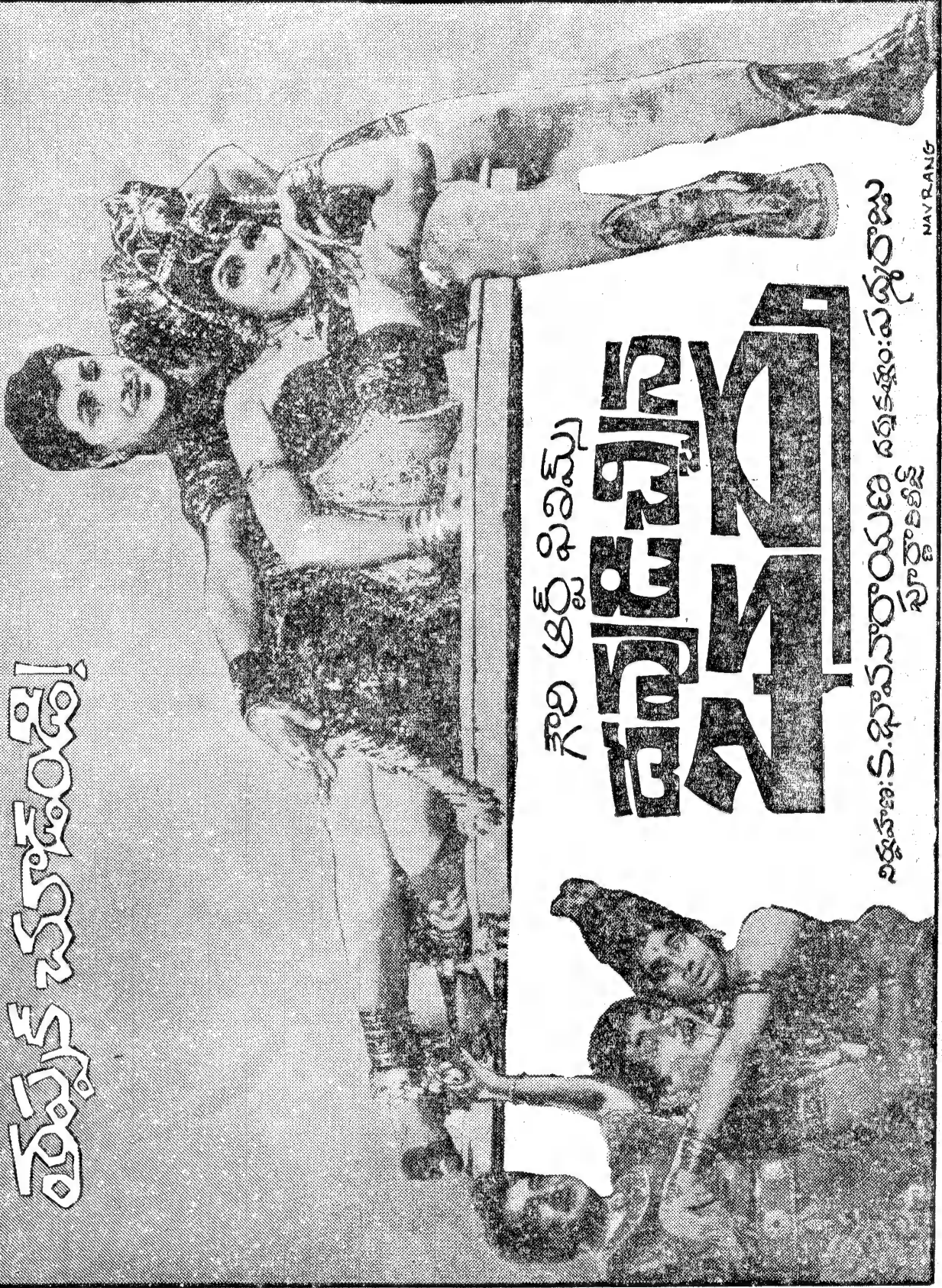
రాజకపూర్ నిర్మిస్తున్న 'మేరా
నాన్ జోకర్' హిందీ చిత్రంలో
పాల్గొనడానికై ఒక పెద్ద సర్క్యూస్
కంపెనీ తీసుకురాబడింది. ఈ కంపెనీకి
కొన్ని లక్షలు ఖర్చవుతూ వుండటం.

సహివరహౌస్ కు ప్రతిదినం
అసంఖ్యాకమయిన పుత్రురాలు అభిమాన
ప్రేక్షకులవద్దనుండి వస్తాయట.
అవన్నీకూడ చిన్నపిల్లల వద్దనుండి,
వయస్సు మళ్ళిన వారివద్దనుండి
వస్తున్నాయట.

'బందిపోటు దొంగలు'లో నాగేశ్వరరావు.

హమ్మక్ మరణంకో!

కలి కర్మ ఫిలిమ్స్

కలి

నిర్మాత: S. భిమనారాయణ సమకాలం: పద్మరాజు స్టూడియోస్

NAV RANG

'బొమ్మలు చెప్పిన రథ'లో కృష్ణ, గీతాంజలి.

దయనా పూజవదం వాడివుండే యీ పాటకి నా వీపు విమానమోత మ్రోగుండేదే నని కృష్ణతో అన్నాను' అంది గీతాంజలి. ఆమెను చూస్తే జాలివేసింది. ఆమెను మరి మరి విసిగించడం యిష్టంలేక సరే వస్తానంటూ బయల్దేరాను. సేను ఎత్తాము లాడిన చేరుకునేసరికి ట్యాక్సీఒకటి రాసాగింది. ఆ ట్యాక్సీని అపే అడయారుకు పానివ్వమన్నాను.

* * *

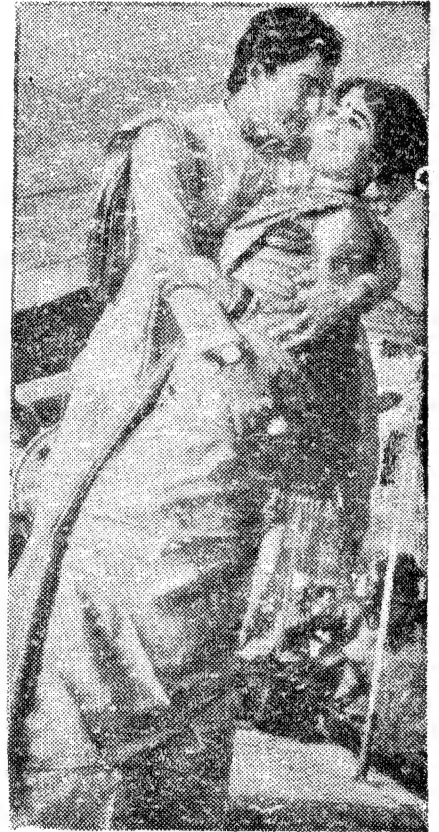
అడయారులోని ఫగ్గెరోడ్డులో అంజలి దేవి బంగళాపుంది; గేటు లోను కుని యింటాకి వెళ్లసరికి వరండాలో సహకార దర్శకుడు శేఖర్ కన్పించాడు; అంజమ్మ వున్నారా' అని అడిగాను. లేదంటే,

సినిమా

గోల్డెన్ కు వెళ్లింది; ఆది నారాయణ వున్నారు, కల్సుకుంటారా అని నన్ను మేడ పైకి తీసికెళ్లాడు. ఇద్దరం కుశల ప్రశ్నలు వేసుకున్న తర్వాత అసలు విషయాన్ని లేవదీసాను. మహాకవి క్షేత్రయ్యను నిర్మిస్తున్నారా? అని అడిగాను లేదు. యిప్పట్లా కుదరదు. అందుకే రెండు సాంఘికాలను తయారు చెయ్యడానికి పి. పి. ర్ అవుతున్నాను' అని చెప్పి 'ఒకదాన్ని మార్పిలో చిన్న తరాగణంలో ప్రారంభిస్తాను. మరొకదాన్ని నాగేశ్వరరావుతో సెప్టెంబరులో మొదలెట్టాలనుకుంటున్నాను. అది యిప్పటి ప్లాను. మనం నిమిత్తమాత్రు

లం: అంతా ఆ భగవంతుడిచేతుల్లో వుంది' అని ముగించాడు. 'మొదటి చిత్రంలో మాతృత్వంయొక్క వైశిష్ట్యం కథాంశంగా వుంటుంది. రెండవ చిత్రంలో బిగువయిన కథాగమనం + సరస సంగీతం ప్రధానాంశంగా వుండగలదు' అని కూడా చెప్పాడు. భోజనానికి వేళ అయ్యేసరికి వస్తానంటే అని చెప్పి ట్యాక్సీని పాంఛిబజారుకు మరలించాను.

* * *

క్రీరాన్ ఆర్ట్ ఫిలింస్ లో
షీలా, భోభన్ బాబు.

భోజనం ముగించుకుని హబిబుల్లా రోడ్డుకు వెళ్లాను. అప్పుడే గుమ్మడి కారు వచ్చి ఆగింది. రండి, కాస్త పులిహారాతినండి అంటూ లోపలికి పిల్చుకుపోయాడు. నేను విలేఖరినిగదా. నా నోరు పూరకవుండదుగా. 'మిప్రోగము కాస్త చెప్తారా?' అని ప్రశ్నించాను. 'జనవరి 15 వ నెల్లూరు ఫిలిం జర్నలిస్టు అసోషియేషన్ విరహాస్తున్న నాటక, నాటిక పోటీలకు అధ్యక్షుల హాంపడానికి (యారోజేనన్నమాట) వెళ్తున్నాను, 16,

'సతైకాలపు సత్తయ్య'లో జేబి రోజారమణి, విజయలలిత, చలం.

17 ఫల్గుణ మాటెంగుతుంది. 19 కి వస్తుంది. పి. ఎ.సి; విజయభట్, చిత్రాల
వరంగల్కు వెళ్లి అక్కడ ఫిలింప్రేక్షక మాటెంగు ప్రతినెలా జరుగుతున్నాయిగా
సంఘానికి ప్రారంభోత్సవంచేసి 20 వ అన్నాడు. థ్యాంక్స్; వస్తానని చెప్పి
మద్రాసుకు వచ్చి శ్రీ దేవి మాటెంగులో ప్రక్కనేవున్న జగపతి ఆశీసులోకి అడుగు
పెట్టాను.
పాల్గొని 21 కి హైదరాబాదుకు వెళ్తు
న్నాను' అన్నాడు. 'హైదరాబాదులో ఎన్ని
రోజులుంటారు?' అని అడిగాను. 'ఇక పై
వెళి 20 రోజులు అక్కడే ఉండాలి

వస్తుంది. పి. ఎ.సి; విజయభట్, చిత్రాల
మాటెంగు ప్రతినెలా జరుగుతున్నాయిగా
అన్నాడు. థ్యాంక్స్; వస్తానని చెప్పి
ప్రక్కనేవున్న జగపతి ఆశీసులోకి అడుగు
పెట్టాను.
* * *
'అదృష్టవంతులు' చిత్రం పూర్వపు
బాక్సాఫీన్ కలెక్షన్ రికార్డులను అధిగ

మించినందుకు నా అభినందనలు నిర్మాత
రాజేంద్రప్రసాద్కు తెల్పాను. 'అవ్వతి
కార్యక్రమం ప్లాన్ చేస్తున్నారా?' అని
ప్రశ్నించాను. అయ్యారేకీ. ఎత్తి
నబెట్టుకు; మరి ఆర్మీను కౌన్సిల్ను
సర్దుబాటు అయితే వెంటనే మరో
చిత్రాన్ని ప్రారంభిస్తాను అన్నాడు.
రాజేంద్ర ప్రసాద్.
* * *

సిరిటోన్ సులభమైన పోటీలో పాల్గొనండి

(మద్రాస్ ఆంధ్ర, రాష్ట్రములలో నివసించువారు మాత్రమే టోటీలో పాల్గొనవలయును)

ప్రకటించబడిన విహారులు :

ఆరు ఐచ్ఛిక బారన్ బ్రాన్స్ నిర్దేశించబడిన
ఆరు టీరియంట్ టేబిల్ టానులు
పదిహేను టైల్ టేక్ ఈగర్ ప్రాస్కులు
ముప్పై కస్టమైజ్డ్ విహారులు.

మీరు పోటీపడవలసినది,
ఈ దినము ఇచ్చిన పోటీలో ప్రసిద్ధ పానీయ గుణవిశేషాలు,
మీకు వచ్చిన వరుస క్రమంలో వ్రాయండి
సిరిటోన్ నుండి పానీయమును ఎందువలననగా

1. అజ్ఞాతకరమైన కాఫీ సువాసన
2. అనందపరమ టాక్ రేట్ మనాపక్షే
3. అద్భుతమైన రుచి
4. మంచి అదనపు ఆహారశక్తి
5. సమస్యతో పోరాడటం పోషకశక్తి
6. పెంపక కరగిపోయే గుణము
7. పిల్లలందరూ యిష్టపడేది.
8. అనారోగ్యము నుండి కోలుకొనువారికి పరిష్కారము
9. అరోగ్యవంతులకు అత్యవశ్యకమైనది.

మీరు పేర్కొన్న విధానములో సిరిటోన్ కచ్చితమైన అనుగుణమున్నదానను అత చేర్చి పంజాబీ కత్తితో
కూపను లేనియడల కొన్నచోట అడిగిపుచ్చుకొనండి. మీరు సిరిటోన్ ఎందుకు బాగా వచ్చుతుందో ఎనిమిది
వ్రాయండి మీరువలసినది ఒక వాక్యము వ్రాయండి. నిబంధనలు : 1. ఒక్కొక్కరు కావలసినన్ని ఎంట్రిలు
కంపనమృతాని ప్రతి ఎంట్రి పారంట్ ఒక కూపను అత వరకు వంపారి. 2 మీ పేరు, నిరువాను ఇంట్లో
వృష్టముగా (పెద్ద) అక్షరములలో వ్రాయవలెను. 3. అన్ని ఎంట్రి పారములు 30.4.39 తోపుగా దిగుత
నిరనామకు చేరారి. 4. ఎంట్రి పారములు, ప్రసిద్ధ పత్రికా సంపాదులవలె పరిశీలించబడి, శ్రేష్టమైనది
ఎన్నిక చేయబడుతుంది. నారికి కుది నిర్ణయము. 5. సిరిపాల్లో పని చేయువారు, వారి బంధువులు, వారి
ప్రకటన వేర్వేరుగా ఈ టోటీలో పాల్గొనుటకు అర్హులు కాదు. 6. పరికములు ప్రసిద్ధ తెలుగు, యంగ్లీషు, కన్న
భాషలలో ప్రకటించబడును. 7 మీరు కొన్నచోట బ్యాండ్లతో తీసుకొని జారిత పక్షంకి
ముగింపు తేది 30.4.39

Alanta

దిరువానా సిరిపాల్

287, తంబు, చెట్టి వీధి, మద్రాస్ 15, ఇన్ క్విరీయర్ ఎన్క్విరీట్ పోస్టు విజయవాడ. 7 లేక, మూ వగర్ ప్రొడక్ట్ బాంబే

నేరు
విలాసము

'కథానాయకుడు'లో జయలలిత, రామారావు.

నాట్యతార కల్యాణి

కూచిపూడి నృత్యాన్ని సుశిక్షితంగా అభినయించే నేర్పును ఓర్పుతో నేర్చుకున్న కుమారి కల్యాణి అతిత్వరలో ఆంధ్రప్రదేశ్

అంతటా తన నృత్యకళాభినయంతో ప్రేక్షకుల్ని ముగ్ధులై చేసేందుకు సంసిద్ధురాలౌతుంది. అందుకే ప్రతిరోజూ యింటా ఉదయం, సాయంత్రం ప్రాక్టీసు చేస్తున్నానంటి అంది. శ్రీ.ఎం. జి. ఆర్, జగ్గయ్యల

కల్యాణి,

సమక్షంలో అరంగేటం జరిపి తన సృష్ట్యంతో వారిని మైమరపించి విజ్ఞాన ప్రశంసలనందుకుంది. దేముడిచ్చిన వరంగా భావించి తన నాట్యకళా కౌశలాన్ని మీ అందరికీ అగువర్చి, మీ ఆశీర్వాదాన్ని అభిమానాన్ని పొందాలనుకుంటుంది. 'అరంగేటం' చేసిన రోజున ప్రేక్షకులు ఆమె 'భామాకలాపం' చేస్తూ ప్రదర్శించిన అభినయానికి పోలు దర్దరిల్లేట్టు హర్షధ్వనాలను, కరతాల ధ్వనులను చేశారు.

'నర్తనరాలు'లో విజయలలిత.

నటనకన్నా నాట్యంలో శ్రద్ధ నిక్కువ చూపాలి. శేకపోతే ప్రేక్షకుల్ని ఆకట్టుకోవడం కష్టం అంటుంది కల్యాణి... కూచిపూడి మాత్రమేగాక కథక్, జానపదం, భరతంలో తనే యింటిదగ్గర సాధన చేస్తున్నానంది.

నాట్యంలోనేగాక నటనలోకూడ ప్రావీణ్యతను కనబర్చే శక్తి ఉన్నా, నిర్మాతలు, దర్శకులు తగిన ప్రోత్సాహం కనబర్చక పోవడం ఆశ్చర్యంగానే వుంది.

—శ్రీనివాస్

అ వి - యి వి ...

ఢిల్లీలో సంక్రాంతి సంబరాలు

తెలుగు సాహితీ సభ్యులు ఢిల్లీలో సంక్రాంతి వేడుకలు ఘనంగా జరుపు కున్నారు. ఆచార్య గంటిజోగి సోమ యాజులుగారు సంక్రాంతి వండుగు విశేషాన్ని వివరించారు. బాలాంత్రపు రజనీకాంతరావు, వాకాటి పాండురంగారావు మహీధర నళిని మోహనరావు, ఇలపాపులూరి పాండురంగ రావు, రవిమాతల సత్యనారాయణ మొదలైనవారు కావగనం చేశారు. శ్రీయుతులు మోతీలాల్, పమిడి ముక్కుల రామాలావు, రాజారెడ్డి బృందం వివిధ వినోద ప్రదర్శనలతో సభికులని ఆనంద పరిచారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాచారశాఖ డాక్యుమెంటరీ ప్రదర్శించారు. తెలుగు సాహితీ సౌక్రటరీ నళినిమోహన్ వందన సమర్పణతో సభ ముగిసింది.

ఉగాది కల్చరల్ అకాడెమీ

పేరుకు ఉగాది కల్చరల్ అకాడెమీగాని ప్రతి తెలుగు వండుగనీ ఘనంగా జరిపే పాంస్కృతిక సంఘమిది. రెండురోజుల సంక్రాంతి వేడుకల కార్యక్రమం అందు కొక ఉదాహరణ. ఇంటర్నేషనల్ ఆర్కైవ్స్ బృందం లలిత సంగీత కచేరీ, కుమారి లి. ఆర్. లత, శ్రీ బి. బసవేశ్వర్, శ్రీ కె. వేంకట్రావుల సాటకచేరీ ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణగావున్న ఈ కార్యక్రమాలలో— బి. కామేశ్వరి, వెంకటజోగారావు, జేబీ అఫంతి మాస్టర్ ప్రవీణం సృత్యమూ శ్రీ పూర్ణచంద్రరావు పావ సంగీతం వైబ్రేషన్లు ప్రేక్షకులను బాగా ఆల రించాయి. కార్యదర్శి యువసీ. యన్ గుప్తా కృషి ప్రశంసనీయం.

బిల్లింగ్ గార్డెన్ స్కూలులో కూచిపూడి నాట్యశాఖ

మైలాపూరులోని బిల్లింగ్ గార్డెన్ స్కూలులో కొత్తగా కూచిపూడి శాఖని ప్రారంభించారు. డాక్టర్ పి. వి. రాజమహ్మద్ ఈ శాఖ ప్రారంభోత్సవానికి అధ్యక్షత వహించారు. వద్ద శ్రీ బోగయ్య ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ నిర్వాహకులు శ్రీ శర్మ దంపతుల బేదార్యాన్ని

ప్రశంసించారు. ఈ సందర్భంలో నాట్య చారులు శ్రీ వసుమర్తి వేణుగోపాల శ్రీష్ణశర్మగారిని సత్కరించారు. తదనంతరం పిరంజీవి భవాని, వసంతలక్ష్మి, శ్రీ వరసింహారెడ్డి కొన్ని నృత్యరీతులని ప్రదర్శించారు.

నాటక రచనపోటీ

దక్షిణ ఇండియా విశ్వవిద్యాలయం గాంధీ మహాత్ముని గురించి నాటకరచనల పోటీని ఏర్పరుస్తున్నారు. బహుమతి విలువ 4,500 డాలర్లు. (రు. 33,750) అమెరికాలో నిర్వహించబడుతున్న ఈపోటీలో ఏదేక రచయితలైనా పాల్గొనవచ్చు. నాటక రచన ఇంగ్లీషులో మాత్రమే వుండాలి. 1969 అక్టోబరు 2న జరిగే మహాత్ముని శతజయంతి ఉత్సవాల భాగంగా ఈ పోటీని ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. అమ్మ థియేటర్ రచనలు 1969 ఆగస్టు 1 తోపాటు చేరాలి. వివరాలకు 'శ్రీ ఆర్పి జాల్స్ మెక్సియూడ్, చెర్చర్స్, థియేటర్ డిపార్ట్మెంట్, సదరన్ ఇండియా యూనివర్సిటీ, కార్పొరేట్, ఇండియా, యు. ఎన్. ఏ, 62901'కి రాసి పొందవచ్చు.

శ్రీ హోతుకూచి సాంబళివరావు

అఖిలభారత తెలుగు రచయితల ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీహోతుకూచి సాంబళివరావు మారిషస్ వర్కావచ్చారు.

రసనాలయ కళాపరిషత్తు

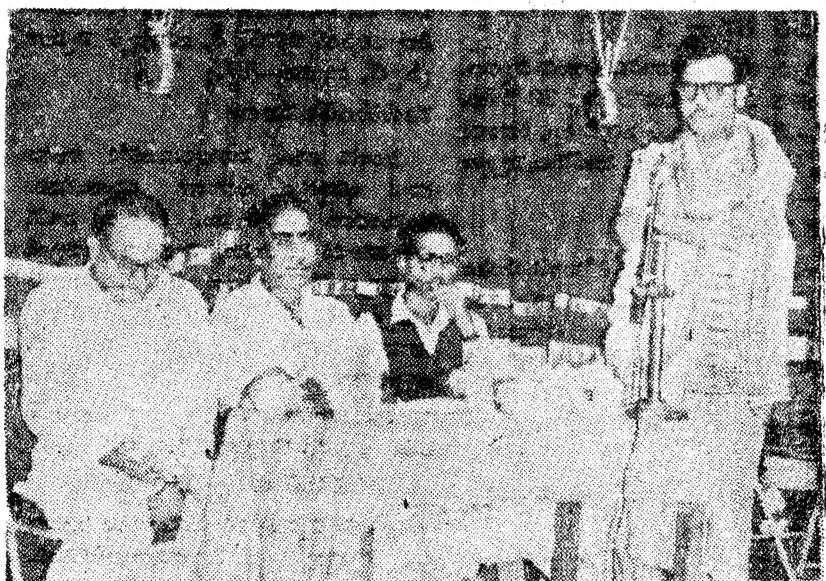
కొచ్చూరుపట్టణంలో కొత్తగా ప్రారంభించబడిన "రసనాలయ కళాపరిషత్తు" ఆధ్వర్యమున 1969 మే నెల 6వ తేదీనుంచి 10వ తేదీ వరకు నాటకముల పోటీలు, స్వర్గీయ బందా కనకలలింగేశ్వరరావుగారి స్మారకార్థము ఏకప్రాతాభినయ పోటీలు వారి ఎత్తున అరువుటకు కార్యవర్గంచారు తీర్మానించారు.

ఈ పోటీలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోగల అవుత్సాహిక సమాజములవారు, ప్రవాసాంధ్ర నాటక సమాజముల వారు పాల్గొనవచ్చును.

బహుమతులు మొత్తం 4 రోలింగు పీల్చులు, 13 పెర్మనెంటు పీల్చులు, రు. 116లు సగదు బహుమతి యివ్వబడుటయే గాకుండా స్క్రాటింగ్ ఎన్నిక చేయబడి పోటీలలో ప్రదర్శించబడిన ప్రతి నాటక ప్రదర్శనమునకు సగదుగా రు. 50లు మరియు మెరిట్ సర్టిఫికెట్లు పరిషత్తువారు యిచ్చు కళా కారులను ప్రోత్సహించుటకు నిర్ణయించబడినది.

నాటక సమాజములనుండియు, ఏకప్రాతాభినయ పోటీదారులనుండి దరఖాస్తు ఫారములు చేరుటకు 1969 మార్చి 10వ తేదీ ఆఖరు తేదీగా నిర్ణయించబడినది.

దరఖాస్తు ఫారములకు, నిబంధనావరికి యితర వివరములకు— శ్రీ వాడ్రేపు గవర్రాజు, కార్యదర్శి— రసనాలయ కళాపరిషత్తు, కొచ్చూరు —పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు వ్రాసి పొందవచ్చును.

రచయిత శ్రీ ఆదివిఘ్నకు గుంటూరులో సన్మానం జరిగింది. శ్రీ వి. వి. వరసింహారావు, అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ సి. వి. యన్. ధన్, పెద్దిబోల్ల ముఖ్యమయ్య సహా సంగీత శ్రీ ఆదివిఘ్న ఈ సోలోలో పున్నారు. సన్మానాన్ని పురస్కరించుకుని అతిథి, ఆశ్రయం. రెండు వాలుకార్ని హృద్యమంగా ప్రదర్శించారు.

పుస్తకాలు

ఎమెస్కో పుస్తకసమీక్షపోటీ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వారు ఏడు దల చేసిన 50 ఎమెస్కో పాకెట్ బుక్స్ మీద పుస్తక సమీక్ష పోటీ ఒకదానిని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ పోటీలో మొత్తం 474 పాఠకులు పాల్గొన్నారు. డా. యస్. వి. యస్. రావు (ప్రెసూరు) గార్ని మొదటి బహుమతి లభించింది. రెండవ బహుమతి శ్రీ చంద్రికాంత్ (వరంగల్)కి, మూడవ బహుమతి శ్రీమతి వోలేటి ఇందిరాదేవి (రాజమండ్రి)కి లభించాయి. మరో వన్యెందుగురికి కన్వేషన్ బహుమతులు వచ్చాయి. బహుమతులు పుస్తకరూపంలో ఇచ్చారు.

అష్టదిగ్గజములు

అష్టదిగ్గజములు ఎనమండుగురినీ సవివరంగా పొందు పరచిన పుస్తకం. రచయిత శ్రీ కవులూరు అదినారాయణ శర్మ, 88 పేజీలు. రెండు రూపాయలు. శ్రీనివాసా పబ్లికేషన్స్, పరెగూడెం, మచిలీ పట్నం.

వాంటెడ్ ఫాదర్స్

నాటిక. శ్రీ ఆదివిష్ణు కలం నుంచి వెలువడిన ఈ నాటిక అభిలాంభ ప్రశంశల నందుకొన్నది. నవోదయ పబ్లిషర్స్ వారు ముచ్చటగా అచ్చువేశారు. 47 పేజీలు వెల రూపాయి. నవోదయ పబ్లిషర్స్, ఏలూరు రోడ్, విజయవాడ-2.

ప్రేమపంజరం

నాటిక. నలుగురు నటులతో నడిచిన సాంఘిక నాటిక ఇది. రచయిత శ్రీ సుదర్శనమ్. 68 పేజీలు. రూ. 1-25. ప్రతులకు కళానిలయం, సత్యనారాయణపురం, గుడివాడ.

దగావద్ద తమ్ముళ్లు

స్త్రీ సాిత్రలేని హాస్య నాటిక. అయిదు పాత్రలు. రచయిత కె. ఎన్. కె. వెంకటేశ్వర్లు. 30 పేజీలు. రూ. 1-50. సీతాశంకర్ పబ్లికేషన్స్, సీతారామ నివాస్, 71 మునిసిపల్ కాంటి, మలక్ పేట, హైదరాబాద్-36.

అతరని బ్రతుకులు

సాంఘిక నాటకం. 'సన్నెన్ను తో కూడిన సాంఘిక నాటకం' అనికూడా అట్టమీదే ముద్రించారు. రచన ప్రయాగ రంగశర్మ, కథ గూడూరి శివరామకృష్ణ, 6 రంగాలతో కూడిన ఈ పుస్తకం 149 పేజీలు. వెల రూ. 2-50. ప్రతులకు రచయిత సేర బి. భీమవరం, వయో ఆఫీసు, ఓమవరం తాలూకా.

శ్రీదేవీస్తుతి కదంబము

నద్యకావ్యము. భక్తిరస ప్రధానమైన కదంబద్య రచన. రచయిత కొత్తపల్లి లక్ష్మీకామేశ్వరమ్మ. కవిత్వంలో మనోహరమైన భక్తి భావం సాదనాపుతుంది శబ్ద ప్రయోగములోగాని, జాతీయములను ఉపయోగించుటలోగాని ఎంతో సరసత విజ్ఞత కనపడుతుంది.

తకధిమ తకధిమియనుచును

చకచక మద్యగ్నిలాన వంతికిదో

దోకన్యత్య గీతివద్దతి

వికసంపగజేయుమమ్మ వేడుకరాణి!

వంటి వద్యులు రచయిత్రీ భావనావేగానికి ప్రజ్ఞా కి దర్పణాలు. ప్రతివద్యంతోమ సహజమైన ధారా వాహిని, పాండిత్య ప్రకర్ష తొంగిమాస్తుంది. ఆదర్శ గృహిణిగా పుంటూ ఇంతటి పాండిత్యాన్ని సంతరించు కున్న కవయిత్రీ శ్రీమతి కొత్తపల్లి లక్ష్మీకామేశ్వరమ్మ ఎంతయినా ప్రశంసనీయురాలు.

మొత్తం పేజీలు సుమారు 140. అందులో అంబ దండకంతో కలిపి 52 పేజీల్లో మాత్రం కథా వస్తువున్నది. మిగతా పేజీల్లో ప్రశంసాపరంపరతో నిండిపోయాయి. అంతటి ప్రశంసలకి తగిన కావ్యమే ఇది. వెల మూడు రూపాయలు ఎక్కువనిపించక పోదు. ప్రతులకు విశ్వేశ్వర గ్రంథమాల, బహు బల్లెండుని గూడెం, వయో గన్నవరం, కృష్ణా జిల్లా.

పన్నీటి జల్లు

నవల. గీతా పబ్లిషింగ్ హౌస్ వారి నూరవ ప్రచురణ. రచన శ్రీ కృష్ణ మోహన్. గ్రామ వాతావరణాన్ని ఆధారం చేసుకున్న రచన. గ్రామంలో వర్షవైషమ్యాలు, సంఘానికి చీడపురుగులాంటి మనుషుల స్వభావాలూ ఈ నవలలో చక్కగా చిత్రించబడ్డాయి ఒక సినిమా కథలాగా ఉత్సాహంగా సాగిపోతుంది కథ. మంచి మనుషులకి ఎప్పుడూ పేలు జరుగుతుందని ముగిసే ఈ కథ ఆద్యంతమూ మనోహరంగా సృష్టించబడింది. చక్కని గెటప్ తో 236 పేజీలు గల ఈ పుస్తకం వెల రెండు రూపాయలు మాత్రం. ప్రతులకు—గీతా పబ్లిషింగ్ హౌస్, 8, జవహర్లాల్ నెహ్రూ స్ట్రీట్, మద్రాసు-17.

మణికుండలములు

పౌరాణిక నవల. మహాభారతములోని కాండవ దహన ఇతివృత్తం ఆధారంగా రచించబడినది. మణికుండలాల మహాత్మ్యము, తక్కువ వాటిని హరించవడానికి కారణము, మొదలైన ప్రశ్నలకి ఈ పుస్తకంలో పేరుబడ్డాలయిన సమాధానాలు లభిస్తాయి. చక్కని కైలీతో ఉత్కంఠతనిపించే కథాగమనంతో సాగిన కథ. రచయిత విద్యాన్ బి. లక్ష్మణరాజుగారు. 180 పేజీల పుస్తకం వెల నాలుగురూపాయలు. పబ్లిషర్లు: రాజశేఖర బుక్ డిపో, అళ్లగడ్డ, కర్నూలు జిల్లా.

శ్రీ వంకపురి అన్నపూర్ణాస్తవము

శ్రీమతి వైద్యం సద్మాతమమ్మ రచన 'శ్రీవంకపురి అన్నపూర్ణాస్తవము' మా కార్యాలయం చేరింది. ముచ్చయి రెండు పేజీలు గల ఈ పుస్తకం వెల యాభై పైసలు. ప్రతులకు శ్రీమతి వైద్యం వద్దానమ్మ, ఆదవాసికి రాయాలి.

రేపటి పాఠులు

శ్రీ కాళిపాక లింగన్న రచన 'రేపటి పాఠులు' (బాల కథల సంపుటి) మా కార్యాలయం చేరింది. ఇందులో 'పైపాతుడు, అరటివండు, రేపటి పాఠులు, బహుమతి, వానరరాజ్యం కథలు ఉన్నాయి. 42 పేజీలు గల ఈ పుస్తకం వెల రూపాయి. ప్రతులకి నేతాజీ యూత్ రిక్రియేషన్ క్లబ్ పబ్లికేషన్స్, పూతలపట్నం, చిత్తూరు (ఆ. ప్ర.)

బాలమనోవిజ్ఞానం

శ్రీ కండీకొండ సూర్యనారాయణశాస్త్రి (బ్రాహ్మయం) రచన "బాల మనోవిజ్ఞానం" (కథలు) మా కార్యాలయం చేరింది. ఇందులో గొబ్బిళ్ళ, తియ్యని యిరురు దెబ్బ, పాప రచన, దొంగను పట్టుకొని.. మురళి ముచ్చట్లు కథలు ఉన్నాయి. 63 పేజీల ఈ పుస్తకం వెల రూ. 1-50 పైసలు. ప్రతులకి "పూదయం" కేరాఫ్ ప్రింట్ చేసే పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ-1 కి రాయాలి.

రసికజనమనోభిరామం

శ్రీ పి. వి. ఎస్. పాత్రో రచన 'రసికజన మనోభిరామం' (ఆట వెలది శతకం) మా కార్యాలయం చేరింది. 50 పేజీలు గల ఈ పుస్తకం వెల నూరు పైసలు. ప్రతులకి శ్రీ పి. వి. ఎస్. పాత్రో, కవితా వికేతనం, పాపివెంట (పోస్ట్), శ్రీకాకుళం జిల్లా, (ఆం. ప్ర.)కి రాయాలి.

— సీతరాజు

"గరిక పోవలు"

రచన: పురాణం సూర్య ప్రకాశరావు, జీవన గంగ ప్రచురణలు, 88 పేజీలు: వెల: రూ. 1-50.

వో గొప్పింటి బిడ్డ ఒక సచారీ దుకాణానికి వెళ్లి తక్కిడతో అర్థణావేసి, సిగరెట్ల బిళ్ళ ఇమ్మంటాడు. ఆ అర్థణా తను వేసినదేనంటుంది మరో యిల్లాలు. పాపుకారు తికమక పడతాడు. తగూ ప్రారంభ మయ్యేసరికి అబ్బాయికి కోపం వచ్చి ఇంకో అర్థణా యిచ్చి, "అర్థణా కోసం అబద్ధం ఆడతానని ఎప్పుడూ అనుకోకు" అనేసి, వెళ్లి పోతాడు. వెనక నుంచి, "నిజం తేలేపో: అర్థణా కాసోసారిస్తే మళ్ళీ యిస్తాడూ: దొంగ దొరికి పోయె: చదువుకున్న బిడ్డ. లోకంగా తప్పుకున్నాడు" అన్న మాటలు వినిపిస్తాయి. గొప్పవారబ్బాయి తన పాపాటును గ్రహించి, బాధపడ్డాడు. ఇది "తగూ" కథ. "గరిక పోవలు"లో మొత్తం తొమ్మిది కథలున్నాయి. వీటిని కథలనేకన్నా, చిట్ట సంఘటనలంటే సరిపోతుంది. ప్రతి చిన్న సంఘటననూ ఒక కథగా మలచడం ప్రారంభిస్తే—పాదం కదిలితే యిక కథ దొరుకుతుంది. కథలన్నీ చిన్న సంఘటనలుగానే వున్నాయి. కనీసం తొమ్మిదింటితో ఒక్కటి అయినా "కథ" (?)గా వుంటే కాస్త బాగుండుండేది.

— భూపతి

బండన్కు

వారములో

14

సర్వీసులు

ఐరోపా

ద్వారా

మరియు సహజంగా రోజూ

నవ్యా యార్కునకు

ప్యారిస్కు వారములో 5 సర్వీసులు
ప్రాంక్ ఫర్ట్కు వారములో 5 సర్వీసులు
జెనీవాకు వారములో 3 సర్వీసులు
జూరిచ్కు వారములో 2 సర్వీసులు
ఫ్రేగ్ నకు వారములో 2 సర్వీసులు
బ్రుస్సెల్స్కు వారములో 1 సర్వీసు
మాస్కోకు వారములో 2 సర్వీసులు
రోమ్కు వారములో 4 సర్వీసులు

ఎయిర్-ఇండియా

సహకారులు : బి. డి. ఎ. సి. మరియు కొంబిస్